ชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย

ชิศากัญญ์ เล่าชู

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาไทยศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ได้พิจารณาดุษฎีนิพนธ์ของ ชิศากัญญ์ เล่าซู ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม)

คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล)

..... กรรมการ

(ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่....14...เดือน...กันยายน.....พ.ศ. ..2558...

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ คุณมาลีรัตน์ ตั้งกุลบริบูรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูล และทุก ๆ ท่าน ที่ให้การช่วยเหลือมาโดยตลอดจนงานดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

ชิศากัญญ์ เล่าซู

52810087: สาขาวิชา: ไทยศึกษา: ปร.ด. (ไทยศึกษา)
คำสำคัญ: วิถีชีวิต/ ประกันชีวิต/ คนไทย

ชิศากัญญ์ เล่าชู: วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย (THE WAY OF LIFE FOR THE THAI CONCERNING LIFE INSURANCE) คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์: ศักดินา บุญเปี่ยม, วท.ด., อัมพร สุขเกษม, กศ.ด. 146 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ทำประกันชีวิต ความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามวิถีชีวิต และการประกันชีวิตสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต โดยเป็นการวิจัยรูปแบบเชิงผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 24 คน

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-37 ปี สถานภาพ สมรส (มีบุตร) มีบุคคลในอุปการะ การศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ รายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่ำกว่า 49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ผู้ทำประกันชีวิตที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีสถานภาพสมรส (มีบุตร) มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีบุคคลในอุปการะมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพและความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มหลายแบบ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ การประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการความมั่นคงในชีวิต โดยผู้ทำประกันชีวิตเลือกทำประกันชีวิตตามแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ทำประกันชีวิต ซึ่งทำให้การประกันชีวิตนั้นสามารถสร้างความมั่นคงให้กับผู้ทำประกันชีวิตได้อย่างแท้จริง

52810087: MAJOR: THAI STUDIES: Ph.D. (THAI STUDIES)
KEYWORDS: WAY OF LIFE/ LIFE INSURANCE

CHISAKAN LAOCHU: THE WAY OF LIFE OF THE THAI AND LIFE INSURANCE. ADVISORY COMMITTEE: SAKDINA BOONPIAM, Ph.D., AMPORN SUKKASEM, Ed.D. 149 P. 2015.

This dissertation aims to study demographic characteristics, the needs of life security classified by demographic characteristics of life insurance applicants, the needs of life security classified by way of life, and the relation of life insurance and life security. Mixed research method is employed: quantitative method is conducted through survey questionnaire to 400 people and qualitative method is conducted through in-depth interview to 24 people.

The findings show that the majority of life insurance applicants are 1. female 2. aged between 25-37 years old 3. with dependent (s) 4. holding a bachelor's degree 5. working as government officials 6. with salary range of 10,001-20,000 baht

The applicants whose age is < 49 years old need security in the aspects of economy and family. The applicants, who have their residence in the area of Muang District, Konkaen Province, who are married (with child(ren)), who graduated in the lower levels than bachelor's degree, who have their salary < 30,000 baht per month, need security in the aspects of family. The applicants with dependents need security in the aspects of health and family. The applicants whose occupations are student, government official, employee in state enterprise, employee in private corporate, independent employee, and others need security in the aspects of economy and health.

The applicants whose ways of life are the in the groups of independence, modernity, and multi-lifestyle need life security in the aspects of economy and health.

For the relation of life insurance and life security, the life insurance applicants have well selected the policy according to their needs. This allows the insurance to appropriately respond to the needs of the applicants.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... จ

สารบัญ..... ..... ฉ

สารบัญตาราง..... ซ

สารบัญภาพ..... ญ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 6

สมมติฐานของการวิจัย 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 8

ขอบเขตของการวิจัย..... 8

นิยามศัพท์เฉพาะ..... 9

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย..... 12

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมของมนุษย์ 17

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตของมนุษย์..... 21

การประกันชีวิตและแบบของการประกันชีวิต 23

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 33

3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 39

การวิจัยเชิงปริมาณ..... 39

การวิจัยเชิงคุณภาพ 43

4 ผลการวิจัย..... 45

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ..... 45

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ..... 99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

5 สรุปและอภิปรายผล 103

สรุปผลการวิจัย 103

อภิปรายผล 113

ข้อเสนอแนะ 117

บรรณานุกรม 120

ภาคผนวก 124

ภาคผนวก ก 125

ภาคผนวก ข 135

ภาคผนวก ค 139

ภาคผนวก ง 141

ภาคผนวก จ 144

ประวัติย่อของผู้วิจัย 146

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์	46
2	จำนวนและร้อยละของวิถีชีวิต	48
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มครอบครัว	49
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	50
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มนำสมัย	51
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม	52
7	จำนวนและร้อยละการประกันชีวิต	53
8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิต	57
9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	58
10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	59
11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	60
12	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามที่พักอาศัย	61
13	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามเพศ	62
14	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม อายุ	63
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอายุ	64
16	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD	66
17	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามสถานภาพ	68
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามสถานภาพ	69
19	การเปรียบเทียบรูปแบบวิถีชีวิต จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	71
20	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามบุคคลในอุปการะ	72
21	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา	74
22	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา	75
23	การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

24 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ 79

25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ 80

26 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD 84

27 การเปรียบเทียบความต้องการความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 87

28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 88

29 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธี LSD 91

30 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามวิถีชีวิต 93

31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามวิถีชีวิต 94

32 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามวิถีชีวิต ด้วยวิธี LSD 96

33 ผลสรุปสมมติฐานที่ 1 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันมีความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน 107

34 ผลสรุปสมมติฐานที่ 2 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกันมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน 110

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	1
2	รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์	28
3	รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ	29
4	รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา	30
5	รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ	30
6	แผนผังการประกันชีวิต	33

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดรวมทั้งคนไทยจะต้องเผชิญกับภยันตรายต่าง ๆ จำนวนมาก ตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต ภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่มนุษย์อาจเป็นภัยจากธรรมชาติ ภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ และภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ นอกจากนี้คนไทยในยุคปัจจุบันยังเผชิญกับความเสี่ยงภัยที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายในรูปแบบใหม่ ๆ ได้แก่ ความขัดแย้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ซึ่งบางครั้งมีความรุนแรงมากจนทำให้การดำรงชีวิตของคนไทยไม่มีความมั่นคงทั้งในด้านชีวิตความปลอดภัยและด้านการเงิน ดังนั้นตราบใดที่มนุษย์ยังไม่สามารถที่จะเอาชนะภัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้ มนุษย์ย่อมมีความหวาดกลัวเพราะไม่มั่นใจว่าภัยต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานี้จะเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวเมื่อใด มนุษย์จึงต้องแสวงหาหนทางแก้ไขเยียวยา ชดเชย และบรรเทาความเดือดร้อนเสียหาย ในกรณีที่เกิดเหตุเภทภัยต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว

สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน ในระดับครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายที่มีคนหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกันมีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ รุ่นปู่ย่า ตายาย รุ่นพ่อแม่ รุ่นลูก รุ่นหลาน รวมกันเป็นเครือญาติ เมื่อมีโรคภัยไข้เจ็บก็ได้รับการดูแลรักษาจากแพทย์แผนโบราณประจำหมู่บ้าน และเครือญาติช่วยกันดูแลรักษา หากได้รับความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจ ก็มีมูลนายคอยให้การช่วยเหลือ (วิไลเรขา ถาวรธนสาร, 2552, หน้า 345) การช่วยเหลือเป็นไปในลักษณะแบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ในช่วงเวลานั้นสังคมไทยได้มีการจัดระเบียบชนชั้นในรูปแบบศักดินา มีการแบ่งโครงสร้างของสังคมเป็น 2 ชนชั้นใหญ่ ๆ คือ ชนชั้นปกครอง และชนชั้นที่ถูกปกครอง ชนชั้นปกครองประกอบไปด้วยพระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง พวกเจ้านาย และขุนนาง เรียกว่า มูลนาย ส่วนชนชั้นที่ถูกปกครองได้แก่ ไพร่ และทาส (ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2554, หน้า 48-53) จึงทำให้วิถีชีวิตของคนไทยมีความเป็นอยู่ที่สงบสุขไม่มีความเดือดร้อนในชีวิตเพราะมีเครือญาติและมูลนาย คอยช่วยเหลืออุปถัมภ์ทำให้ชีวิตมีความมั่นคงอยู่ได้อย่างไม่เดือดร้อน

เมื่อกรุงศรีอยุธยาล่มสลายสังคมไทยเข้าสู่ยุคกรุงธนบุรีจนมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 3 สังคมไทยยังคงมีลักษณะสังคมระบบศักดินาและสังคมเกษตรกรรมแบบยังชีพมีมูลนายให้การดูแล ความมั่นคงในชีวิตจึงไม่แตกต่างไปจากสมัยอยุธยา

สภาพความเป็นอยู่ของคนไทย เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างแต่ไม่มากนัก เมื่อกษัตริย์และขุนนางร่วมกันส่งเสริมให้ราษฎรทำการเกษตรกรรมเพื่อการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ การค้ากับต่างประเทศมีส่วนทำให้การค้าภายในขยายก้าวหน้าขึ้น ราษฎรไทยหันมาทำการเกษตรเพื่อการตลาด ซึ่งก่อให้เกิดการเริ่มใช้เงินตราเพื่อการซื้อขาย (มัลลิกา มัสอูดี, 2554, หน้า 33-43) จึงทำให้ฐานะของไพร่ดีขึ้นกว่าในสมัยอยุธยามาก เนื่องมาจากไพร่ได้มีโอกาสและมีกรรมสิทธิ์ในการประกอบอาชีพ จนกระทั่งในช่วงของปลายรัชกาลที่ 3 ประเทศตะวันตกเริ่มแผ่อำนาจจักรวรรดินิยมเข้ามาคุกคามประเทศไทย ต่อเนื่องมาจนถึงรัชกาลที่ 4 ผลของการคุกคามทำให้ไทยต้องยอมทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับประเทศอังกฤษ และสนธิสัญญาฉบับอื่น ๆ กับประเทศตะวันตก เป็นเหตุให้สังคมไทยพัฒนาเข้าสู่ระบบทุนนิยมมีการเชื่อมโยงติดต่อกับสังคมโลกการค้าขยายตัวออกไปโดยใช้เงินตราเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยน ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้มีผลสืบเนื่องมาจนถึงรัชกาลที่ 5 สังคมไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ประเทศไทยมีความเจริญทัดเทียมกับอารยประเทศ การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้มีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมให้เป็นแบบสมัยใหม่ ระบบไพร่เริ่มเป็นระบบที่ไม่ทันสมัยกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจในช่วงของการปรับปรุงประเทศให้เป็นแบบตะวันตกเนื่องมาจากแรงจูงใจจากการได้รับค่าจ้างแรงงานตอบแทน ดังพระราชบัญญัติเกณฑ์จ้าง ร.ศ. 119 (พ.ศ. 2443) ซึ่งเป็นการคลี่คลายวิธีการเกณฑ์แรงงานตามระบบไพร่และสอดคล้องกับระบบสังคมและเศรษฐกิจแบบเงินตราที่กำลังขยายเข้ามาในไทย และต่อมาได้มีการออกพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) ขึ้นซึ่งนับว่าเป็นการยุติความสัมพันธ์ทางสังคมและเศรษฐกิจตามแบบระบบไพร่โดยปริยาย แม้จะไม่มีการออกพระราชบัญญัติการเลิกไพร่โดยตรงเหมือนกับการเลิกทาส การยกเลิกไพร่และทาสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นการปลดปล่อยราษฎรให้พ้นจากพันธนาการทางสังคมในรูปแบบศักดินา ทำให้ประชาชนมีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพและได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดวิชาความรู้จากตะวันตกเพื่อเป็นการให้คนไทยยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกที่มาสร้างความเจริญให้กับชาติ และยังมีการส่งนักศึกษาไปเรียนต่อในต่างประเทศเพื่อกลับเข้ามารับราชการในตำแหน่งสำคัญ ๆ นักศึกษาทุนที่ส่งไปศึกษาต่อยังต่างประเทศมีทั้ง พระราชโอรส ขุนนาง และสามัญชน นอกจากนี้แล้วพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังคงให้ความสนพระทัยในเรื่องของความเป็นอยู่ของราษฎรได้ดำเนินกิจการทุกประเภทที่อำนวยความสะดวกให้ราษฎรได้รับการส่งเสริมให้ดีขึ้น เช่นการจัดการด้านสาธารณสุข มีการจัดตั้งโรงพยาบาล มีระบบสาธารณูปโภค ต่าง ๆ มีการสร้างถนน สร้างทางรถไฟ เพื่อการเดินทาง (มัลลิกา มัสอูดี, 2554, หน้า 4-45) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงในทางที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจากสังคมไทยมีความเจริญเติบโต และคนไทยได้รับการศึกษาจากต่างประเทศเริ่มรับวัฒนธรรมตะวันตกมากยิ่งขึ้นถึงแม้ว่าวิถีชีวิตจะมีการเปลี่ยนแปลงแต่ความเสี่ยงภัยในการดำเนินชีวิตก็มีไม่มากคนไทยจึงไม่เห็นถึงความจำเป็นในการหาหลักประกันอย่างอื่นที่ทำให้ชีวิตมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

คนไทยในช่วงเวลานั้นรับวัฒนธรรมจากตะวันตกเข้ามาหลายอย่างแต่บางอย่างคนไทยก็ยังไม่เห็นถึงความสำคัญตัวอย่างเช่น การทำประกันชีวิต ซึ่งหลักของการประกันชีวิตเป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อช่วยบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต และยังเป็นเครื่องมือในการสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว การประกันชีวิตเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในต่างประเทศที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การประกันชีวิตเข้ามาครั้งแรกในประเทศไทย โดยมีตัวแทนจากประเทศอังกฤษได้นำการประกันชีวิตเข้ามาเสนอให้กับผู้ที่สนใจทำประกันชีวิตในประเทศไทย ซึ่งแบบของการประกันชีวิตที่เข้ามาเสนอเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ โดยบริษัทจะระบุเงื่อนไขการจ่ายเงินในรูปของเงินปันผลในช่วงระยะเวลา 5 ปี 10 ปี 15 ปี และ 20 ปี ขึ้นอยู่กับผู้ทำประกันชีวิตจะเลือก การทำประกันชีวิตในช่วงแรกนั้นบุคคลที่ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่เป็นบรรดาเจ้านาย และข้าราชการผู้ใหญ่ ที่เคยเสด็จ หรือตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปต่างประเทศ และนอกจากนั้นก็เป็นชาวต่างชาติที่เข้ามาทำมาหากินหรือรับราชการในประเทศไทย ซึ่งบุคคลเหล่านี้เข้าใจในหลักของการประกันชีวิต แต่การประกันชีวิตไม่เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปเนื่องมาจากตัวแทนไม่สามารถสื่อสารภาษาให้กับประชาชนทั่วไปเข้าใจได้และไม่ได้นำความรู้ในเรื่องของหลักการประกันชีวิตที่แท้จริงมาถ่ายทอดให้กับผู้ทำประกันชีวิตและประชาชนทั่วไป อีกทั้งการทำประกันชีวิตก็ค่อนข้างจะพิถีพิถันมากโดยกรมธรรม์ต้องออกและจัดส่งมาจากประเทศอังกฤษ แสดงให้เห็นว่าการทำประกันชีวิตนั้นมุ่งที่จะรับประกันชีวิตเฉพาะชนชั้นปัญญาชนเท่านั้น และไม่มีการขยายงานออกไปตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ การทำประกันชีวิตจึงจำกัดอยู่ในวงแคบ เป็นเหตุให้การประกันชีวิตในประเทศไทยมีอันต้องหยุดชะงักไป เพราะไม่ได้รับการตอบรับจากประชาชน การประกันชีวิตเริ่มเข้ามาในประเทศไทยอีกครั้งภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 1 มีบริษัทประกันชีวิตจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น แต่การประกันชีวิตยังจำกัดอยู่กับผู้ที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ และแบบของกรมธรรม์ที่นำมาเสนอให้กับผู้ทำประกันชีวิตคนไทย มีเงื่อนไขบางข้อที่เอาเปรียบ ต่อมาในช่วงของสงครามโลกครั้งที่ 2 การสู้รบได้ลุกลามเข้ามาภายในประเทศไทย โดยกองทัพของญี่ปุ่นได้ขนกำลังพลขึ้นที่ประเทศไทย เพื่อใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศพม่าและอินเดีย ในช่วงเวลาที่เกิดสงครามทำให้คนไทยได้รับอันตรายจากการสู้รบจน

เป็นเหตุให้ประชาชนจำนวนมากได้รับบาดเจ็บ พิการ ทุพลภาพ และเสียชีวิต หลายครอบครัวต้องสูญเสียบุคคลอันเป็นเสาหลักในการหาเลี้ยงครอบครัวทำให้สมาชิก ในครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ดังนั้นประชาชนจึงจำเป็นต้องหาหลักประกันที่จะมาสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว การประกันชีวิตก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนให้ความสำคัญ แต่ก็เป็นการยากที่จะหาบริษัทที่จะรับทำประกันชีวิตในช่วงเวลานั้น เหตุเพราะบริษัทประกันชีวิตเหล่านั้นเป็นของชาวต่างชาติที่เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย และส่วนใหญ่บริษัทประกันชีวิตก็เป็นของชาติที่เป็นศัตรูทางสงครามกับประเทศญี่ปุ่น ทำให้บริษัทประกันชีวิตเหล่านั้นปิดกิจการ อีกทั้งยังนำเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตกลับไปยังประเทศของตนเองโดยไม่สนใจผู้ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทตนเอง ทำให้คนไทยที่ทำประกันชีวิตไว้ได้รับความเสียหายจากความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดขึ้นจึงมีคนไทยกลุ่มหนึ่งได้รวมตัวกันจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของคนไทยขึ้นเป็นแห่งแรก และในเวลาต่อมาก็มีการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตขึ้นมาอีกหลายบริษัท แต่การดำเนินกิจการของบริษัทประกันชีวิตไม่เป็นที่น่าเชื่อถือของคนไทย อาจมีสาเหตุมาจากการปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทนทำให้ผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัวได้รับความเดือดร้อน เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีและขาดศรัทธาต่อการทำประกันชีวิต จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การประกันชีวิตไม่ได้รับความนิยมและมีบางบริษัทถูกสั่งให้ปิดกิจการ (พิสิษฐ์ ศุขะวณิชย์, 2521, หน้า 133-217)

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของสังคมโลกที่เคลื่อนจากสังคมเกษตรกรรม มาเป็นสังคมอุตสาหกรรม และเข้าสู่สังคมข่าวสาร (ปรัชญา เวชสารัชช์, 2555, หน้า 292) ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่เคยอยู่อย่างสงบสุขใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวและเครือญาติทำมาหากินด้วยอาชีพเกษตรกรรมจากที่ดินของตนเองเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ปลูกข้าว ทำสวน ค้าขายจากพืชผลทางการเกษตรที่ตนเองผลิต และรับราชการเป็นส่วนใหญ่ วิถีชีวิตอยู่อย่างสบายไม่มีความเดือนร้อน เมื่อสังคมไทยเริ่มเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมและประเทศไทยเริ่มใช้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา รัฐบาลต้องการเร่งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจทำให้มีการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ผู้คนในชนบทเริ่มอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในเมืองทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนไทยที่เคยอยู่อย่างสงบสุขอาศัยอยู่ในชนบทเปลี่ยนมาอาศัย และใช้ชีวิตที่มีความเสี่ยงภัยอยู่ในเมือง จากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่มีบุคคลหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกันกลับกลายเป็นครอบครัวขนาดเล็ก มีเพียงพ่อ แม่ และลูก จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเด็ก หนุ่มสาว หรือแม้แต่ผู้สูงวัย ต้องมีความเสี่ยงภัยในชีวิตด้วยกันทุกคน ความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ

สังคม การเมือง และวัฒนธรรม นอกจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นยังมีความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นกับตนเอง ซึ่งไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งนี้ไปได้นั้นก็คือ ความแก่ชรา หรือบางคนได้รับอันตรายทำให้ร่างกายต้องทุพพลภาพ หรือพิการ และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีจำนวนประชาชนที่สูงอายุมากขึ้น ทำให้มีผลต่อการได้รับสวัสดิการของรัฐในด้านสุขอนามัยและสวัสดิการของผู้สูงวัยของภาครัฐให้บริการไม่ทั่วถึง และยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัวที่จะมีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่น้อยลง ทำให้มีคนที่ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ทุพพลภาพ และผู้พิการ มีน้อยลงไปด้วย ทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงต่อการถูกลูก หลาน ทอดทิ้งให้อยู่กันเพียงลำพัง เป็นเหตุให้คนส่วนใหญ่ เกิดความกังวลใจถึงอนาคตของตนเองในภายภาคหน้าว่าเมื่อตนเองสูงวัยขึ้นหาเงินไม่ได้ บางคนโชคร้ายประสบอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดทำให้ต้องเป็นบุคคลพิการ ทุพพลภาพ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ใครจะมาเป็นผู้ดูแล หรือบางครอบครัวผู้ที่เป็นเสาหลักในการหาเลี้ยงครอบครัวเกิดเสียชีวิตอย่างกะทันหันทำให้บุคคลในครอบครัวได้รับความเดือดร้อน สิ่งที่กล่าวมานี้เป็นเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ในอนาคตแต่ทุกคนก็ต้องเตรียมตัวรับกับสิ่งที่ไม่มีใครคาดคิด สิ่งหนึ่งที่จะมาเป็นหลักประกันความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัวก็คือ การทำประกันชีวิต

การประกันชีวิตมีหลักการเพื่อช่วยบรรเทาความเดือนร้อนที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต และร่างกาย รวมถึงการออมทรัพย์ด้วย ตามหลักการของการประกันชีวิตน่าจะเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับคนไทยในปัจจุบันที่มีวิถีชีวิตที่อยู่บนความไม่แน่นอนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ยิ่งประเทศชาติมีการพัฒนาไปมากเท่าไร วิถีการดำรงชีวิตต้องมีความเสี่ยงภัยมากยิ่งขึ้น การดำรงชีวิตอยู่บนความไม่แน่นอนนี้เองทำให้มนุษย์เราต้องพยายามหาสิ่งที่เป็นหลักประกันความมั่นคงในอนาคตที่ทำให้ตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตได้โดยไม่เป็นภาระให้กับสังคมและผู้อื่น จากการศึกษาสถิติการทำประกันชีวิตของคนไทยย้อนหลังไป 10 ปี ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2548-2557 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (ภาคผนวก ค) พบว่ามีจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตสูงเพิ่มขึ้นทุกปี อาจเนื่องมาจากคนไทยมีความเข้าใจและเห็นถึงคุณค่าของการทำประกันชีวิตว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตของตนเองและครอบครัวได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับชีวิตของคนไทย โดยวิธีการทำประกันชีวิต ซึ่งการทำประกันชีวิตนั้นเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง ผลของการวิจัยนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่สนใจ

จะทำประกันชีวิต หรือบุคคลที่ทำประกันชีวิตอยู่แล้ว ได้มีความรู้ว่าแบบของประกันชีวิตแต่ละแบบเน้นความคุ้มครองในด้านใดบ้าง ทำให้สามารถเลือกแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการทำประกันชีวิตอย่างแท้จริง และทำประกันชีวิตโดยปราศจากอคติที่ไม่ดีต่อการทำประกันชีวิต เพื่อตอบสนองความมั่นคงในชีวิตรูปแบบใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ทำประกันชีวิต
2. ศึกษาความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ทำประกันชีวิต
3. ศึกษาความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามวิถีชีวิต
4. ศึกษาการประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ทำประกันชีวิตที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน
2. ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกันมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

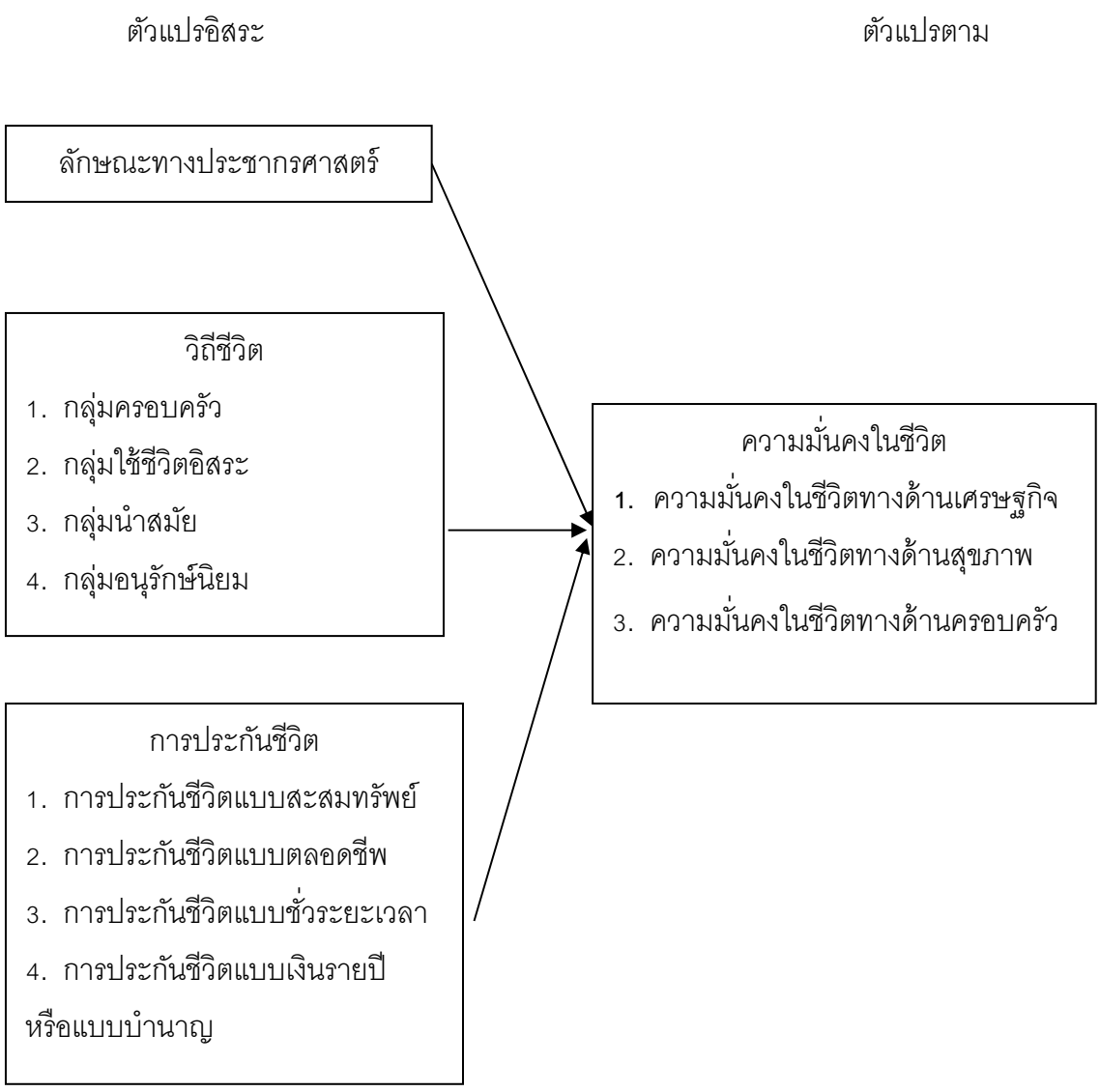

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยรูปแบบเชิงผสมผสาน (Mixed methodology research) ประกอบไปด้วย วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ วิถีชีวิต การประกันชีวิต และความมั่นคงในชีวิต โดยการเก็บข้อมูล และประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ เมื่อได้คำตอบจากการวิจัยเชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อสรุปที่ได้ในประเด็นที่น่าสนใจมาใช้เป็น

แนวทางในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการศึกษา วิถีชีวิต การประกันชีวิต และความมั่นคงในชีวิต และศึกษาการประกันชีวิตสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข และพัฒนาผลประโยชน์ของกรมธรรม์ประกันชีวิตให้ตรงตามความต้องของผู้ทำประกันชีวิต เพื่อให้การทำประกันชีวิตเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัวได้อย่างแท้จริง

2. ผลของการศึกษาทำให้เกิดประโยชน์กับบุคคลทั่วไปที่สนใจทำประกันชีวิตและผู้ทำประกันชีวิตอยู่แล้วได้ทราบว่าแบบของการประกันชีวิตแบบใดเหมาะสมกับวิถีชีวิตของตนเอง เพื่อให้การทำประกันชีวิตนั้นสามารถสร้างความมั่นคงในชีวิตได้อย่างแท้จริง

3. ผลของการศึกษาช่วยสร้างทัศนคติที่ดีให้กับประชาชนต่อการทำประกันชีวิต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบเชิงผสมผสาน ในการดำเนินการได้แบ่งวิธีการออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต

วิธีที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ เมื่อได้คำตอบจากการวิจัยเชิงปริมาณ แล้วผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการอภิปรายผล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 1,774,816 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดขอนแก่น โดยใช้หลักการของ ทาโร ยามาเน่ (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, ไกรชิต สุตะเมือง, เฉลิมพร เย็นเยือก, และเรวดี อ้นนันนัม, 2555, หน้า 74 อ้างอิงจาก Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน

และกลุ่มผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน แบ่งออกเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอชุมแพจำนวน 100 คน และประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอบ้านไผ่ จำนวน 100 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ วิถีชีวิต การประกันชีวิต

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความมั่นคงในชีวิต

วิธีที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกศึกษาการประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิถีชีวิต หมายถึง วัฒนธรรมของคนในสังคมตั้งแต่วิธีกิน วิธีอยู่ วิธีแต่งกาย วิธีการทำงาน วิธีพักผ่อน วิธีแสดงอารมณ์ วิธีสื่อความ วิธีจราจรและขนส่ง วิธีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ วิธีแสดงความสุขทางใจ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม อุปนิสัย ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของแต่ละบุคคล โดยแบ่กลุ่มวิถีชีวิตของคนไทยออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีวิถีชีวิตที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ใช้เวลาและให้ความสำคัญกับครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ เช่น ทำงานบ้าน ดูทีวี ชมภาพยนตร์ร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัวในช่วงวันหยุด เยี่ยมญาติผู้ใหญ่ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก และเมื่อมีปัญหาจะปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว

2. กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ชอบความเป็นอิสระ ชอบวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินชีวิตที่เป็นของตนเอง เช่น ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ เช่นออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฯลฯ ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำกิจกรรมที่เสี่ยงและท้าทายต่อความสามารถของตนเอง เมื่อมีเวลาว่างจะทำงานอดิเรกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง มีอิสระทางความคิดที่เป็นของตนเองในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และไม่ชอบการผูกมัดหรือยึดติดกับใครมีชีวิตเป็นของตนเอง

3. กลุ่มนำสมัย หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ชอบการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สนใจเทคโนโลยี ติดตามแฟชั่น เพื่อให้ตนเองนำสมัยอยู่ตลอดเวลา เช่น ติดตามความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อดูสินค้ารุ่นใหม่ แต่งกายทันสมัย

ตามแฟชั่นนิยม เลียนแบบดารา นักร้อง ฯลฯ ติดตามข่าวสาร ชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ ผ่านสมาร์ทโฟน, แท็บเล็ต ถ่ายภาพของตนเองตามอิริยาบถต่าง ๆ (เซลฟี่ Selfie) แล้วนำไปแชร์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทางสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ เปิดรับแนวความคิด เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศ และสั่งจอง หรือต่อคิวเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ก่อนที่สินค้าจะเปิดตัว

4. กลุ่มอนุรักษ์นิยม หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เคร่งครัดอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และประเพณีไทย เช่น ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สงบสุข ดูแลให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุในครอบครัว จะทำสิ่งใดนึกถึงเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวเป็นสำคัญ เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

การประกันชีวิต หมายถึง แบบของความคุ้มครองและผลประโยชน์ที่สร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อบรรเทา หรือชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการเจ็บป่วย บาดเจ็บ พิการ ทุพพลภาพ เสียชีวิต หรือเมื่อเข้าสู่วัยชรา โดยแบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. แบบสะสมทรัพย์ หมายถึง กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ และครอบครัว ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตอยู่จนครบสัญญาจะได้รับเงินคืน ได้รับการลดหย่อนภาษี ค่ารักษาพยาบาล และค่าชดเชยการเข้ารับการรักษาพยาบาล หรือเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงิน

2. แบบตลอดชีพ หมายถึง กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ และครอบครัว ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตอยู่จนถึงอายุ 99 ปี จะได้รับเงินคืน หรือเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงิน

3. แบบชั่วระยะเวลา หมายถึง กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านครอบครัว หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ครอบครัวจะได้รับเงิน

4. แบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ หมายถึง กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้ทำประกันชีวิตทุกเดือนนับตั้งแต่เกษียณอายุ หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตและยังเหลือเงินสะสมอยู่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้กับครอบครัว

สัญญาพิเศษเพิ่มเติม หมายถึง การซื้อความคุ้มครองเพิ่มเติมในกรณี ค่ารักษาพยาบาล การได้รับเงินชดเชยจากการรักษาพยาบาล การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ และการได้รับการยกเว้นการชำระเบี้ยประกันภัยในกรณีที่ผู้ที่ทำประกันชีวิตทุพพลภาพ

ความมั่นคงในชีวิต หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจทำประกันชีวิตโดยมีเป้าหมายว่าการทำประกันชีวิตนั้นสามารถสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ หมายถึง เป้าหมายที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจทำประกันชีวิตเพื่อความมั่นคงในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจให้กับตนเองและครอบครัว ได้แก่ เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน นำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปใช้ประกอบการกู้เงินจากสถาบันการเงิน นำกรมธรรม์ประกันชีวิตมากู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตในยามฉุกเฉิน ได้รับเงินคืนประจำทุกปี ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ นำไปลดหย่อนภาษี ได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิง มีโบนัสพิเศษอื่น ๆ กรณีที่ไม่เคยเบิกค่ารักษาพยาบาลหรืออุบัติเหตุเลย และบริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ หมายถึง เป้าหมายที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจทำประกันชีวิตเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพให้กับตนเองและครอบครัว ได้แก่ เจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ แบบกะทันหันเพียงแค่ยื่นเอกสารการประกันชีวิตก็สามารถเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนได้ในทันที เจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ ไม่สบาย ไปหาหมอที่คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชนสามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าอาการเจ็บป่วยจะหายดี ช่วงเวลาที่รักษาตัวที่โรงพยาบาล และทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ โรงพยาบาลออกใบรับรองแพทย์ เพื่อให้พักผ่อนและรักษาต่อที่บ้าน ทำงานไม่ได้ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ และหากตนเองต้องพิการหรือทุพพลภาพ อันมีสาเหตุมาจากอาการเจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ ทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้

3. ความมั่นคงในชีวิต ทางด้านครอบครัว หมายถึง เป้าหมายที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจทำประกันชีวิตเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวให้กับตนเองและครอบครัว ได้แก่ ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย เพื่อเป็นทุนสำหรับครอบครัวเพื่อยังชีพ หรือเพื่อการศึกษาของบุตรในกรณีที่ตนเองเสียชีวิตหรือล้มป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ เป็นเงินมรดกเพื่อจูงใจให้ลูก หลาน ญาติพี่น้องดูแลตนเองเมื่อเข้าสู่วัยชรา และเป็นเงินสำหรับครอบครัวเพื่อนำไปใช้หนี้ที่ค้างชำระไว้เมื่อตนเองเสียชีวิตไปแล้ว

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอดังต่อไปนี้

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมของมนุษย์
3. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตของมนุษย์
4. การประกันชีวิตและแบบของการประกันชีวิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าความหมายของวิถีชีวิตโดยอ้างอิงกับความหมายของคำว่า วัฒนธรรม เมื่อพิจารณาความหมายตามที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้คำนิยามว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย หรือวิถีชีวิตของหมู่คณะ (อมรรัตน์ เทพกำปนาท, 2553 อ้างถึงใน ปัณฉัตร หมอยาดี, วารุณี โอสถารมย์, และนิศากร บุตรงามดี, 2555, หน้า 6-7) สรุปความหมายของคำว่า วัฒนธรรม ไว้ดังนี้ วัฒนธรรม เป็นวิถีการดำเนินชีวิต (The way of life) ของคนในสังคมนับตั้งแต่วิธีกิน วิธีอยู่ วิธีแต่งกาย วิธีการทำงาน วิธีพักผ่อน วิธีแสดงอารมณ์ วิธีสื่อความ วิธีจราจรและขนส่ง วิธีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ วิธีแสดงความสุขทางใจ และหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต โดยแนวทางการแสดงถึงวิถีชีวิตนั้นอาจจะมาจากเอกชนหรือคณะบุคคลทำเป็นตัวแบบแล้วต่อมาคนส่วนใหญ่ก็ปฏิบัติสืบต่อกันมา วัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลา เมื่อมีการประดิษฐ์หรือค้นพบสิ่งใหม่วิธีใหม่ก็ใช้แก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดีกว่าซึ่งอาจทำให้สมาชิกของสังคมเกิดความนิยมและ ในที่สุดอาจเลิกใช้วัฒนธรรมเดิม

ความหมายของวิถีชีวิต

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 1075) ได้ให้ความหมายของ วิถีชีวิต ไว้ว่า วิถีชีวิต หมายถึง ทางดำเนินชีวิต เช่น วิถีชีวิตชาวบ้าน

Shulth (1984, pp. 271-289) ให้ความหมายของ วิถีชีวิต ว่าเป็นอุปนิสัยในการดำเนินชีวิตจนเป็นกิจวัตรประจำวันของแต่ละบุคคล โดยมีผลกระทบทางบวก หรือทางลบต่อบุคคลนั้น

Walker, Schrist, and Pender (1987, pp. 76-81) ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่าเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต หรือแบบแผนของการปฏิบัติของประชาชนในเรื่องการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวัน

Kulbok, Darls, and Mongomery (1988, pp. 22-35) ได้กล่าวไว้ว่า วิถีชีวิต หมายถึงการที่บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม การดำเนินชีวิต ซึ่งบุคคลนั้นได้เลือกแล้ว โดยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของคนนั้น ในด้านดีหรือไม่ดีก็ได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วิถีชีวิต (The way of life) คือ วัฒนธรรมของคนในสังคมตั้งแต่วิธีกิน วิธีอยู่ วิธีแต่งกาย วิธีการทำงาน วิธีพักผ่อน วิธีแสดงอารมณ์ วิธีสื่อความ วิธีจราจรและขนส่ง วิธีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ วิธีแสดงความสุขทางใจและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม อุปนิสัย ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของแต่ละบุคคล โดยแนวทางการแสดงถึงวิถีชีวิตของบางคนนั้นอาจจะมาจากบุคคลทำเป็นต้นแบบแล้วปฏิบัติสืบต่อกันมา วิถีชีวิตย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขของกาลเวลาเมื่อมีการประดิษฐ์หรือค้นพบสิ่งใหม่และสามารถตอบสนองความต้องการได้ดีกว่าซึ่งอาจทำให้บุคคลเกิดความนิยมและในที่สุดก็อาจเลิกใช้วิถีชีวิตแบบเดิม

แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย

โครงสร้างของวิถีชีวิตไทยประกอบค่านิยมและความเชื่อที่มีลักษณะสำคัญบางอย่างซึ่งหล่อหลอมและกำกับตัวตน (Self) ของความเป็นคนไทยที่มีบุคลิกภาพและวิธีคิดที่แตกต่างไปจากชนชาติอื่น ๆ โดยเฉพาะชาติตะวันตก โดยโปรเฟสเซอร์ (Lauriston Sharp) นักมนุษยวิทยาชาวอเมริกา ซึ่งเข้ามาศึกษาสังคมไทยที่บางชัน มีนบุรี (โสพัส ศิริไสย์, 2541, หน้า 61) ได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจเกี่ยวกับค่านิยมความมั่นคงปลอดภัย (Security) ของคนไทยโดยเปรียบเทียบกับค่านิยมของคนอเมริกาว่า คนไทยรู้สึกว่าตนเองมีความมั่นคงปลอดภัยเมื่อสามารถพึ่งคนอื่นได้ในขณะที่คนอเมริกันจะเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยได้ก็ต่อเมื่อสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น ซึ่งในอดีตวิถีชีวิตของคนไทยดั้งเดิมเป็นสังคมเกษตรกรรมอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน ในระดับครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย ที่มีคนหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกันมีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ รุ่นปู่ย่า ตายาย รุ่นพ่อแม่ รุ่นลูก รุ่นหลาน รวมกันเป็นเครือญาติ เมื่อมีโรคภัยไข้เจ็บก็ได้รับการดูแลรักษาจากแพทย์แผนโบราณประจำหมู่บ้าน และเครือญาติช่วยกันดูแลรักษา หากได้รับความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจ ก็มีมูลนายคอยให้การช่วยเหลือ (วิไลเรขา

ถาวรธนสาร, 2552, หน้า 345) การช่วยเหลือเป็นไปในลักษณะแบบอุปถัมภ์

ความสัมพันธ์ดังกล่าว เกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา จนมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 3 สังคมไทยยังคงมีลักษณะสังคมระบบศักดินาและสังคมเกษตรกรรมแบบยังชีพมีมูลนายให้การดูแล ความมั่นคงในชีวิตจึงไม่แตกต่างไปจากสมัยอยุธยา สภาพความเป็นอยู่ของคนไทย เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างแต่ไม่มาก (มัลลิกา มัสอูดี, 2554, หน้า 33-43) แต่การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตคนไทยเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วที่สุดของสังคมไทยเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจและสังคมไทยครั้งสำคัญ ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ในปี พ.ศ. 2398 หลังจากที่ประเทศไทยยอมลงนามในสนธิสัญญาเบาริ่งกับจักรวรรดินิยมของอังกฤษ ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการนี้คือ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของวิถีการผลิต จากการผลิตเพื่อการยังชีพ มาเป็นการผลิตเพื่อการขาย ซึ่งก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรา และการรุกคืบของระบบเศรษฐกิจแบบตลาดจากเมืองสู่หมู่บ้านเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชน เพราะเศรษฐกิจระบบตลาดทำให้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสินค้าที่สามารถขายได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งยุคประเทศไทยประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2502 ซึ่งรัฐบาลไทยได้เริ่มการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาประเทศสู่ ความทันสมัย ฉัตรทิพย์ นาถสุภา (2540 อ้างถึงใน โสพัส ศิริไสย์, 2541, หน้า 43-46)

เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมวิถีชีวิตของคนไทยโดยทั่วไป จึงแบ่งส่วนประกอบหลักออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1. วิถีชีวิตของคนไทยในชนบท สำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2543 อ้างถึงใน กนก จันทร์ขจร, 2544, หน้า 171-172) ได้กล่าวไว้ว่า ในอดีตผู้คนในชนบทมีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ปลูกข้าว ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ จับปลา ซึ่งอาชีพดังกล่าวนี้ มีผลต่อลักษณะนิสัยในการทำงาน คือจะทำงานรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ เด็ก ๆ จะช่วยพ่อแม่ ชีวิตใกล้ชิดพึ่งพาและขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ในขณะเดียวกันก็จะมีความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติ เช่น เชื่อว่าเทพยดาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยปกปักรักษาให้คุณให้โทษ ทำให้มีการประกอบพิธีกรรมตามมา อาทิ การเซ่นสรวงบูชาการหาฤกษ์ยาม เป็นต้น จากการร่วมกิจกรรมในหมู่ญาติ พี่ น้อง และเพื่อนบ้าน จึงก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีงานอะไรก็จะช่วยเหลือกัน ใครขาดแคลนสิ่งใดก็จะแบ่งปันแลกเปลี่ยน โดยมีพระและวัดเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนในหมู่บ้าน

แต่ในปัจจุบันวิถีชีวิตของคนไทยในชนบทเริ่มเปลี่ยนแปลงไปภายใต้บริบทของระบบในชุมชนเริ่มเปลี่ยนแปลงไป คนในหมู่บ้านต่างนิยมออกไปหางานทำในจังหวัดใหญ่ ๆ โดยเฉพาะในเมืองหลวง และยังส่งบุตรหลานให้เรียนสูงขึ้นโดยเข้ามาเรียนต่อในตัวจังหวัดหรือในเมืองใหญ่ และผลที่ตามมาคือคนทั้งสองกลุ่มนี้จะเป็นผู้นำค่านิยมและความรู้สมัยใหม่จากเมืองใหญ่กับเข้าสู่หมู่บ้าน คนชนบทเริ่มซึมซับความเจริญทางเทคโนโลยีจากเมืองใหญ่ เริ่มปรับปรุงแนวทางการดำเนินชีวิตจากเดิมให้ทันสมัย คนเริ่มเหินห่างวัด ศูนย์รวมของคนในหมู่บ้านเริ่มเปลี่ยนจากวัดมาเป็นร้านกาแฟ เครื่องรับโทรทัศน์และวิทยุ ทำให้คนในหมู่บ้านได้รับข่าวสาร ความรู้และความบันเทิงในรูปแบบใหม่ ๆ นอกจากนี้แล้วสถาบันครอบครัวของคนในชนบทก็เปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยาย มาเป็นครอบครัวเดี่ยว การที่สถาบันครอบครัวในชนบทมีขนาดเล็กลงนั้นเป็นเพราะได้รับผลกระทบจาการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก โดยเฉพาะการรุกล้ำของระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรา เมื่อครอบครัวมีขนาดเล็กลงจึงส่งผลกระทบแบบลูกโซ่ต่อไปยังส่วนต่าง ๆ ของสังคม เช่น ผู้สูงอายุกลายเป็นสมาชิกส่วนเกิดของครอบครัว ผู้สูงอายุจำนวนมากต้องอาศัยอยู่ในบ้านพักคนชราของรัฐบาลเป็นที่พักพิงในบั้นปลายของชีวิต ส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ตามวัดและอีกส่วนหนึ่งกลายเป็นขอทานข้างถนน การที่ผู้สูงอายุถูกกีดกันออกจากระบบครอบครัวไทยสมัยใหม่ทำให้กระบวนการถ่ายทอดระบบค่านิยมและคุณธรรมจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่หยุดชะงักเด็กรุ่นใหม่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยระบบสื่อสารมวลชนและทิ้งคุณค่าของระบบวัฒนธรรมดั้งเดิม คนไทยในสังคมสมัยใหม่แบ่งปันความรักความเอื้ออาทรกันในวงแคบ ๆ แค่พ่อ แม่ ลูก ในขณะที่ความรักความผูกพันเอื้ออาทรนอกระบบครอบครัวกลายเป็นสิ่งที่หายาก (โสพัส ศิริไสย์, 2541, หน้า 49-50) ถึงแม้ว่าวิถีชีวิตของคนในชนบทจะเปลี่ยนแปลงไปแต่ก็ยังพบว่าคำสั่งสอนที่สืบทอดกันมาในเรื่องกิริยามารยาทและคุณธรรมยังคงฝังแน่นอยู่ในจิตใจของคนในชนบทไทยอย่างไม่เสื่อมคลาย สำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2543 อ้างถึงใน กนก จันทร์ขจร, 2544, หน้า 172)

2. วิถีชีวิตของคนไทยในสังคมเมือง โสพัส ศิริไสย์ (2541, หน้า 53) ได้อธิบายไว้ว่า วิถีชีวิตของคนในเมืองเป็นผลผลิตของวิวัฒนาการอันสลับซับซ้อนของสังคมไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน สังคมเมืองจึงเป็นสังคมของคนหลายอาชีพและมีความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) สูงมาก และอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ยึดโยงและพึงพาอาศัยกันทางอ้อมโดยมีเงินเป็นศูนย์กลางของระบบความสัมพันธ์และเป็นพลังขับเคลื่อนให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ในสภาพปัจจุบันสังคมเมืองมีจำนวนพลเมืองเพิ่มมากขึ้นประกอบกับความเจริญทางวัตถุ และความต้องการให้เกิดความสะดวกสบายต่าง ๆ มีสูงขึ้น

สภาพบ้านเมืองเริ่มแออัด ตึกสูง อาคารชุด ศูนย์การค้า โรงแรม และสถานเริงรมย์ต่าง ๆ มีจำนวนมากขึ้น และวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลอย่างเต็มที่ต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือรูปแบบวิธีการแต่งกาย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ท่ามกลางความเจริญทางวัตถุที่ทำให้ชีวิตต้องแก่งแย่งแข็งขันกันมากขึ้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวเริ่มห่างเหิน ต่างมีเวลาให้กันน้อยลงการคบหาสมาคมในสังคมก็จะเป็นไปอย่างฉาบฉวยไม่จริงจังแน่นแฟ้นดังแต่ก่อน แม้ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปแต่ในสังคมเมืองก็ยังมีบางอย่างที่ตรงกันข้ามและได้รับการส่งเสริมให้รักษาไว้ตลอดไป สิ่งนั้นก็คือความเชื่อและค่านิยมในการยกย่องสรรเสริญผู้มีความสามารถ ความสุภาพเรียบร้อย ความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการีและผู้มีพระคุณ ความเกรงใจ ความอ่อนน้อมถ่อมตนและการเป็นผู้มีกิริยามารยาทที่งดงาม (สำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2543 อ้างถึงใน กนก จันทร์ขจร, 2544, หน้า 173-174)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วิถีชีวิตของคนไทย แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ วิถีชีวิตของคนไทยในสังคมชนบท และวิถีชีวิตของคนไทยในสังคมเมือง ในอดีตวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยเป็นแบบสังคมเกษตรกรรมอาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชน และครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวขยายมีบุคคลหลายรุ่นอยู่ร่วมกันเป็นเครือญาติ หากได้รับความเดือดร้อนเจ็บป่วยหรือขัดสนทางด้านเศรษฐกิจก็จะมีคนคอยช่วยเหลือ ประกอบกับอุปนิสัยของคนไทยจะมีความรู้สึกว่าตนเองมีความมั่นคงปลอดภัย เมื่อสามารถพึ่งคนอื่นได้ การช่วยเหลือเป็นไปในลักษณะแบบอุปถัมภ์ สืบเนื่องจนมาถึงปัจจุบันแม้สังคมไทยจะเปลี่ยนไปจากในอดีตทำให้วิถีชีวิตของคนไทยทั้งในชนบทและในเมืองเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การรับวัฒนธรรมจากตะวันตก การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการเมือง ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวขนาดเล็ก ความสัมพันธ์ในครอบครัวเริ่มห่างเหินการคบหาสมาคมของสมาชิกในสังคมเป็นแบบฉาบฉวยไม่จริงจังดังแต่ก่อน แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแต่มีสิ่งหนึ่งที่ไม่ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยทั้งในสังคมชนบทและในสังคมเมืองที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปก็คือ ความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการี และผู้มีพระคุณ เชื่อฟังคำสั่งสอนที่สืบทอดกันมาในเรื่องของ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การเป็นผู้มีกิริยามารยาทที่งดงาม และความเกรงใจ ยังไม่จางหายไปจากวิถีชีวิตของคนไทย

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมของมนุษย์

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์

ณัฐภร อินทุยศ (2556, หน้า 27) ได้อธิบายไว้ว่า พัฒนาการ และวุฒิภาวะ เป็นลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วพัฒนาการ (Development) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยชรา และสิ้นชีวิต แต่สำหรับความหมายทางจิตวิทยา นั้น จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์ (2556, หน้า 47-50) ได้อธิบายไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Process of Change) ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวก (Positive) ได้แก่ การเจริญงอกงาม (Growth) และทางลบ (Negative) ได้แก่ความเสื่อม (Deterioration) กระบวนการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีระบบระเบียบที่สลับซับซ้อนสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันในทุก ๆ ส่วนของมนุษย์ นอกจากนี้ยังอธิบายไว้ว่า พัฒนาการของมนุษย์นั้นมีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบอีก 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. วุฒิภาวะ (Maturity) หมายถึง การบรรลุขั้นสุดยอดของความเจริญงอกงามตามธรรมชาติของอินทรีย์ในด้านใดด้านหนึ่งและพร้อมที่จะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างเหมาะสมกับวัย และ 2. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลมาจาการประสบการณ์หรือการฝึก

การแบ่งวัยของมนุษย์

ณัฐภร อินทุยศ (2556, หน้า 109-131) ได้อธิบายไว้ว่า ในทางจิตวิทยาได้แบ่งวัยของมนุษย์ตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1. วัยก่อนคลอด (Prenatal period)

เป็นระยะที่ทารกอยู่ในครรภ์ของมารดา เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเร็วที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอื่น ๆ และเป็นวัยที่ต้องอาศัยพึ่งพาอาหาร น้ำ อากาศ ตลอดจนปัจจัยในการมีชีวิตจากแม่มากที่สุด

2. วัยทารก (Infancy and babyhood)

เป็นวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 2 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

2.1 วัยทารกแรกเกิดหรือวัยทารกแรกคลอด (Neonate) เริ่มตั้งแต่แรกคลอดจนถึงอายุประมาณ 2 สัปดาห์หลังคลอด เป็นวัยที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่

2.2 วัยทารกตอนปลาย คือช่วงอายุตั้งแต่ 2 สัปดาห์-ประมาณ 2 ขวบเป็นวัยที่มีการพัฒนาการเร็วมาก

3. วัยเด็ก (Childhood) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

3.1 วัยเด็กตอนต้นหรือวัยก่อนเข้าโรงเรียน (Pre-school age) อายุประมาณ 2-5 ปี เป็นวัยที่กำลังเพลิดเพลินกับการเรียนรู้ โดยเด็กบางคนอาจเริ่มไปโรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery) หรือโรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

3.2 วัยเด็กตอนกลางหรือวัยเข้าเรียน (School age) อายุประมาณ 6-9 ปี เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ ชอบประจบเอาใจผู้ใหญ่มีความเข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมและจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด จึงเป็นวัยที่เหมาะสมมากในการฝึกเรื่องระเบียบ วินัย และกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันในสังคม

3.3 วัยเด็กตอนปลาย (Late childhood) หรือวัยแรกรุ่น อายุประมาณ 10-12 ปี เป็นวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่น แม้ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงเจริญเติบโตมากแล้วแต่ก็อาจยังคงคิดและมีความสนใจอย่างเด็ก ๆ อยู่

4. วัยรุ่น (Adolescence)

วัยรุ่น คือ ช่วงอายุหลังจากวัยแรกรุ่น จนถึงอายุประมาณ 21 ปี เป็นวัยที่มีการพัฒนาทางจิตใจมาจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจไปสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง

5. วัยผู้ใหญ่ (Adulthood)

เริ่มตั้งแต่อายุประมาณ 21 ปีขึ้นไป แบ่งออกเป็น 3 ช่วงวัย คือ

5.1 วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Early adulthood) อายุประมาณ 21-45 ปี เป็นวัยของการเริ่มต้นสร้างฐานะของชีวิต มีอาชีพที่มั่นคง เพื่อวางรากฐานของอนาคต มีการสร้างครอบครัว และรับผิดชอบมากขึ้นทั้งในเรื่องของการงาน ครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูบุตร ฯลฯ ปัญหาที่พบในวัยนี้คือ ปัญหาเรื่องสุขภาพที่เนื่องมาจากลักษณะการดำรงชีวิต (Lifestyle) ที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การรับประทานอาหารไขมันสูงและไม่มีกากใยอาหาร การใช้วิธีการจัดการกับความเครียดที่ไม่เหมาะสม การตัดสินปัญหาด้วยการใช้อาวุธ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้บั่นทอนสุขภาพเป็นอย่างมากและอาจนำไปสู่โรคที่เกิดจากพฤติกรรมหลายอย่างเช่น โรคถุงลมโป่งพอง โรคกล้ามเนื้อหัวใจ

5.2 วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (Middle adulthood) อายุประมาณ 45-60 ปี เป็นวัยที่มีฐานะมั่นคงทั้งในด้านอาชีพ การงาน การเงิน และฐานะทางสังคม ปัญหาที่พบในวัยนี้ คือเริ่มมีความเสื่อมสภาพทางกาย โดยในระยะแรก ๆ การเปลี่ยนแปลงจะยังไม่สามารถเห็นได้ชัดเจน เพราะเป็นไปทีละน้อยและช้ามาก การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อทำงานช้าลง กำลังเริ่มน้อยลง เหนื่อยง่าย ประสาทสัมผัสต่าง ๆ รับรู้ช้า สายตาเริ่มสั้นหรือยาว รูปร่างเปลี่ยนแปลง ผิวหนัง

เริ่มเหี่ยวและมีโรคภัยไข้เจ็บรบกวนมากขึ้น เช่นโรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคกระดูกพรุน ฯลฯ

5.3 วัยผู้ใหญ่ตอนปลายหรือวัยชรา (Late adulthood) อายุประมาณ 60 ปีขึ้นไป หรือนับตั้งแต่วัยเกษียณอายุออกจากงาน จนกระทั่งเสียชีวิต เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ร่างกายเป็นไปในลักษณ์เสื่อมโทรม อ่อนแอ เจ็บป่วยอยู่เสมอ ๆ และการเห็นคู่ชีวิต หรือญาติ พี่ น้อง เพื่อนที่ใกล้ชิดค่อย ๆ ตายจากไป อาจทำให้บุคคลในวัยชราเกิดความท้อแท้สิ้นหวังและหมดกำลังใจไม่มีความสุขทำให้โรครุมเร้าได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคไขข้อ ฯลฯ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์

เนื่องจากในสังคมไทยประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ประสบการณ์ สถานภาพทางสังคม หรือที่มาของแต่ละบุคคล เป็นต้น จึงทำให้คนไทยมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย และจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า คนแต่ละช่วงอายุ (Generation) มีความแตกต่างกันทั้งทางความคิด ทัศนคติ ความเชื่อ ความชอบ รูปแบบการดำเนินชีวิต และมุมมองต่อการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรมและค่านิยมที่หล่อหลอมกันมาในแต่ละช่วงวัย (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554, หน้า 62)

แนวคิดของการจัดกลุ่ม ช่วงอายุ เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยแต่ละช่วงอายุเกิดและเติบโตในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม ดังนี้ (ปิยนุช รัตกุล, 2553, หน้า 4)

1. กลุ่ม Veterans เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2443-2472 ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 100 ปีขึ้นไป เป็นยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ลักษณะทางสังคมในเรื่องของการแพทย์สาธารณสุขและวิทยาการยังล้าสมัย

รูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจุบันบุคคลในกลุ่มนี้คาดว่าจะเสียชีวิตเกือบหมดแล้ว

2. กลุ่ม Silent Gen of Golden Age เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2473-2488 ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 69-84 ปี เป็นยุคที่อยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ลักษณะทางสังคมอยู่ในสถานการณ์ของสงคราม

รูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นยุคที่สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง ผู้หญิงเริ่มออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น เป็นยุคที่บุคคลยังคงยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม มีความอดทน อดออม เพื่อชีวิตที่ดีกว่า รู้จักคุณค่าของเงิน (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554,

หน้า 62)

3. กลุ่ม Baby boomer เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2489-2507 ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 50-68 ปี เป็นยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ลักษณะทางสังคมผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากทำให้ประชากรมีจำนวนน้อยลง ในสังคมไทยเป็นช่วงเวลาที่การเมืองของไทยขาดความมั่นคง เกิดการปฏิวัติ รัฐประหาร และมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องมาจากไม่มีการวางแผนครอบครัวหรือวิทยาการทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ยังไม่ก้าวหน้า (ธรรมรัตน์ อยู่พรต, 2556, หน้า 46)

รูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นยุคที่บุคคลมีลักษณะขยัน ทำงานหนัก มุ่งมั่นกับความสำเร็จ จงรักภักดีต่อองค์กร ต้องการทำงานในองค์กรที่มีชื่อเสียง ต้องการการยกย่องชมเชยในความสำเร็จ (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554, หน้า 62)

4. กลุ่ม Generation X เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2508-2519 ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 38-49 ปี เป็นยุคก่อนการพัฒนาระบบสื่อสาร ลักษณะทางสังคมเริ่มแสวงหาความหมายและความแตกต่างให้แก่ชีวิต ในสังคมไทยเป็นช่วงเวลามีการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงที่รัฐบาลใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 ประเทศไทยเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น พึ่งพาเศรษฐกิจโลก ภาวะด้านสังคมอื่น ๆ ต้องปรับตัวหรือเรียกว่าโลกาภิวัฒน์รวมทั้งวัฒนธรรมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน (ธรรมรัตน์ อยู่พรต, 2556, หน้า 46)

รูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นยุคที่เศรษฐกิจมีความเจริญรุ่งเรืองมีการรับวัฒนธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ บุคคลกลุ่มนี้ชื่นชอบความแปลกใหม่ สนใจเทคโนโลยี มีชีวิตที่สะดวกสบายด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกนานาชนิด จึงทำให้เป็นคนกระตือรือร้น รักการแข่งขันแต่บุคคลกลุ่มนี้จะนึกถึงเรื่องของตนเองก่อนเรื่องของส่วนรวม รวมทั้งเป็นนักบริโภคนิยมแต่จะให้ความสมดุลย์ระหว่างงานกับครอบครัว (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554, หน้า 62)

5. กลุ่ม Generation Y เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2520-2542 ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 15-37 ปี เป็นยุคเริ่มใช้อินเทอร์เน็ต ลักษณะทางสังคมเป็นยุคติดต่อสื่อสารในสังคมไทยเป็นช่วงเวลาที่ประเทศยังคงพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการเปิดรับอารยธรรมต่างชาติ ทั้งตะวันตกและเอเชีย เทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมมีผลกระทบทำให้เกิดปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงใช้นโยบายแก้ปัญหาเรื่องของคน โดยการให้การศึกษาจึงส่งผลให้กลุ่มบุคคลรุ่นหลังมีการศึกษาที่สูงขึ้น (ธรรมรัตน์ อยู่พรต, 2556, หน้า 46)

รูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นยุคสังคมดิจิทัล บุคคลกลุ่มนี้จึงมีความพิเศษตรงที่เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ และเรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในโลกออนไลน์มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีอิสระเสรีในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อต่างเพศ มีความทะเยอทะยานสูง ไม่อดทน มีความคิดนอกกรอบ (เยาวลักษณ์ โพธิดารา, 2554, หน้า 62)

6. กลุ่ม Generation Z (Millennium) เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันมีอายุประมาณ 14 ปีลงมา เป็นยุคไร้พรมแดน ลักษณะทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงรวดเร็ว ในสังคมไทยเป็นช่วงที่มีประชากรน้อยลงเนื่องจากทารกแรกเกิดโดยเฉลี่ยต่อหญิงหนึ่งคนลดลงจากในอดีต

รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคคลกลุ่มนี้มีพฤติกรรม ที่มีความสามารถในการทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น ทานข้าว ดูหนัง ฟังเพลง และเปิดอินเตอร์เน็ตไปพร้อมกัน มีชื่อที่อ่านยาก ตลอดจนมีคำพูดหรือคำศัพท์เฉพาะกลุ่ม (พิภพ อุดร, 2556, หน้า 7)

จากแนวคิด ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พัฒนาการชีวิตของมนุษย์ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนถึงสิ้นชีวิต ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของแต่ละบุคคลซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยภายในตัวบุคคลนั้น ๆ เช่น เพศ วัย เชื้อชาติ เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรมและค่านิยม เป็นต้น ซึ่งปัจจัยทั้งภายในและภายนอกของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่หล่อหลอมรวมกันทำให้บุคคลแสดงออกทางพฤติกรรมและวิถีชีวิตของแต่ละคนมีความหลากหลายแตกต่างกัน

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตของมนุษย์

ความหมายของความมั่นคงในชีวิตของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของความมั่นคงของมนุษย์ ไว้ว่า การที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ประสบความยากจน ไม่สิ้นหวัง มีความสุข ตลอดจนได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพ

ศิริรัตน์ แดงเครื่อง (2549 อ้างถึงใน กมลวรรณ จันทรโชติ, 2551, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความมั่นคงของมนุษย์ ไว้ว่า การที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองความจำเป็นพื้นฐาน การมีวิถีชีวิตที่ราบรื่น ตลอดจนการอยู่ดีกินดี และมาตรฐานการครองชีพ มีความปลอดภัย

มีอิสระ โดยปราศจากความกลัวและความขาดแคลน

แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตของมนุษย์

นักจิตวิทยาหลายคนเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากความต้องการภายในของมนุษย์ทั้งสิ้น ทั้งความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อมนุษย์เกิดความต้องการร่างกายก็จะเกิดความตึงเครียดและพยายามหาวิธีการตอบสนองความต้องการเพื่อลดความตึงเครียด Maslow (1970 อ้างถึงใน สนอง ปัจโจปการี, 2553, หน้า 121-122) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ว่ามนุษย์มีความต้องการไม่สิ้นสุดตั้งแต่เกิดจนตาย โดยแบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ขั้นตอน จากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการทางด้านกายภาพ เป็นความต้องการพื้นฐานที่ต่ำสุดของมนุษย์ ซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและอื่น ๆ ซึ่งเป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องได้รับการตอบสนองก่อนสิ่งอื่นใดจนเป็นที่พอใจจึงจะแสวงหาความต้องการด้านอื่นต่อไป

2. ความต้องการความปลอดภัย และความมั่นคง (Safety, Security needs) ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง เป็นแรงจูงใจของมนุษย์นั้นมิได้ปรากฏให้เห็นเด่นชัดทุกอย่างตลอดไป แรงจูงใจบางอย่างอาจเห็น และเข้าใจได้ง่าย เช่นแรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางด้านร่างกายแต่ยังมีความต้องการอีกหลายอย่างที่ซ่อนอยู่ภายใต้จิตสำนึกและมักจะชี้ให้เห็นชัดได้ยาก ซึ่ง Gellerman (1966 อ้างถึงใน สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ, 2541, หน้า 94-96) ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการในความปลอดภัย และความมั่นคงนี้ปรากฏออกมาในสองลักษณะ คือ มีทั้งที่เห็นได้ชัดและเห็นได้ไม่ชัดสำหรับความต้องการที่จะมีความปลอดภัยและมั่นคงนี้เป็นความต้องการที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญและเป็นที่ทราบกันดีในหมู่มนุษย์ คนเราปรารถนา ที่จะอยู่ห่างจากสิ่งที่เป็นภัยอันตรายทั้งปวงต่อชีวิตไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ รวมจนถึงความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดังนั้นบุคคลและองค์การจึงสนใจในหลักประกันบางอย่าง นั่นคือถ้าเป็นไปได้ก็จะเลี่ยงความหายนะต่าง ๆ เหล่านั้น จะเห็นได้ว่าหลายองค์การจึงจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย ได้แก่ การประกันภัยในรูปต่าง ๆ เช่นในด้านสุขภาพ อุบัติเหตุและชีวิต เป็นต้น รวมถึงการเก็บเงินสะสม การให้บำเหน็จบำนาญเมื่อเกษียณอายุ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยและมั่นคง

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social needs) เป็นความต้องการขั้นสูงของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความต้องการทางด้านจิตใจ ได้แก่ความต้องการได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม

เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน การมีมิตรภาพและความรักต่อกัน

4. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem needs) ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม มี 2 ประการ ดังนี้

4.1 ปรารถนาที่จะมีความเข้มแข็ง เชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นอิสระ เสรีภาพ ความสำเร็จ การแข่งขัน และความรู้

4.2 ความต้องการชื่อเสียงตำแหน่ง ความเด่นดัง ความได้รับความ ชื่นชม ถ้าไม่ได้รับความต้องการและผลประโยชน์ตามนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกอ่อนแอ ก่อให้เกิดความท้อแท้ใจ ความต้องการได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา (Self-actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดยอดของมนุษย์ หลังจากที่ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นต่าง ๆ แล้ว เป็นความต้องการที่แตกต่างออกไปในแต่ละบุคคลที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดยอดของตน ซึ่งนับว่าเป็นความต้องการที่กว้างที่สุด

จากความหมายและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความต้องการ ความมั่นคงของมนุษย์ เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากความต้องการทั้งความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจ เมื่อมนุษย์เกิดความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกินดีอยู่ดี มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้ มีงานทำ มีรายได้ มีครอบครัวที่อบอุ่น มั่นคง และได้รับการบริการที่ดีจากรัฐ ตลอดจนมีความปลอดภัยปราศจากความกลัวและความขาดแคลน เมื่อได้รับการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิตแล้วจะทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตที่มีความราบรื่น

การประกันชีวิตและแบบของการประกันชีวิต

ความหมายของการประกันชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (2551, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการประกันชีวิตว่า การประกันชีวิต คือการที่บุคคลผู้หนึ่งเรียกว่า ผู้เอาประกันภัย ได้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งเรียกว่า เบี้ยประกันภัย ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในสัญญา (กรมธรรม์) ให้กับบริษัทประกันภัย เพื่อซื้อความคุ้มครองตามที่ระบุเป็นเงื่อนไขไว้ในกรมธรรม์ อาทิ ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์หรือมีอายุยืนยาวจนครบกำหนดตามที่ระบุไว้ บริษัทประกันภัย จะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเรียกว่า จำนวนเงินเอาประกันภัย ให้แก่ผู้รับประโยชน์หรือผู้เอาประกันภัยแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เงื่อนไขความคุ้มครองจะมีหลายแบบขึ้นอยู่กับการเลือกซื้อตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เอาประกันภัยเป็นหลัก

สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัย (2546, หน้า 128) ได้ให้ความหมายของการประกันชีวิตไว้ว่า การประกันชีวิต คือการที่คนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกันเพื่อช่วยกันเฉลี่ยเงินจ่ายให้กับผู้ประสบภัยอันเกิดจากการตาย การสูญเสียอวัยวะ การทุพพลภาพ การเจ็บป่วย หรือการไม่มีรายได้ในยามแก่ชราโดยบริษัทประกันชีวิตจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเก็บรวบรวมเงินเฉลี่ยแล้วนำไปจ่ายแก่ผู้ประสบภัยซึ่งจำนวนเงินก้อนที่ผู้เอาประกันภัยได้รับคือ เงินเอาประกันภัย ส่วนเงินเฉลี่ยที่เก็บจากแต่ละคนจะเรียกว่าเบี้ยประกันภัย

บุษรา อึ๊งภากรณ์ (2546, หน้า 1) ได้กล่าวถึง การประกันชีวิตว่า การประกันชีวิต คือ การประกันภัยที่เหตุแห่งการใช้เงินอาศัยการทรงชีพ หรือมรณะของบุคคล

สากล ธนสัตยาวิบูล (2535, หน้า 77) ได้กล่าวถึง การประกันชีวิตว่า การประกันชีวิต คือ วิธีการที่บุคคลกลุ่มหนึ่ง ร่วมมือกันและยอมรับผิดชอบในส่วนเฉลี่ยความเดือดร้อนที่เกี่ยวกับรายได้ที่เกิดขึ้นแก่ครอบครัวของบุคคลในกลุ่มนั้น เพราะการตายของบุคคลที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้ที่เป็นหลักในการหารายได้มาค้ำจุนครอบครัวย่อมทำความเดือดร้อนในด้านการเงินให้กับครอบครัวนั้น ฉะนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวได้ทำประกันชีวิต หมายถึง ยอมให้บุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมรับผิดและรับส่วนเฉลี่ยเรื่องของความเดือดร้อนแล้ว ครอบครัวของบุคคลนั้นก็จะได้รับเงินจำนวนหนึ่งตามสัญญา อันจะช่วยแบ่งเบาและบรรเทาในเรื่องรายได้ ซึ่งในทางธุรกิจจะมีบริษัทประกันชีวิต เป็นองค์กรกลางในการจัดการให้กลุ่มคนมาร่วมเฉลี่ยความเดือดร้อน ฉะนั้นเมื่อตกลงทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิต ตามกฎหมายบริษัทประกันชีวิตสัญญาจะชดใช้หรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนด้วยเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ (Beneficiary) และในการนี้ผู้เอาประกันชีวิตตกลงจะชำระเบี้ยประกันภัยให้แก่บริษัทประกันชีวิต

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้ การประกันชีวิต หมายถึง วิธีการที่มนุษย์ในสังคมรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อกระจายความเสียหายอันเกิดจากการเสี่ยงภัยต่าง ๆ โดยบุคคลเรียกว่า ผู้ทำประกันชีวิต ที่อยู่ในกลุ่มยอมจ่ายเงินจำนวนหนึ่ง เรียกว่า เบี้ยประกันชีวิต รวมกันไว้เป็นเงินกองกลาง และมอบให้คนกลาง เรียกว่า บริษัทประกันชีวิต ดูแลรักษาเงินจำนวนนี้ ต่อมาเมื่อบุคคลใดในกลุ่มเกิดประสบภัย สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ บาดเจ็บ เจ็บป่วย เสียชีวิต หรือการไม่มีรายได้ในยามแก่ชรา คนกลางที่เก็บรักษาเงินไว้จะจัดการจ่ายเงิน เรียกว่า เงินเอาประกันชีวิต เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ทำประกันชีวิต หรือทายาท หรือผู้รับประโยชน์ตามจำนวนเงินและตามเงื่อนไขที่ได้มีการตกลงกันไว้ก่อนนั้น

ประโยชน์ของการประกันชีวิต

การประกันชีวิตนอกจากจะมีประโยชน์ให้กับผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัว แล้วยังเป็น

ประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคมส่วนรวม (สุธรรม พงศ์สำราญ, พึงใจ พึ่งพานิช และวิรัช ณ สงขลา, 2542, หน้า 22-25) ดังนี้

1. การประกันชีวิตเป็นประโยชน์ในการสร้างหลักประกันและความมั่นคงทางด้านการเงินต่อครอบครัวของผู้ทำประกันชีวิต กล่าวคือ กรณีที่หัวหน้าครอบครัวประสบเคราะห์ร้ายเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร หากได้ทำประกันชีวิตไว้ภรรยาและบุตรก็จะได้รับเงินจากการประกันชีวิต เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ บุตรก็จะมีเงินสำหรับใช้จ่ายในการศึกษา ซึ่งหากไม่ได้ทำประกันชีวิตไว้บุคคลในครอบครัวที่อาศัยรายได้จากหัวหน้าครอบครัวอาจจะต้องได้รับความเดือดร้อนจากการเสียชีวิตดังกล่าว

2. การประกันชีวิตให้ประโยชน์ทางด้านการออมทรัพย์ กล่าวคือ ช่วยให้ผู้ทำประกันชีวิตมีวินัยในการออมเงิน ด้วยการชำระเบี้ยประกันชีวิตอย่างสม่ำเสมอตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญา อันเป็นการบังคับให้ผู้ทำประกันชีวิตต้องจ่ายเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตสะสมไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบกำหนด และเมื่อผู้ทำประกันชีวิตมีอายุอยู่จนครบกำหนดสัญญาก็จะได้รับเงินคืนพร้อมผลประโยชน์ หรือดอกผลจากการออมเงินดังกล่าว แต่หากเสียชีวิตก่อนครบกำหนด ผู้รับประโยชน์จะได้รับเงินที่ตั้งใจจะออมไว้เต็มจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญา นอกจากนี้ในระหว่างระยะเวลาที่ยังไม่ครบกำหนด หากผู้ทำประกันชีวิตเดือดร้อนทางด้านการเงินก็สามารถนำเอากรมธรรม์ประกันชีวิตไปกู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตมาใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินได้อีกด้วย

3. การประกันชีวิตให้ประโยชน์ทางด้านการลงทุน กล่าวคือ การทำประกันชีวิตนั้นเป็นการลงทุนเหมือนกับการฝากเงินอย่างหนึ่ง เมื่อผู้ทำประกันชีวิตได้จ่ายเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตจนครบกำหนดสัญญาก็จะได้รับเงินตามที่ตกลงกันไว้พร้อมผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ได้รับเงินคืนมากกว่าจำนวนเงินที่ส่ง หรืออาจได้รับเงินปันผลในลักษณะที่เป็นอัตราร้อยละต่อปี เช่นเดียวกับการจ่ายดอกเบี้ยเป็นต้น ผลประโยชน์ที่ผู้ทำประกันชีวิตได้นี้เกิดจากการที่บริษัทเอาเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตไปลงทุนตามที่กฎหมายกำหนดให้ไว้ เมื่อได้ผลประโยชน์มาก็จะนำมาแบ่งปันให้กับผู้ทำประกันชีวิตตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้ในกรมธรรม์ประกันชีวิต

4. การประกันชีวิตสร้างความมั่นคงต่อสุขภาพ และด้านการเงินต่อผู้ทำประกันชีวิต กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตเจ็บป่วย หรือประสบอุบัติเหตุจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาล และยังได้รับเงินชดเชยในกรณีที่สูญเสียรายได้ตามปกติจากบริษัทประกันชีวิต นอกจากนี้ในกรณีที่เจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บถึงกับทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ก็จะได้รับเงินจากบริษัทประกันชีวิตเพื่อนำมาใช้เป็นการยังชีพ นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตชราภาพก็สามารถทำประกันชีวิต

เพื่อคุ้มครองให้ได้รับเงินบำนาญในวัยสูงอายุได้อีกด้วย

5. การประกันชีวิตสร้างอุปนิสัยในการประหยัดต่อผู้ทำประกันชีวิต กล่าวคือ การประกันชีวิต ผู้ทำประกันชีวิตจะต้องมีภาระในการชำระเงินค่าเบี้ยประกันชีวิต ดังนั้น จึงก่อให้เกิดประโยชน์ในทางอ้อมที่จะต้องประหยัดอดออมเงินไว้เป็นค่าเบี้ยประกันชีวิต

6. การประกันชีวิตช่วยปลูกฝังให้เกิดความรักและความรับผิดชอบต่อครอบครัว กล่าวคือ ผู้ทำประกันชีวิตเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองไปถึงอนาคตของครอบครัวในภายภาคหน้า หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดทำให้สูญเสียความสามารถในการหารายได้ครอบครัวอาจจะต้องเดือดร้อน ดังนั้นจึงต้องทำประกันชีวิตเพื่อสร้างหลักประกันให้แก่ครอบครัวอันเป็นภาระที่เกิดจากความผูกพันอันส่งเสริมให้เกิดความรักและความรับผิดชอบที่ผู้ทำประกันชีวิตได้ทำไว้ต่อครอบครัว

7. การประกันชีวิตให้ความคุ้มครองต่อธุรกิจของผู้ทำประกันชีวิต กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตซึ่งเป็นหลักสำคัญในการหารายได้ต่อธุรกิจประสบเคราะห์กรรมเสียชีวิตลง ก็ยังมีรายได้ที่เป็นเงินจากการทำประกันชีวิตมาช่วยพยุงฐานะทางการเงินของธุรกิจไว้ไม่ให้ขาดสภาพคล่องหรือขาดเงินหล่อเลี้ยงธุรกิจลง ซึ่งถ้าหากไม่มีเงินประกันชีวิตมาช่วยแล้วธุรกิจที่ทำอยู่อาจจะต้องหยุดหรือปิดกิจการลงได้

8. การประกันชีวิตทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ กล่าวคือ เงินที่บริษัทประกันชีวิตได้รับจากการทำประกันชีวิตที่ผู้ทำประกันชีวิตส่งให้เป็นเบี้ยประกันชีวิตนั้น ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการสร้างความเจริญของประเทศชาติ โดยบริษัทประกันชีวิตเหล่านั้นได้นำไปลงทุนในรูปแบบของการซื้อพันธบัตรรัฐบาล และการลงทุนในรัฐวิสาหกิจของรัฐซึ่งเป็นไปตามประกาศว่าด้วยการวางเงินสำรองประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 เงินสำรองประกันชีวิตนี้มีเป็นจำนวนมากซึ่งรัฐบาลได้กู้ยืมจากบริษัทประกันชีวิตนำไปใช้ในการสร้างถนนเพื่อการคมนาคมและสาธารณูปโภคต่าง ๆ ดังนั้นการทำประกันชีวิตจึงช่วยส่งเสริมทางอ้อมให้ประเทศชาติได้พัฒนาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

9. การประกันชีวิตเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกิดสันติสุข และความมั่นคงปลอดภัยในสังคม กล่าวคือ การทำประกันชีวิตนั้นเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจการเงิน และความมั่นคงในชีวิตร่างกายในกรณีเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ ทำให้ผู้ทำประกันชีวิตรวมทั้งบุคคลในครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านธุรกิจ มีชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความมั่นใจ เพราะหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นบุคคลดังกล่าวก็ยังสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างไม่เดือดร้อน และไม่ตกเป็นภาระของผู้อื่นในสังคม ดังนั้นการประกันชีวิตจึงทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุขและความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเภทของการประกันชีวิต

การประกันชีวิต แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล, บรรเลง ทับเที่ยง, และสวัสดิ์ นฤวรวงศ์, 2545, หน้า 191-203)

1. การประกันชีวิตประเภทสามัญ

เป็นการประกันชีวิตรายบุคคลที่มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตค่อนข้างสูง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ปานกลาง แต่ละกรมธรรม์จะมีจำนวนเงินเอาประกันชีวิต ขั้นต่ำตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป ถึงหลายล้านบาท แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีจำนวนเงินเอาประกันชีวิต ตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป การให้ความคุ้มครองจำนวนเงินที่เอาประกันชีวิตที่สูง จึงทำให้เบี้ยประกันชีวิตสูงตามจำนวนเงินเอาประกันชีวิตด้วย การชำระเบี้ยประกันชีวิตเป็นรายปี ราย 6 เดือน ราย 3 เดือน หรือรายเดือน อาจจะมีการตรวจสุขภาพหรือไม่มีการตรวจสุขภาพก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทประกันชีวิต โดยปกติจะถือเอาจำนวนเงินเอาประกันชีวิต อายุและสุขภาพของผู้ทำประกันชีวิตเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสุขภาพ
การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม

เป็นการประกันชีวิตรายบุคคลที่มีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตค่อนข้างต่ำโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่มีรายได้น้อยให้สามารถทำประกันชีวิตได้ โดยทั่วไปแต่ละกรมธรรม์จะมีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตไม่สูงมากนัก ส่วนใหญ่มักจะมีจำนวนเงินเอาประกันชีวิตต่ำกว่า 100,000 บาท การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรมมักจะรวมความคุ้มครองการเสียชีวิตตามแบบประกันพื้นฐานกับความคุ้มครองเพิ่มเติมอื่น ๆ เข้าด้วยกันเป็นกรมธรรม์สำเร็จรูป มีการชำระเบี้ยประกันชีวิตเป็นรายเดือน ไม่ต้องตรวจสุขภาพ จึงมีระยะเวลารอคอย 180 วัน หรือ 6 เดือน หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตด้วยโรคภัยไข้เจ็บ ในระยะเวลารอคอยนี้ บริษัทประกันชีวิต จะไม่จ่ายตามจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่จะคืนตามจำนวนเบี้ยประกันชีวิตที่ผู้ทำประกันชีวิตได้ชำระมาแล้วทั้งหมดให้แก่ผู้รับประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีระยะเวลาผ่อนผัน 60 วัน สำหรับการขาดส่งเงินค่าเบี้ยประกันชีวิต

2. การประกันชีวิตประเภทกลุ่ม

เป็นการประกันชีวิตที่มีลักษณะกรมธรรม์หนึ่งฉบับ มีผู้ทำประกันชีวิตร่วมกันหลายคนภายใต้กรมธรรม์ฉบับเดียวกัน ส่วนใหญ่มักจะเป็นกลุ่มลูกจ้าง พนักงานบริษัท หรือสมาชิกองค์กรต่าง ๆ โดยมีลูกจ้างสมัครทำประกันภัยไม่ต่ำกว่า 75% ของลูกจ้างทั้งหมด ซึ่งจะได้รับความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ฉบับเดียวกัน เรียกว่า กรมธรรม์หลัก (Master policy) โดยออกให้กับนายจ้าง หรือผู้ถือกรมธรรม์ซึ่งจะเป็นผู้ขอทำประกันชีวิต ส่วนลูกจ้าง พนักงาน และสมาชิก

ขององค์กร บริษัทประกันชีวิตจะมอบใบสำคัญในการทำประกันชีวิตกลุ่ม (Certificates) ไว้ให้เป็นหลักฐานการประกันชีวิตภายใต้กรมธรรม์หลัก การประกันชีวิตประเภทกลุ่มมีจุดประสงค์ให้ความคุ้มครองแก่ผู้มีรายได้น้อย และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับพนักงาน เบี้ยประกันชีวิตต่ำกว่าแบบรายบุคคล การชำระเบี้ยประกันชีวิต มี 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 นายจ้างเป็นผู้ชำระเบี้ยประกันชีวิตแต่เพียงผู้เดียว (Non-contribution plan) และวิธีที่ 2 นายจ้างและลูกจ้างรวมกันชำระเบี้ยประกันชีวิต (Contribution plan)

แบบของการประกันชีวิต

แบบของการประกันชีวิต แบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้ (อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล และคณะ, 2545, หน้า 204-219)

1. แบบสะสมทรัพย์ (Endowment insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่มีลักษณะแบบผสมผสานกันระหว่างการคุ้มครองการเสียชีวิตและการออมทรัพย์ หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทายาท หรือผู้รับประโยชน์ จะได้รับเงินตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ แต่ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตรอดอยู่จนครบกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาผู้ทำประกันชีวิตจะได้รับเงินคืน

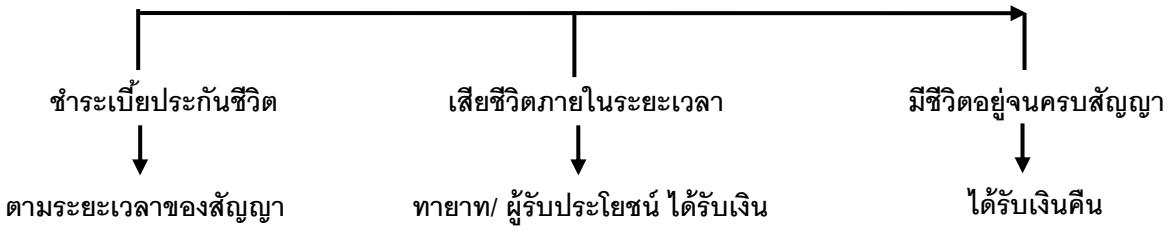

ภาพที่ 2 รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย, 2536, หน้า 31)

การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองชีวิต และการออมทรัพย์รวมอยู่ด้วย จึงเหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปที่มีรายได้ประจำ หรือบุคคลที่ต้องเป็นเสาหลักในการหารายได้ให้กับครอบครัว หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น และเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายค่ารักษาพยาบาล รวมทั้งเงินชดเชยให้ในขณะที่พักรักษาตัว และไม่สามารถทำงานได้

ตามปกติ หรือถ้าเสียชีวิต ครอบครัวที่อยู่ข้างหลังก็จะได้รับเงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ แต่ถ้ามีชีวิตอยู่จนครบกำหนดก็จะได้รับเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย หรือเงินปันผล

2. แบบตลอดชีพ (Whole life insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่เน้นการให้ประโยชน์ด้านความคุ้มครองชีวิตเป็นหลัก โดยมีผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์รวมอยู่ด้วย หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทายาท หรือผู้รับประโยชน์ จะได้รับเงินตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ หรือเมื่อผู้ทำประกันชีวิต มีอายุครบ 99 ปี ผู้ทำประกันชีวิตจะได้รับเงินตามที่ระบุไว้ในสัญญา เพื่อเป็นมรดกสำหรับทายาท และผู้ที่ติดภาวะจำนองหรือผ่อนส่ง

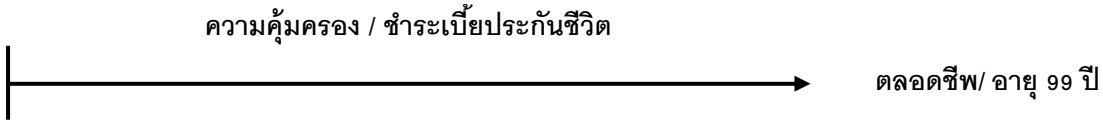

ภาพที่ 3 รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ (เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย, 2536, หน้า 30)

การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตเป็นหลัก และมีการออมทรัพย์รวมอยู่ด้วย จึงเหมาะสำหรับผู้ที่มีหนี้สิน ติดภาวะจำนอง หรือผ่อนส่งเงินกู้กับสถาบันการเงิน หากตนเองต้องเสียชีวิตลง บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์เพื่อให้บุคคลในครอบครัวนำเงินที่ได้รับไปใช้ชำระหนี้สินที่ยังคงค้างอยู่ และนำเงินที่เหลือไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายในครอบครัว หรือนำไปใช้สำหรับเป็นเงินจัดงานศพของตนเอง แต่ถ้ามีอายุยืนยาวจนถึง 99 ปี บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์

3. แบบชั่วระยะเวลา (Term insurance)

การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา หรือแบบเฉพาะกาล เป็นการประกันชีวิตพื้นฐานที่ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตเพียงอย่างเดียวภายในกำหนดระยะเวลา เช่น 1 ปี 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปีเป็นต้น โดยไม่มีผลประโยชน์ในด้านการออมทรัพย์ หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทายาท หรือผู้รับประโยชน์ จะได้รับเงินตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ แต่ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตรอดอยู่จนครบกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาผู้ทำประกันชีวิตจะไม่ได้รับเงินคืน

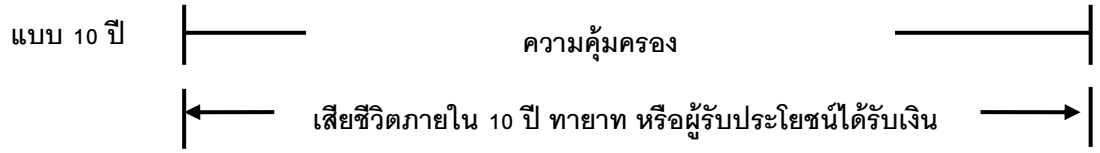

ภาพที่ 4 รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย, 2536, หน้า 29)

การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการประกันชีวิตประเภทนี้ ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตเพียงอย่างเดียวภายในกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ จึงเหมาะสำหรับบุคคลที่มีอาชีพการงานที่มีความเสี่ยงสูง หรือต้องเดินทางบ่อย ๆ และผู้ที่มีหนี้สินติดภาวะจำนอง หรือผ่อนส่งเงินกู้กับสถาบันการเงิน หากตนเองต้องเสียชีวิตลง บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ เพื่อให้บุคคลในครอบครัวนำเงินที่ได้รับไปใช้หนี้สินที่ยังคงค้างอยู่ หรือนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายในครอบครัว แต่ถ้ามีอายุอยู่จนครบสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ก็จะไม่ได้รับเงินคืน

4. แบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ (Annuity life insurance)

การประกันชีวิตแบบเงินได้รายปีหรือแบบบำนาญ เป็นการประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองรายได้ในวัยชรา หรือเมื่อเกษียณอายุ โดยบริษัทประกันชีวิต จะจ่ายเงินให้กับผู้ทำประกันชีวิตที่มีชีวิตอยู่ในรูปของเงินรายปี หรือบำนาญ ทำให้ไม่เป็นภาระสำหรับผู้อื่น

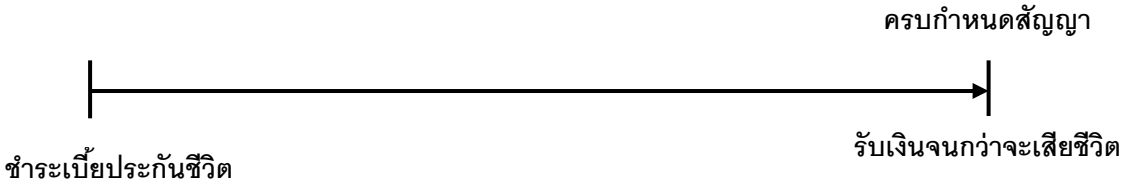

ภาพที่ 5 รายละเอียดของความคุ้มครองการประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ (เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย,2536, หน้า 31)

การประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองรายได้ในวัยชรา จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพที่ไม่ได้รับเงินบำนาญหลังการเกษียณอายุ หรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง หรือบุคคลที่ไม่มีลูกหลานเลี้ยงดู เมื่อส่งเงินจนครบและเมื่อถึงอายุเข้าสู่วัยชราที่ไม่สามารถทำงานได้ตามที่ได้ตกลงกันไว้ บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้ตามจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์เพื่อไว้ใช้ในการดำรงชีพจนกว่าจะเสียชีวิต

สัญญาพิเศษเพิ่มเติม

ในการทำประกันชีวิต โดยทั่วไปจะคุ้มครองชีวิตแล้ว ผู้ทำประกันชีวิตยังสามารถขยายความคุ้มครองเพิ่มได้โดยการซื้อความคุ้มครองเพิ่มเติม ต่อจากสัญญาประกันชีวิต ซึ่งเป็นสัญญาหลัก โดยจะแบ่งลักษณะของสัญญาเพิ่มเติมความคุ้มครอง ได้เป็น 3 สัญญา (ชิศากัญญ์ เล่าชู, 2551, หน้า 175-180) ดังนี้

1. สัญญาแนบท้ายการประกันภัยอุบัติเหตุ

เป็นสัญญาเพิ่มเติมความคุ้มครองเพิ่มขึ้นจากกรมธรรม์หลัก เช่น ให้ความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาล คุ้มครองการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ การสูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ เป็นต้น โดยจะแบ่งลักษณะของสัญญาเพิ่มเติมความคุ้มครองแนบท้ายการประกันภัยอุบัติเหตุ คำว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน จากปัจจัยภายนอกร่างกายและทำให้เกิดผลที่ผู้ทำประกันชีวิตมิได้เจตนาหรือมุ่งหวัง สัญญาแนบท้ายประกันอุบัติเหตุ สามารถแบ่งตามลักษณะความคุ้มครองได้ ดังนี้

1.1 การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

1.2 การเสียชีวิต และการสูญเสียอวัยวะจากอุบัติเหตุ

1.3 การเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ และศัลยกรรมจากอุบัติเหตุ

2. สัญญาแนบท้ายการประกันสุขภาพ

เป็นสัญญาแนบท้ายเพิ่มความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วย ผู้ทำประกันชีวิตสามารถเลือกความคุ้มครองได้ ดังนี้

2.1 ค่ารักษาพยาบาลและศัลยกรรมในโรงพยาบาล

2.2 ค่าชดเชยรายวันกรณีเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล บริษัทจะจ่ายค่าชดเชยรายวันตามจำนวนที่ผู้ทำประกันชีวิตซื้อไว้ เมื่อผู้ทำประกันชีวิตต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลในฐานะคนไข้ใน

2.3 คุ้มครองโรคร้ายแรง บริษัทจะจ่ายเงินตามที่ตกลงไว้ เมื่อผู้ทำประกันชีวิตป่วยเป็นโรคร้ายแรงตามนิยามที่กำหนดไว้ในสัญญาแนบท้าย

3. สัญญาแนบท้ายการยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต

เป็นสัญญาแนบท้ายการยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต แบ่งตามลักษณะความคุ้มครอง ได้ดังนี้

3.1 การยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต สำหรับผู้ทำประกันชีวิต ถ้าผู้ทำประกันชีวิตตกเป็นบุคคลทุพพลภาพสิ้นเชิงถาวรไม่ว่า จะเกิดจากอุบัติเหตุ หรือการเจ็บป่วย บริษัทประกันชีวิตจะยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต โดยที่กรมธรรม์จะยังมีผลบังคับต่อไปตามปกติ

3.2 การยกเว้นการชำระเบี้ยประกันขีวิตสำหรับผู้ชำระเบี้ยประกันชีวิตใช้กับการประกันชีวิตแบบเยาวชน โดยถ้าผู้ชำระเบี้ยประกันชีวิต หรือผู้ปกครองเสียชีวิตหรือตกเป็นบุคคลทุพพลภาพสิ้นเชิงถาวรไม่ว่าจะจากอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยบริษัทประกันชีวิตจะยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต โดยที่กรมธรรม์จะยังมีผลบังคับและให้ความคุ้มครอง ผู้ทำประกันชีวิต (ผู้เยาว์) ต่อไปตามปกติ

ชนิดของการประกันชีวิต

ในการทำสัญญาประกันชีวิต ได้กำหนดรูปแบบของการประกันชีวิตออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

1. ชนิดไม่มีเงินปันผล (Non-dividend life insurance) กรมธรรม์แบบนี้จะไม่มีเงื่อนไขการจ่ายเงินปันผล ฉะนั้นอัตราเบี้ยประกันชีวิตจะต่ำกว่าชนิดมีเงินปันผล

2. ชนิดมีเงินปันผล (Dividend life insurance) กรมธรรม์แบบนี้ บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ทำประกันชีวิต โดยเงินปันผลนี้จะเป็นเงินที่จัดสรรจากส่วนเกินจากผลกำไรของบริษัท

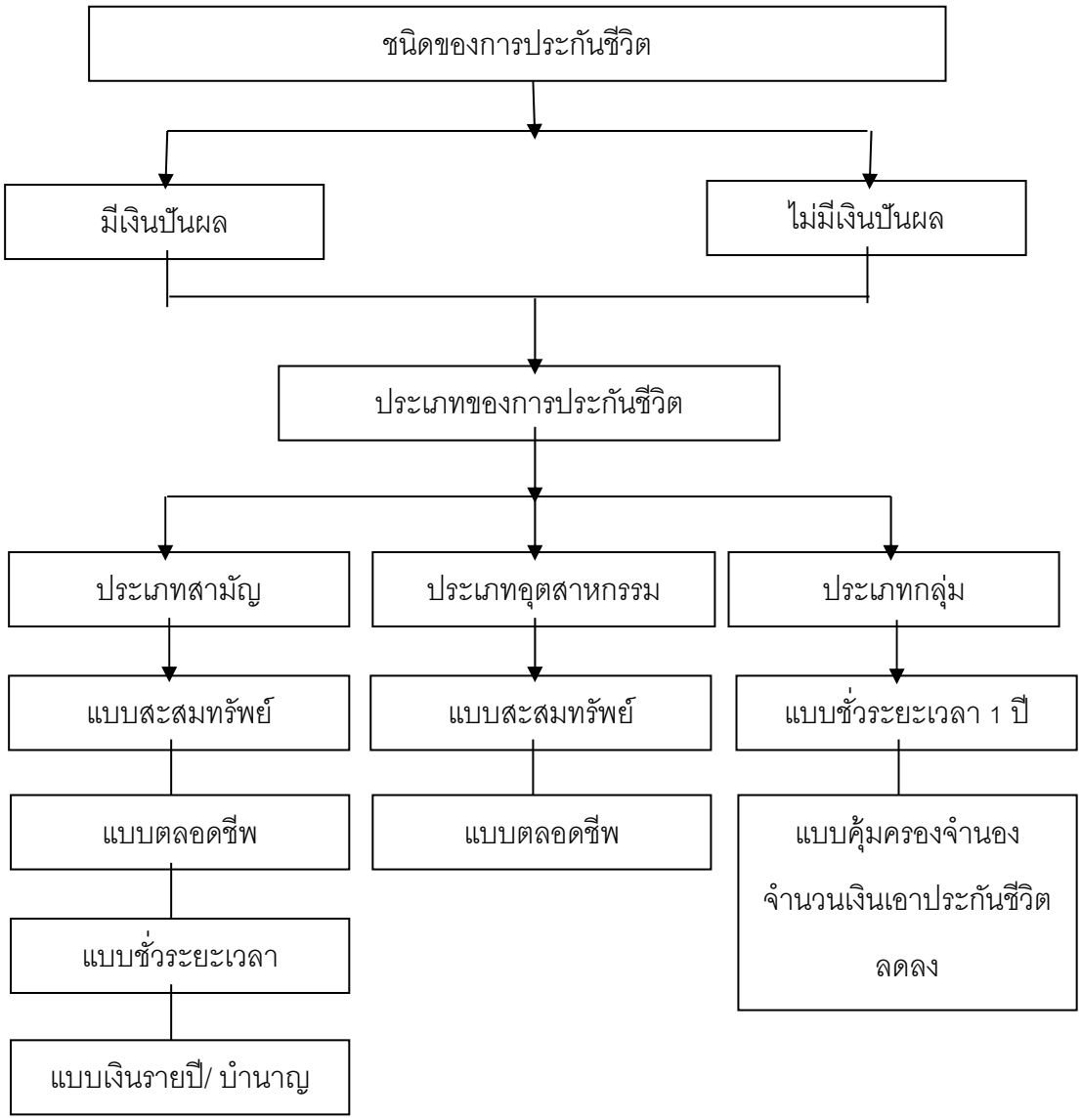

ภาพที่ 6 แผนผังการประกันชีวิต (เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย, 2536, หน้า 32)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปาริชาติ อินนุพัฒน์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตกับการเปิดรับสื่อวิทยุในกรุงเทพมหานคร พบว่า วิถีการดำเนินชีวิตของผู้ที่เปิดรับสื่อวิทยุและอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีรูปแบบการดำเนินชีวิต 11 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มคนรุ่นใหม่ 2. กลุ่มคนรักครอบครัว 3. กลุ่มคนเพื่อสังคม 4. กลุ่มคนหัวนอก 5. กลุ่มคนอนุรักษ์นิยม 6. กลุ่มคนรักบ้าน

7. กลุ่มคนรับข่าวสาร 8. กลุ่มนักประดิษฐ์ 9. กลุ่มคนทำงาน 10. กลุ่มคนก้าวหน้า 11. กลุ่มนักช็อป

ณัฐกานต์ บุญนนท์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทางอินเตอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มี 4 กลุ่มดังนี้ 1. กลุ่มรักสบายและตามกระแสนิยม 2. กลุ่มมุ่งมั่นจริงจัง 3. กลุ่มบันเทิง 4. กลุ่มอนุรักษ์นิยม

เลิศหญิง หิรัญโร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้สูงวัยในเขตกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 8 รูปแบบ ดังนี้ 1. กลุ่มอนุรักษ์นิยม 2. กลุ่มชอบทำกิจกรรม 3. กลุ่มหัวก้าวหน้านักท้าทาย 4. กลุ่มมีความสุขในชีวิต 5. กลุ่มห่วงใยดูแล 6. กลุ่มยึดถือศาสนา 7. กลุ่มพ่อบ้านแม่เรือน 8. กลุ่มมองโลกในแง่ร้าย

พนิดา หอมบุญยงค์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสดในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสด มี 4 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มสาวโสดนักคิด 2. กลุ่มสาวโสดรักครอบครัว 3. กลุ่มสาวโสดสนใจตนเอง 4. กลุ่มสาวโสดนักเดินทางช่างเลือก

วรางคณา มาตา (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ชายวัยทำงาน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ชายวัยทำงานในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มี 8 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มสำอางค์ 2. กลุ่มบันเทิงเริงรมย์ 3. กลุ่มไฮเทคโนโลยี 4. กลุ่มไม่สนใจสังคม 5. กลุ่มสังคมสงเคราะห์ 6. กลุ่มหัวสมัยใหม่ 7. กลุ่มมีความสุขกับตัวเอง 8. กลุ่มพ่อบ้าน

พุฒชงฆ์ นิจบรรณ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ทำประกันชีวิตแล้ว ส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตประเภทสามัญ แบบสะสมทรัพย์ และซื้อประกันชีวิตด้วยตนเอง รองลงมาคือ ครอบครัว/ ญาติซื้อให้ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต มากที่สุดคือ เพื่อการออมทรัพย์ รองลงมาคือเพื่อเป็นหลักประกันแก่ครอบครัว ประโยชน์ที่ได้รับคุ้มกับเบี้ยประกันที่ต้องจ่าย และปฏิเสธตัวแทนไม่ได้ ส่วนกลุ่มผู้ที่ยังไม่ทำประกันชีวิต ให้เหตุผลที่ตัดสินใจไม่ทำประกันชีวิต เพราะมีภาระผูกพันยาวนานเกินไป รองลงมาคือยังไม่ถึงเวลา/ ยังไม่มีภาระให้ห่วง ไม่สำคัญ ไม่เห็นประโยชน์ หน่ายงานที่ทำงานมีสวัสดิการดีแล้ว รายได้จำกัดไม่สามารถ

จ่ายค่าเบี้ยประกันได้ ตัวแทนไม่น่าไว้วางใจ ไม่น่าเชื่อถือ ยังไม่รู้จักการประกันชีวิตดีพอ ครอบครัวมีความมั่นคงเพียงพอแล้ว ยังไม่มีชนิดของประกันที่น่าสนใจ ยังไม่พบบริษัทประกันที่น่าสนใจ ผลตอบแทน ประโยชน์ที่ได้ไม่คุ้มค่ากับเบี้ยประกัน

สมภพ มณีรัตน์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของแรงงานสตรีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการทำประกันชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ว่าการทำประกันชีวิตเป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ครอบครัว รองลงมาคือเมื่อทำประกันชีวิตแล้วจะได้รับความคุ้มครองในกรณีที่เกิดการสูญเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ ได้รับอุบัติเหตุ เจ็บไข้ได้ป่วย โดยจะได้รับค่าชดเชยต่าง ๆ และค่ารักษาพยาบาลตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันชีวิต ส่วนองค์ประกอบของทัศนคติด้านความรู้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้สึกในระดับเห็นด้วยว่า การทำประกันชีวิตเป็นการสร้างความมั่นใจในเรื่องการมีค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย เป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ครอบครัวและตนเอง และเป็นการออมทรัพย์ที่คุ้มค่าและปลอดภัย ส่วนความรู้สึกในระดับค่อนข้างไม่เห็นด้วยคือ การทำประกันชีวิตเป็นการแข่งตนเอง ส่วนองค์ประกอบของทัศนคติด้านพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ทำประกันชีวิตแล้ว ให้เหตุผลในการทำประกันชีวิต คือความห่วงใยในอนาคตของครอบครัว และคิดว่าอาจจะทำประกันชีวิตเพิ่มในอนาคตมากที่สุด ส่วนใหญ่จะเลือกทำกับบริษัทเดิม เหตุผลที่เลือกเพราะชื่อเสียงบริษัทเป็นที่รู้จักดี กลุ่มที่ 2 ยังไม่ได้ทำประกันชีวิต ให้เหตุผลที่ยังไม่ได้ทำประกันชีวิต คือรายได้จำกัด ความสนใจในการทำประกันชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นที่ทำประกันชีวิตในอนาคตยังไม่แน่ใจ โดยทั้ง 2 กลุ่ม ทราบแหล่งข้อมูลทำประกันชีวิตมากที่สุด คือ ตัวแทนประกันชีวิต บุคคลที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตมากที่สุด คือบิดา มารดา และสิ่งที่กระตุ้นที่ทำให้เกิดความสนใจที่จะทำประกันชีวิตมากที่สุด คือการชี้แนะจากญาติพี่น้องและเพื่อน ส่วนใหญ่สนใจทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์มากที่สุด

สิรินทร์ เหลือวิชชเจริญ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการจำแนกกลุ่มเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต: กรณีศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตที่เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำประกันชีวิตเป็นการออมทรัพย์รูปแบบหนึ่ง การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิตเป็นเรื่องยุ่งยากไม่สะดวก และมีความล่าช้า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเมื่อชำระเบี้ยประกันชีวิต ครบ 2 -3 ปี จนกรมธรรม์มีมูลค่าเงินสดสามารถรับสิทธิพิเศษจากบริษัทประกันชีวิต เช่น กู้เงิน หยุดผ่อนเบี้ยประกันชีวิตได้ชั่วคราว

Pope (2012) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศญี่ปุ่น

พบว่า คนญี่ปุ่นมีความต้องการซื้อประกันชีวิตเพียงเท่าที่จำเป็นโดยจะซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตหลักในวงเงินจำกัด เพื่อให้สามารถซื้อความคุ้มครองอื่น ๆ นอกเหนือจากกรมธรรม์หลัก เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในกรณีเจ็บป่วย และการสูญเสียรายได้เนื่องจากการออกจากงานในวัยเกษียณอายุ โดยคำนึงถึงเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตที่จะต้องเสียไปกับการชำระค่าเบี้ยประกันชีวิต โดยผู้ทำประกันชีวิตชาวญี่ปุ่นจะเลือกทำกรมธรรมประกันชีวิตที่มีราคาไม่สูงนักหากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตลงทายาทหรือครอบครัวจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนน้อย ซึ่งบางครั้งก็ไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างไปจากการซื้อประกันชีวิตของคนญี่ปุ่นในอดีต ซึ่งในอดีตผู้ทำประกันชีวิตชาวญี่ปุ่นหากมีเงินจะนำเงินที่ได้ไปออมโดยการทำประกันชีวิต

Khan (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ถือกรมธรรม์ประกันชีวิตในประเทศปากีสถาน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตในประเทศปากีสถานทำประกันชีวิตโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาของกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการได้รับการบริการที่ดีจากบริษัทประกันชีวิต ดังนั้น ลักษณะของการทำประกันชีวิตในประเทศปากีสถาน ผู้ทำประกันชีวิตจะเน้นว่ากรมธรรม์ประกันชีวิตแบบใดที่ให้ประโยชน์สูงสุด ก็จะทำประกันชีวิตในแบบนั้น ๆ เป็นสำคัญ

Mohamad Idham Md Razak (2014) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการทำประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศมาเลเซีย พบว่า จุดมุ่งหมายของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศมาเลเซียทำประกันชีวิตเพื่อต้องการความมั่นคงทางด้านการเงินเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องมาจากคนมาเลเซียมีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการประกันชีวิต จึงเลือกทำประกันชีวิตที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนทางด้านการเงินสูงมากกว่าการนำเงินไปฝากกับธนาคาร ด้วยเหตุผลตามกฎหมายของอิสลามไม่สามารถจ่ายค่าตอบแทนเป็นดอกเบี้ยได้ แต่การทำประกันชีวิตสามารถจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนตามกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ไม่ใช่เป็นดอกเบี้ยได้ ดังนั้นคนมาเลยเซียที่มีรายได้สูงจึงทำประกันชีวิตที่มีจำนวนเงินที่เป็นทุนประกันชีวิตที่มีวงเงินสูง และผู้ที่มีรายได้ต่ำจะทำประกันชีวิตที่มีจำนวนเงินที่เป็นทุนประกันชีวิตที่มีวงเงินต่ำ

Tremblay (2008) ได้ศึกษาเรื่อง ผลิตภัณฑ์และแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่เหมาะสมสำหรับการทำประกันชีวิตในประเทศแคนาดา พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตชาวแคนนาดาส่วนใหญ่ จะคำนึงถึงผลประโยชน์ต่าง ๆ ตามกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นหลักเพื่อทำการเปรียบเทียบกับราคาของค่าเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่าย ว่าแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบใด

ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่ากัน ผู้ทำประกันชีวิตจึงจะเลือกทำกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบนั้น ๆ ดังนั้น บริษัทประกันชีวิตในประเทศแคนาดา จึงต้องแข่งขันกันออกผลิตภัณฑ์และแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ผลประโยชน์ที่ดีและมากกว่าให้แก่ผู้ที่ทำประกันชีวิต

Chambers, Schlagenhauf, and Young (2011) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมในการเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตชาวอเมริกัน มีจุดมุ่งหมายในการทำประกันชีวิตเพื่อการคุ้มครองการเสียชีวิตและเลือกซื้อผลประโยชน์ในด้านการลงทุนมากกว่าการคุ้มครองชีวิต ทั้งนี้ชาวอเมริกัน จะเลือกกรมธรรม์ที่ให้ผลตอบแทนในการลงทุนที่มากที่สุดโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเสียชีวิตว่าจะเป็นจำนวนเท่าไร ดังนั้นจึงทำให้บริษัทประกันชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่จึงออกแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตควบกับการลงทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ทำประกันภัยชาวอเมริกัน ทั้งนี้โดยในแต่ละกรมธรรม์จะแยกออกเป็นส่วนว่าส่วนใดเป็นประกันชีวิตและส่วนใดเป็นเรื่องของการลงทุน ผลดีของการประกันชีวิตในแบบนี้ เป็นการสร้างความมั่นคงในการลงทุน หากผู้ทำประกันชีวิตประสบปัญหาทางด้านการเงินหรือประสบปัญหาทางด้านสุขภาพก็จะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากการประกันชีวิต นอกจากนี้ผลตอบแทนจากการทำประกันชีวิตยังสูงกว่าเงินออมทั่ว ๆ ไป จึงทำให้ชาวอเมริกัน หันมาทำประกันชีวิตแบบนี้มากขึ้น

จากการทบทวนเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย พบว่า คนไทยมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบของวิถีชีวิตที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน นั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพัฒนาการชีวิตของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนถึงสิ้นชีวิต ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของแต่ละบุคคลซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยภายในตัวบุคคลนั้น ๆ เช่น เพศ วัย เชื้อชาติ เป็นต้น และในส่วนของการศึกษาความต้องการความมั่นคงในชีวิต พบว่า ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง เป็นความต้องการที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญและเป็นที่ทราบกันดีในหมู่มนุษย์ คนเราปรารถนา ที่จะอยู่ห่างจากสิ่งที่เป็นภัยอันตรายทั้งปวงต่อชีวิตไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ รวมจนถึงความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดังนั้นบุคคลจึงสนใจในหลักประกันบางอย่าง เพื่อสนองความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตของมนุษย์ และสิ่งหนึ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมาเพื่อช่วยให้เกิดความมั่นคงในชีวิตก็คือ การประกันชีวิต

การประกันชีวิตเป็นวิธีการที่บุคคลกลุ่มหนึ่งรวมตัว โดยเรียกว่า ผู้ทำประกันชีวิต และบุคคลกลุ่มนี้ยอมจ่ายเงินจำนวนหนึ่ง เรียกว่า เบี้ยประกันชีวิต รวมกันไว้เป็นเงินกองกลาง และ

มอบให้คนกลาง เรียกว่า บริษัทประกันชีวิต ดูแลรักษาเงินจำนวนนี้ ต่อมาเมื่อบุคคลใดในกลุ่มเกิดประสบภัย สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ บาดเจ็บ เจ็บป่วย เสียชีวิต หรือการไม่มีรายได้ในยามแก่ชรา คนกลางที่เก็บรักษาเงินไว้จะจัดการจ่ายเงิน เรียกว่า เงินเอาประกันชีวิต เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ทำประกันชีวิต หรือทายาท หรือผู้รับประโยชน์ ตามจำนวนเงินและตามเงื่อนไขที่ได้มีการตกลงกันไว้ ตามหลักการของการประกันชีวิตน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถมาสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัวได้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยในรูปแบบเชิงผสมผสาน ประกอบไปด้วย วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 1,774,816 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณวันที่ 31 ธันวาคม 2555)

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกจังหวัดขอนแก่น เนื่องมาจาก จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 26 อำเภอ 198 ตำบล 3,331 หมู่บ้าน และ 389 ชุมชน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณวันที่ 31 ธันวาคม 2555) เป็นศูนย์กลางทางการค้า การศึกษา และเทคโนโลยีของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในเขตอำเภอเมือง อย่างครบครัน มีศักยภาพที่แสดงถึงความเจริญของเมืองในระดับเทศบาลนคร (เทศบาลนครในประเทศไทย, 2556) จึงทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิต ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมจากสังคมชนบท เป็นสังคมเมือง ส่วนในเขตอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น ประชากรส่วนใหญ่ประกอบยังคงประกอบอาชีพหลัก คือการเกษตร จึงทำให้ยังคงมีวิถีชีวิตที่เป็นแบบสังคมชนบทดั้งเดิมของประเทศไทย ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จังหวัดขอนแก่น จึงเป็นจังหวัดที่เข้าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของวิถีชีวิตของประชากร

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or area random sampling) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบครัน มีวิถีชีวิตแบบสังคมเมือง จำนวน 200 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอรอบนอก

จังหวัดขอนแก่น ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ยังคงประกอบอาชีพการเกษตรกร มีวิถีชีวิตที่เป็นแบบสังคมชนบทดั้งเดิมของประเทศไทย จำนวน 200 คน

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอรอบนอก โดยมีเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่เฉพาะอำเภอที่มีประชากรอาศัยอยู่ไม่น้อยกว่า 100,000 คน ได้แก่ อำเภอชุมแพ อำเภอน้ำพอง และอำเภอบ้านไผ่ (ภาคผนวก ง) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเพียง 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชุมแพ และอำเภอบ้านไผ่ โดยเลือกอำเภอละ 100 คน

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) กับผู้ทำประกันชีวิต

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 % และความเชื่อมั่น 95 % (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ, 2555, หน้า 74 อ้างอิงจาก Yamane, 1973) ได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยให้ e แทนค่า ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

N แทนค่า ขนาดของประชากร

n แทนค่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{1,774,816}{1 + 1,774,816\ (.05^2)}$$

$$n = \frac{1,774,816}{1 + 4,437.04.04}$$

$$n = \frac{1,774,816}{4,438.04}$$

$$= 399.99 \text{ คน}$$

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือสำหรับใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) โดยรวบรวมข้อมูลจากตำรา งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต พัฒนาการและพฤติกรรมมนุษย์ ความมั่นคงในชีวิต และการประกันชีวิต เพื่อนำมากำหนดกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับคำแนะนำในการตรวจแก้ไขเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามส่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ภาคผนวก จ)เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach's alpha coefficient) และนำแบบสอบถามไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน (ภาคผนวก ก) ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ลักษณะทางประชากรศาสตร์ คำถามในตอนนี้ มีทั้งหมด 8 ข้อ โดยใช้ลักษณะของแบบสอบเป็นแบบปลายปิด (Closed form) และแบบปลายเปิด (Open-ended questions) ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม วิถีชีวิต โดยใช้ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ทำเป็นประจำ	5	คะแนน
ทำค่อนข้างบ่อย	4	คะแนน
ทำบ้างไม่ทำบ้าง	3	คะแนน
นาน ๆ ทำที	2	คะแนน
ไม่ทำเลย	1	คะแนน

คำถามในตอนนี้ มีทั้งหมด 23 ข้อ แบ่งเป็นลักษณะวิถีชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น 4 กลุ่ม และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α-Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้ กลุ่มที่ 1 กลุ่มครอบครัว มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ1-5 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .682 กลุ่มที่ 2 กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ข้อ 6-11 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเท่ากับ .658 กลุ่มที่ 3 กลุ่มนำสมัย มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ข้อ 12-18 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเท่ากับ .804 และกลุ่มที่ 4 กลุ่มอนุรักษ์นิยม มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-23 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .821

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม การประกันชีวิต คำถามในตอนนี้ มีทั้งหมด 7 ข้อ โดยใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed form) และแบบปลายเปิด (Open-ended questions) คำถามในข้อที่ 1-3 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ตามความเป็นจริง และคำถามใน ข้อ 4-5 เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อ และให้ผู้ตอบแบบสอบได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 แบบสอบถาม ความมั่นคงในชีวิต โดยใช้ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

คำถามในตอนนี้ แบ่งเป็นความมั่นคงในชีวิต เป็น 3 ด้าน มีทั้งหมด 23 ข้อ และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α-Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้ ด้านที่ 1 ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ จำนวน 10 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเท่ากับ .836 ด้านที่ 2 ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ จำนวน 6 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเท่ากับ .923 และด้านที่ 3 ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว จำนวน 4 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .801

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปแจกกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน

ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2557

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับคำถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต สำหรับเกณฑ์การแปรค่าเฉลี่ย ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น (Class interval) 5 ระดับเท่ากัน ดังนี้

คะแนน 4.21-5.00 หมายถึง ทำเป็นประจำ

คะแนน 3.41-4.20 หมายถึง ทำค่อนข้างบ่อย

คะแนน 2.61-3.40 หมายถึง ทำบ้างไม่ทำบ้าง

คะแนน 1.81-2.60 หมายถึง นาน ๆ ทำที

คะแนน 1.00-1.80 หมายถึง ไม่ทำเลย

สำหรับคำถามแบบมาตราประมาณค่า ที่เกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิต สำหรับเกณฑ์การแปรค่าเฉลี่ย ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น 5 ระดับ เท่ากัน ดังนี้

คะแนน 4.21-5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนน 3.41-4.20 หมายถึง มาก

คะแนน 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 1.81-2.60 หมายถึง น้อย

คะแนน 1.00-1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในครั้งนี้ คือสถิติพรรณนา การคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่า t การทดสอบค่า F และการทดสอบรายคู่โดยใช้ LSD (Fisher's least significant difference) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เมื่อได้คำตอบจากการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อสรุปที่ได้ในประเด็นที่น่าสนใจที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปริมาณมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและศึกษาการประกันชีวิตสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) (ภาคผนวก ข)

2. การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำไปใช้ในการอภิปรายผล

3. การเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key informant) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 24 คน โดยมีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้ ผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จำนวน 6 คน ผู้ทำประกันชีวิตแบบตลอดชีพ จำนวน 6 คน ผู้ทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา จำนวน 6 คน และผู้ทำประกันชีวิตแบบเงินรายปี หรือแบบบำนาญ จำนวน 6 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่ตั้งไว้โดยใช้วิธี แบบลูกโซ่ (Snowball sampling) เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูล โดยอาศัยการแนะนำของผู้ให้ข้อมูลต่อ ๆ กัน โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม ถึงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2558

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณาวิเคราะห์ จากการจดบันทึก การถอดเทป จำแนกถ้อยคำ หรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป และเรียบเรียงเป็นลักษณะความเรียง

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประมาณ และส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ 2. วิถีชีวิต 3. การประกันชีวิต 4. ความมั่นคงในชีวิต และ
5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ จากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในอยู่เขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 มีอายุระหว่าง 25 - 37 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 มีสถานภาพ สมรส (มีบุตร) จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีบุคคลที่อยู่ในอุปการะ จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 มีอาชีพรับราชการ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และมีรายเฉลี่ยต่อเดือน10,001 - 20,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน (n= 400)	ร้อยละ
1. ที่พักอาศัย		
เขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	200	50.00
เขตอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น	200	50.00
รวม	400	100.00
2. เพศ		
ชาย	191	47.75
หญิง	209	52.25
รวม	400	100.00
3. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	26	6.50
25-37 ปี	145	36.25
38-49 ปี	134	33.50
มากกว่า 49 ปี	95	23.75
รวม	400	100.00
4. สถานภาพ		
โสด	119	29.75
สมรส (มีบุตร)	208	52.00
สมรส (ไม่มีบุตร)	33	8.25
หย่าร้าง/ หม้าย (มีบุตร)	32	8.00
หย่าร้าง/ หม้าย (ไม่มีบุตร)	8	2.00
รวม	400	100.00
5. บุคคลในอุปการะ		
ไม่มีบุคคลในอุปการะ	40	10.00
มีบุคคลในอุปการะ	360	90.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน (n= 400)	ร้อยละ
6. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	43	10.75
มัธยมศึกษาตอนต้น	31	7.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย	65	16.25
ปริญญาตรี	215	53.75
ปริญญาโท/ ปริญญาเอก	46	11.50
รวม	400	100.00
7. อาชีพ		
นักเรียน/ นักศึกษา	21	5.25
รับราชการ	130	32.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	16	4.00
พนักงานบริษัทเอกชน	58	14.50
ค้าขาย	71	17.75
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	33	8.25
เกษตรกร	16	4.00
รับจ้าง	31	7.75
อื่น ๆ	24	6.00
รวม	400	400
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	49	12.25
10,001-20,000 บาท	100	25.00
20,001-30,000 บาท	90	22.50
30,001-40,000 บาท	60	15.00
40,001-50,000 บาท	43	10.75
มากกว่า 50,000 บาท	58	14.50
รวม	400	100.00

2. วิถีชีวิต

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มวิถีชีวิตออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มอนุรักษ์นิยม โดยข้อมูลที่ได้รับจากการแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ พบว่า ผู้ทำประกันชีวิต ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มหลายแบบ จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา คือกลุ่มนำสมัย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 กลุ่มอนุรักษ์นิยม จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 กลุ่มครอบครัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของวิถีชีวิต

วิถีชีวิต	จำนวน (n= 400)	ร้อยละ
1. กลุ่มครอบครัว	38	9.50
2. กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	34	8.50
3. กลุ่มนำสมัย	74	18.50
4. กลุ่มอนุรักษ์นิยม	71	17.75
5. กลุ่มหลายแบบ	183	45.75
รวม	400	100.00

วิถีชีวิตแบบกลุ่มครอบครัว จำนวน 38 คน ในภาพรวม มีระดับการกระทำทำเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว เมื่อมีปัญหาจะปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว เยี่ยมญาติผู้ใหญ่ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ และทำงานบ้าน ดูทีวี ชมภาพยนตร์ร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว ในช่วงวันหยุด ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มครอบครัว

กลุ่มครอบครัว	$\overline{X}$	SD	ระดับการกระทำ	อันดับ
1. ทำงานบ้าน ดูทีวี ชมภาพยนตร์ร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัวในช่วงวันหยุด	3.92	1.01	ทำค่อนข้างบ่อย	5
2. เยี่ยมญาติผู้ใหญ่ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ	4.06	1.00	ทำค่อนข้างบ่อย	4
3. ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว	4.42	.76	ทำเป็นประจำ	2
4. ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก	4.57	.62	ทำเป็นประจำ	1
5. เมื่อมีปัญหาจะปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว	4.34	.80	ทำเป็นประจำ	3
รวม	4.26	.60	ทำเป็นประจำ	

วิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ จำนวน 34 คน ในภาพรวม มีระดับการกระทำทำค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 3.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีอิสระทางความคิดที่เป็นของตนเองในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ไม่ชอบการผูกมัดหรือยึดติดกับใครมีชีวิตเป็นของตนเอง เมื่อมีเวลาว่างจะทำงานอดิเรกตามความถนัด และความสนใจของตนเอง ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฯลฯ ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทำกิจกรรมที่เสี่ยงและท้าทายต่อความสามารถของตนเอง ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ

กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	$\overline{X}$	SD	ระดับการกระทำ	อันดับ
1. ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฯลฯ	3.72	.99	ทำค่อนข้างบ่อย	4
2. ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ	2.57	1.15	นาน ๆ ทำที	5
3. ทำกิจกรรมที่เสี่ยงและท้าทายต่อความสามารถของตนเอง	2.19	1.19	นาน ๆ ทำที	6
4. เมื่อมีเวลาว่างจะทำงานอดิเรกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง	3.76	.87	ทำค่อนข้างบ่อย	3
5. มีอิสระทางความคิดที่เป็นของตนเองในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	4.22	.76	ทำเป็นประจำ	1
6. ไม่ชอบการผูกมัดหรือยึดติดกับใครมีชีวิตเป็นของตนเอง	4.02	.92	ทำค่อนข้างบ่อย	2
รวม	3.41	.64	ทำค่อนข้างบ่อย	

วิถีชีวิตแบบกลุ่มนำสมัย จำนวน 74 คน ในภาพรวม มีระดับการกระทำ ทำบ้างไม่ทำบ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ติดตามข่าวสาร ชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ ผ่านสมาร์ทโฟน, แท็บเล็ต เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ติดตามความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อดูสินค้ารุ่นใหม่ ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทางสังคมออนไลน์เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ เปิดรับแนวความคิด เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศ ถ่ายภาพของตนเองตามอิริยาบถต่าง ๆ (เซลฟี่ Selfie) แล้วนำไปแชร์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ แต่งกายทันสมัยตามแฟชั่นนิยม เลียนแบบ ดารา นักร้อง ฯลฯ และสั่งจอง หรือต่อคิว เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ก่อนที่สินค้าจะเปิดตัว ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มนำสมัย

กลุ่มนำสมัย	$\overline{X}$	SD	ระดับการกระทำ	อันดับ
1. ติดตามความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อดูสินค้ารุ่นใหม่	3.39	1.14	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	2
2. แต่งกายทันสมัยตามแฟชั่นนิยม เลียนแบบ ดารา นักร้อง ฯลฯ	2.41	1.18	นาน ๆ ทำที	6
3. ติดตามข่าวสาร ชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ ผ่านสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต	3.46	1.27	ทำค่อนข้างบ่อย	1
4. ถ่ายภาพของตนเองตามอิริยาบถต่าง ๆ (เซลฟี่ Selfie) แล้วนำไปแชร์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.51	1.28	นาน ๆ ทำที	5
5. ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทางสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ	3.38	1.39	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	3
6. เปิดรับแนวความคิด เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศ	3.16	1.25	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	4
7. สั่งจอง หรือต่อคิว เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ก่อนที่สินค้าจะเปิดตัว	1.89	1.05	นาน ๆ ทำที	7
รวม	2.88	.96	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	

วิถีชีวิตแบบกลุ่มอนุรักษ์นิยม จำนวน 71 คน ในภาพรวม มีระดับการกระทำ ทำเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จะทำสิ่งใดนึกถึงเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวเป็นสำคัญ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ดูแลให้ความเคารพ และเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุในครอบครัว เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ และใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สงบสุข ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม

กลุ่มอนุรักษ์นิยม	$\overline{X}$	SD	ระดับการกระทำ	อันดับ
1. ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สงบสุข	4.26	.86	ทำเป็นประจำ	5
2. ดูแลให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุในครอบครัว	4.38	.73	ทำเป็นประจำ	3
3. จะทำสิ่งใดนึกถึงเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวเป็นสำคัญ	4.46	.66	ทำเป็นประจำ	1
4. เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ	4.36	.71	ทำเป็นประจำ	4
5. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม	4.43	.68	ทำเป็นประจำ	2
รวม	4.37	.54	ทำเป็นประจำ	

3. การประกันชีวิต

การประกันชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่ มีกรมธรรม์ประกันชีวิต 1 ฉบับ จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 มีกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จำนวน 231คน คิดเป็นร้อยละ 45.56 ผลประโยชน์ความคุ้มครองอื่น ๆ ที่ซื้อเพิ่มเติมนอกเหนือจากรมธรรม์หลัก ได้แก่ เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 30.66 เหตุผลในการทำประกันชีวิต ส่วนใหญ่เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิต จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 ทำประกันชีวิตมาแล้วเป็นเวลา 4 ปีขึ้นไป จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิต จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.75 รายละเอียด ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละการประกันชีวิต

การประกันชีวิต	จำนวน (n= 400)	ร้อยละ
1. จำนวนกรมธรรม์		
1 ฉบับ	252	63.00
2 ฉบับ	86	21.50
3 ฉบับ	26	6.50
4 ฉบับ	12	3.00
5 ฉบับ	12	3.00
มากกว่า 5 ฉบับ	12	3.00
รวม	400	100.00
แบบกรมธรรม์ประกันชีวิต		
แบบสะสมทรัพย์	231	45.56
แบบตลอดชีพ	196	38.66
แบบชั่วระยะเวลา	45	8.88
แบบเงินรายปี หรือแบบบำนาญ	35	6.90
รวม	507	100.00
2. ผลประโยชน์ความคุ้มครองอื่น ๆ ที่ซื้อเพิ่มเติม นอกเหนือจากรมธรรม์หลักตามข้อ 1 ได้แก่		
ค่ารักษาพยาบาล	220	30.39
รับเงินชดเชยจากการเข้าพักรักษาพยาบาล	163	22.51
เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ	222	30.66
ได้รับการยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิต ในกรณีที่ตกเป็นบุคคลทุพพลภาพ	119	16.44
รวม	724	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การประกันชีวิต	จำนวน (n= 400)	ร้อยละ
3. เหตุผลในการทำประกันชีวิต		
เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิต	286	58.25
ถูกตัวแทนประกันชีวิตติดต่อตามขาย ประกันชีวิตบ่อยครั้ง	40	8.15
โดนบังคับตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน	31	6.31
พ่อ แม่ หรือญาติเป็นผู้ทำประกันชีวิตให้	39	7.94
คู่ชีวิตเป็นผู้ทำประกันชีวิตให้	25	5.09
บุตรเป็นผู้ทำประกันชีวิตให้	13	2.65
เพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้ทำประกันชีวิต	57	11.61
รวม	491	100.00
4. ทำประกันชีวิตมาแล้วเป็นเวลา		
1 ปี	50	12.50
2 ปี	57	14.25
3 ปี	72	18.00
4 ปี ขึ้นไป	221	55.25
รวม	400	100.00
5. ผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิต		
ไม่เคยได้รับ	263	65.75
เคยได้รับ	137	34.25
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ทำประกันชีวิตเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต

ความคิดเห็นของผู้ทำประกันชีวิตที่เคยได้รับประโยชน์จากการทำประกันชีวิต แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีความคิดเห็นว่าการทำประกันชีวิตแล้ว ได้รับประโยชน์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

ผู้ทำประกันชีวิต มีความคิดเห็นว่า การทำประกันชีวิตนั้นเป็นการออมเงินที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าการฝากเงินไว้กับธนาคาร มีเงินปันผลทุกปี เป็นเงินออมไว้ใช้จ่ายในวัยเกษียณ และเป็นสวัสดิการให้กับตนเอง เมื่อเจ็บป่วยไม่ต้องจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเอง หรือเมื่อเกิดภาวะคับขันไม่มีเงินใช้ก็สามารถนำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปกู้เงินกับบริษัทประกันชีวิตได้ และนำไปลดหย่อนภาษี อีกทั้งเมื่อครบกำหนดสัญญาก็ได้รับเงินคืน

ด้านที่ 2 ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ

ผู้ทำประกันชีวิตมีความคิดเห็นว่า การประกันชีวิตช่วยแบ่งเบาภาระค่ารักษาพยาบาลกรณีได้รับบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วยต้องเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล โดยสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้จากบริษัทประกันชีวิต และได้รับเงินชดเชยรายวันจากการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล

ด้านที่ 3 ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

ผู้ทำประกันชีวิต มีความคิดเห็นว่า เมื่อเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลแล้วได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนประกันชีวิตในเรื่องของการได้รับผลประโยชน์ และโรงพยาบาลให้การดูแลเป็นอย่างดี และจะแนะนำผู้อื่น หรือบุคคลใกล้ชิดให้เห็นถึงความสำคัญของการประกันชีวิต

กลุ่มที่ 2 มีความคิดเห็นว่าการทำประกันชีวิตแล้ว ไม่ได้รับประโยชน์ ได้แก่

ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับไม่คุ้มค่ากับค่าเบี้ยประกันชีวิตที่จ่าย ในกรมธรรม์ประกันชีวิตมีการซ่อนเงื่อนไขข้อยกเว้นไว้ในสัญญา ค่าสินไหมทดแทนจากอุบัติเหตุ และเงินปันผลที่ได้รับนั้นน้อยเกินไป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตด้วยการทำประกันชีวิต

ผู้ทำประกันชีวิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตด้วยการทำประกันชีวิต แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีความเห็นว่าการทำประกันชีวิตสามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว

ผู้ทำประกันชีวิต มีความคิดเห็นว่า หากตนเองได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยแล้วเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิตมาเป็นเงินทุนไว้ใช้จ่ายในครอบครัว ค่าเล่าเรียนให้แก่บุตรหลาน ทำให้ครอบครัวไม่ลำบาก เมื่อผู้ทำประกันชีวิตเข้าสู่วัยชรา มีเงินออมที่ได้รับจากการทำประกันชีวิตไว้ใช้จ่าย หรือเจ็บป่วยเข้ารักษาตัวใน

โรงพยาบาลก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ และไม่เป็นภาระให้กับลูกหลาน อีกทั้งเมื่อผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตลูกหลานมีเงินจัดงานศพ

กลุ่มที่ 2 มีความเห็นว่าการทำประกันชีวิตสามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเองและครอบครัวได้ในบางส่วนหรือเป็นแค่ปัจจัยหนึ่งเท่านั้น

ผู้ทำประกันชีวิต มีความคิดเห็นว่า การที่จะได้รับประโยชน์จากการทำประกันชีวิตที่แท้จริงนั้น ต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและแบบของกรมธรรม์ที่ตนเองได้ทำประกันชีวิตไว้ หากเลือกประเภทที่ตนเองคิดว่าเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของตนเองแล้ว กรมธรรม์ประกันชีวิตจะมีประโยชน์ให้กับตนเองและครอบครัวได้พอสมควร

ความคิดเห็นอื่น ๆ ของผู้ทำประกันชีวิต

1. ควรมีการให้ความรู้ถึงประโยชน์และความจำเป็นให้แก่ประชาชนและมีการส่งเสริมให้เริ่มทำประกันชีวิตตั้งแต่เด็ก ๆ

2. ตัวแทนประกันชีวิตควรมีความรู้และชี้แจงข้อมูลและประเด็นของผลประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา

3. บริษัทประกันชีวิตไม่ควรตั้งเงื่อนไขและข้อยกเว้นปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทนและควรมีการอนุมัติจ่ายค่าสินไหมทดแทนอย่างรวดเร็ว

4. หากเกิดปัญหาอยากให้บริษัทประกันชีวิต หรือตัวแทนประกันชีวิตเข้ามาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5. เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บเล็กน้อยสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้โดยไม่ขอประวัติอะไรมากมาย

6. เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำประกันชีวิต บริษัทประกันชีวิตควรลดเบี้ยประกันชีวิตและลดระยะเวลาการทำประกันชีวิต

7. รัฐบาลควรมีการตรวจสอบการทำงานของบริษัทประกันชีวิตและเข้ามาสนับสนุน

8. ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระค่าเบี้ยประกันชีวิตให้แก่ประชาชน

9. บริษัทประกันชีวิตควรมุ่งเน้นการให้บริการก่อนการคิดถึงผลกำไร หรือขาดทุน บริษัทประกันชีวิตควรแข่งขันในด้านของการให้บริการ

4. ความมั่นคงในชีวิต

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.68เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิต

ความมั่นคงในชีวิต	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	3.29	.82	ปานกลาง	3
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	3.89	1.07	มาก	1
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	3.88	.97	มาก	2
รวม	3.68	.78	มาก	

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมาก ได้แก่ บริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา และได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิง ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีโบนัสพิเศษอื่น ๆ กรณีที่ไม่เคยเบิกค่ารักษาพยาบาลหรืออุบัติเหตุเลย นำไปลดหย่อนภาษี และได้รับเงินคืนประจำทุกปี และความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับน้อย ได้แก่ นำกรมธรรม์ประกันชีวิตมากู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตในยามฉุกเฉิน และนำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปใช้ประกอบการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ตามลำดับ รายละเอียดดัง ตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ

ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน	3.79	1.16	มาก	3
2. นำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปใช้ประกอบการกู้เงินจากสถาบันการเงิน	2.16	1.33	น้อย	10
3. นำกรมธรรม์ประกันชีวิตมากู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตในยามฉุกเฉิน	2.33	1.34	น้อย	9
4. ได้รับเงินคืนประจำทุกปี	2.96	1.31	ปานกลาง	8
5. ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา	3.78	1.26	มาก	4
6. มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ	3.85	1.19	มาก	2
7. นำไปลดหย่อนภาษี	3.21	1.41	ปานกลาง	7
8. ได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิง	3.67	1.18	มาก	5
9. มีโบนัสพิเศษอื่น ๆ กรณีที่ไม่เคยเบิกค่ารักษาพยาบาลหรืออุบัติเหตุเลย	3.22	1.43	ปานกลาง	6
10. บริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน	3.94	1.18	มาก	1
รวม	3.29	.82	ปานกลาง	

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านสุขภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่เจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ แบบกระทันหันเพียงแค่ยื่นเอกสารการประกันชีวิตก็สามารถเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนได้ในทันที หากตนเองต้องพิการ หรือทุพพลภาพอันมีสาเหตุมาจากอาการเจ็บป่วย/เกิดอุบัติเหตุทำงานไม่ได้ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ ช่วงเวลาที่รักษาตัวที่โรงพยาบาลและทำงานไม่ได้ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าอาการเจ็บป่วยจะหายดี เจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปวดหัวตัวร้อน เป็นไข้ไม่สบาย ไปหาหมอที่คลีนิค หรือโรงพยาบาลเอกชน

สามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ และโรงพยาบาลออกใบรับรองแพทย์เพื่อให้พักผ่อนและรักษาต่อที่บ้านทำงานไม่ได้ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ ตามลำดับรายละเอียด ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ

ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. เจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ แบบกระทันหัน เพียงแค่ยื่นเอกสารการประกันชีวิตก็สามารถเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนได้ในทันที	4.13	1.14	มาก	1
2. เจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ไม่สบาย ไปหาหมอที่คลีนิคหรือโรงพยาบาลเอกชนสามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้	3.76	1.37	มาก	5
3. เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าอาการเจ็บป่วยจะหายดี	3.85	1.29	มาก	4
4. ช่วงเวลาที่รักษาตัวที่โรงพยาบาล และทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้	3.94	1.19	มาก	3
5. โรงพยาบาลออกใบรับรองแพทย์เพื่อให้พักผ่อนและรักษาต่อที่บ้าน ทำงานไม่ได้ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้	3.37	1.32	มาก	6
6. หากตนเองต้องพิการ หรือทุพพลภาพอันมีสาเหตุมาจากอาการเจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้	3.99	1.13	มาก	2
รวม	3.89	1.07	มาก	

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านครอบครัว พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย และความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมาก ได้แก่ เพื่อเป็นทุนสำหรับครอบครัวเพื่อยังชีพหรือเพื่อการศึกษาของบุตรในกรณีที่ตนเองเสียชีวิตหรือล้มป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ เป็นเงินมรดกเพื่อจูงใจให้ ลูก หลาน ญาติ พี่น้อง ดูแลตนเองเมื่อเข้าสู่วัยชรา และเป็นเงินสำหรับครอบครัวเพื่อนำไปใช้หนี้ที่ค้างชำระไว้เมื่อตนเองเสียชีวิตไปแล้ว ตามลำดับ รายละเอียด ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว

ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย	4.41	.80	มากที่สุด	1
2. เพื่อเป็นทุนสำหรับครอบครัวเพื่อยังชีพหรือเพื่อการศึกษาของบุตรในกรณีที่ตนเองเสียชีวิตหรือล้มป่วยจนไม่สามารถทำงานได้	4.08	1.13	มาก	2
3. เป็นเงินมรดกเพื่อจูงใจให้ลูก หลาน ญาติพี่น้องดูแลตนเองเมื่อเข้าสู่วัยชรา	3.55	1.38	มาก	3
4. เป็นเงินสำหรับครอบครัวเพื่อนำไปใช้หนี้ที่ค้างชำระไว้เมื่อตนเองเสียชีวิตไปแล้ว	3.48	1.47	มาก	4
รวม	3.88	.97	มาก	

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาวิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีความต้องการ

ความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

1.1 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม ที่พักอาศัย ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ไม่แตกต่างกัน (t = .006, p = .995) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตของผู้ทำประกันชีวิต ทางด้านครอบครัว (t = 2.057, p = .040) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว มากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (t = .248, p = .804) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (t = -1.546, p = .123) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามที่พักอาศัย

ความมั่นคงในชีวิต	อำเภอเมือง (n = 200)		อำเภอรอบนอก (n = 200)		t-value	p
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	33.00	7.89	32.80	8.82	.248	.804
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	22.90	6.74	23.89	6.11	-1.546	.123
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	15.92	3.71	15.12	4.05	2.057	.040*
รวม	71.82	15.08	71.81	16.20	.006	.995

1.2 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม เพศ ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ไม่แตกต่างกัน (t = -.721, p =

.945) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (t = -.646, p = .518) ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (t = -.961, p = .337) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว (t = .069, p = .472) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามเพศ

ความมั่นคงในชีวิต	ชาย (n = 191)		หญิง (n = 209)		t-value	p
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	32.62	8.40	33.15	8.13	-.646	.518
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	23.07	6.55	23.69	6.34	-.961	.337
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	15.53	3.86	15.50	3.94	.069	.472
รวม	71.23	15.43	72.35	15.82	-.721	.945

1.3 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม อายุ ปรากฏผลในตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F = 2.811,p = .039) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (F = 3.413,p = .018) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว (F = 3.067, p = .028) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (F = .954,p = .415) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม อายุ

ความมั่นคงในชีวิต	ต่ำกว่า 25 ปี (n=26 คน)		25-37 ปี (n=145 คน)		38-49 ปี (n=134 คน)		มากกว่า 49 ปี (n=95 คน)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	34.50	8.14	33.15	8.06	33.90	7.88	30.66	8.78
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	24.15	6.41	23.72	6.20	23.56	6.00	22.45	7.36
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	14.65	4.42	15.49	3.75	16.23	3.64	14.78	4.19
รวม	73.30	17.06	72.37	14.94	73.70	14.31	67.90	17.50

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอายุ

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	686.386	3	228.795	3.413	.018*
	ภายในกลุ่ม	26546.812	396	67.037		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	119.015	3	39.672	.954	.415
	ภายในกลุ่ม	16472.782	396	41.598		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	138.089	3	46.030	3.067	.028*
	ภายในกลุ่ม	5943.751	396	15.009		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2033.157	3	677.719	2.811	.039*
	ภายในกลุ่ม	95481.883	396	241.116		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม อายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุ 25-37 ปี และ อายุ 38-49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มี อายุ 25-37 ปี และ อายุ 38-49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในภาพรวม มากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี อายุ 25-37 ปี และอายุ 38-49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีอายุมากกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุ ต่ำกว่า 49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ มากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุ 38-49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว แตกต่าง จากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มี อายุ 38-49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านครอบครัวมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี รายละเอียด ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD

ความมั่นคงในชีวิต	อายุ	$\overline{X}$	อายุ			
			ต่ำกว่า 25 ปี	25-37 ปี	38-49 ปี	มากกว่า 49 ปี
ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ต่ำกว่า 25 ปี	34.50	-	1.34138	.59701	3.83684*
	25-37 ปี	33.15		-	-.74436	2.49546*
	38-49 ปี	33.90			-	3.23983*
	มากกว่า 49 ปี	30.66				-
ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ต่ำกว่า 25 ปี	14.65	-	-.84271	-1.57750	-.13563
	25-37 ปี	15.49		-	-.73479	.70708
	38-49 ปี	16.23			-	1.44187*
	มากกว่า 49 ปี	14.78				-
รวม	ต่ำกว่า 25 ปี	73.30	-	.92838	-.39380	5.40243
	25-37 ปี	72.37		-	-1.32218	4.47405*
	38-49 ปี	73.70			-	5.79623*
	มากกว่า 49 ปี	67.90				-

1.4 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามสถานภาพปรากฏผลในตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตไม่แตกต่างกัน ($F = 1.340$, $p =. 254$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ($F = 3.631$, $p = .006$) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ($F = 1.226$, $p = .299$) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ($F = 1.036$, $p = .388$) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามสถานภาพ

ความมั่นคงในชีวิต	โสด		สมรส (มีบุตร)		สมรส (ไม่มีบุตร)		หย่าร้าง/ หม้าย (มีบุตร)		หย่าร้าง/ หม้าย (ไม่มีบุตร)	
	(n= 119 คน)		(n=208 คน)		(n=33 คน)		(n=32 คน)		(n=8 คน)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	32.97	8.25	32.88	7.86	34.45	8.44	30.43	10.19	35.62	9.00
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	23.03	6.55	23.67	6.17	24.66	6.71	21.78	7.23	22.75	7.61
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	14.60	4.11	16.20	3.60	15.15	4.04	14.87	4.18	15.37	3.88
รวม	70.61	15.97	72.77	14.42	74.27	17.31	67.09	19.15	73.75	17.07

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม สถานภาพ

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	333.885	4	83.471	1.226	.299
	ภายในกลุ่ม	26899.313	395	68.100		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	172.212	4	43.053	1.036	.388
	ภายในกลุ่ม	16419.586	395	41.569		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	215.675	4	53.919	3.631	.006*
	ภายในกลุ่ม	5866.165	395	14.851		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1305.678	4	326.419	1.340	.254
	ภายในกลุ่ม	96209.362	395	243.568		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม สถานภาพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพโสด มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตมีสถานภาพสมรส (มีบุตร) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพสมรส (มีบุตร) มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพโสด รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบรูปแบบวิถีชีวิต จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Fisher's least significant difference)

ความมั่นคงในชีวิต	สถานภาพ	$\overline{X}$	สถานภาพ				
			โสด	สมรส (มีบุตร)	สมรส (ไม่มีบุตร)	หย่าร้าง/ หม้าย (มีบุตร)	หย่าร้าง/ หม้าย (ไม่มีบุตร)
ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	โสด	14.60	-	-1.60169*	-.54647	-.26996	-.76996
	สมรส (มีบุตร)	16.20		-	1.05522	1.33173	.83173
	สมรส (ไม่มีบุตร)	15.15			-	.27652	-.22348
	หย่าร้าง/ หม้าย (มีบุตร)	14.87				-	-.50000
	หย่าร้าง/ หม้าย (ไม่มีบุตร)	15.37					-

1.5 ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีบุคคลในอุปการะต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตาม บุคคลในอุปการะ ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีบุคคลในอุปการะ ต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = -2.422, p = . 016) โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีบุคคลในอุปการะมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (t = -2.074, p = .039) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว (t = -3.275, p = .001) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีบุคคลในอุปการะ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ และมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (t = -1.416,p = .158) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามบุคคลในอุปการะ

ความมั่นคงในชีวิต	ไม่มีบุคคลในอุปการะ (n = 40)		มีบุคคลในอุปการะ (n = 360)		t-value	p
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	31.15	8.89	33.09	8.17	-1.416	.158
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	21.40	7.02	23.61	6.35	-2.074	.039*
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	13.62	4.47	15.73	3.78	-3.275	.001*
รวม	66.17	18.24	72.44	15.21	-2.422	.016*

1.6 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏผลในตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ไม่แตกต่างกัน (F = .821,p = .513) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว (F = 5.530,p = .000) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (F = 1.257,p = .286) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (F = .579, p = .678) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ความมั่นคงในชีวิต	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย		ปริญญาตรี		ปริญญาโท/ปริญญาเอก	
	(n = 43)		(n = 31)		(n = 65)		(n = 215)		(n = 46)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	32.55	7.98	32.06	8.89	31.47	8.61	33.72	7.86	31.97	9.24
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	23.13	7.98	22.77	7.02	22.67	6.72	23.83	5.87	23.02	6.78
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	17.69	3.28	16.64	3.30	15.55	4.19	15.12	3.74	14.52	4.36
รวม	73.39	16.32	71.48	16.07	69.70	16.23	72.68	14.74	69.52	17.85

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	342.272	4	85.568	1.257	.286
	ภายในกลุ่ม	26890.925	395	68.078		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	96.719	4	24.180	.579	.678
	ภายในกลุ่ม	16495.078	395	41.760		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	322.524	4	80.631	5.530	.000*
	ภายในกลุ่ม	5759.316	395	14.581		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	803.602	4	200.900	.821	.513
	ภายในกลุ่ม	96711.438	395	244.839		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิตจำแนกตาม ระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี และปริญญาโท/ ปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี และปริญญาโท/ ปริญญาเอก และผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวแตกต่าง จากผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท/ ปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว มากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท/ ปริญญาเอก รายละเอียด ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Fisher's least significant difference)

ความมั่นคงในชีวิต	ระดับการศึกษา	$\overline{X}$	ระดับการศึกษา				
			ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปริญญาตรี	ปริญญาโท/ปริญญาเอก
ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ประถมศึกษา	17.69	-	1.05251	2.14383*	2.57209*	3.17594*
	มัธยมศึกษาต้น	16.64		-	1.09132	1.51958*	2.12342*
	มัธยาศึกษาตอนปลาย	15.55			-	.42826	1.03211
	ปริญญาตรี	15.12				-	.60384
	ปริญญาโท/ ปริญญาเอก	14.52					-

1.7 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิตจำแนกตาม อาชีพ ปรากฏผลในตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.801$, $p = .005$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ($F = 3.303$, $p = .001$) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ($F = 2.703$, $p = .007$) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ($F = 1.556$, $p = .136$) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 25

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ความมั่นคงในชีวิต	นักเรียน/นักศึกษา		รับราชการ		พนักงานรัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัทเอกชน		ค้าขาย		ประกอบธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		รับจ้าง		อื่น ๆ	
	(n=21)		(n=130)		(n=16)		(n=58)		(n=71)		(n=33)		(n=16)		(n=31)		(n=24)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	35.90	7.77	34.13	7.54	37.06	6.19	32.50	7.94	30.92	9.16	28.69	8.82	30.06	9.49	34.06	7.88	33.79	7.22
2.ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	24.76	5.99	23.50	6.13	26.25	4.68	23.94	5.96	21.54	6.95	20.75	7.96	23.00	8.54	25.58	5.32	24.95	4.25
3.ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	15.47	3.88	15.78	3.58	15.06	4.37	14.41	3.88	15.04	4.34	15.48	4.49	16.81	3.88	16.87	3.00	15.95	3.74
รวม	76.14	14.73	73.42	14.18	78.37	13.88	70.86	14.46	67.52	17.89	64.93	18.07	69.87	19.55	76.51	12.67	74.70	12.68

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	1724.058	8	215.507	3.303	.001*
	ภายในกลุ่ม	25509.139	391	65.241		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	869.498	8	108.687	2.703	.007*
	ภายในกลุ่ม	15722.299	391	40.210		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	187.631	8	23.454	1.556	.136
	ภายในกลุ่ม	5894.209	391	15.075		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5286.044	8	660.755	2.801	.005*
	ภายในกลุ่ม	92228.996	391	235.880		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้าง และ อาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา มีความต้องการมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้าน

เศรษฐกิจแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพค้าขาย อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพค้าขาย อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษามีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการความมั่นคง

ในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและ อาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและ อาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและ อาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพรับจ้างและ อาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว รายละเอียดดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD

ความมั่นคงในชีวิต	อาชีพ	$\overline{X}$	อาชีพ								
			นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	ค้าขาย	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้าง	อื่นๆ
	นักเรียน/นักศึกษา	35.90	-	1.76630	-1.15774	3.40476	4.97518*	7.20779*	5.84226*	1.84025	2.11310
	รับราชการ	34.13		-	-2.92404	1.63846	3.20888*	5.44149*	4.07596	.07395	.34679
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	37.06			-	4.56250*	6.13292*	8.36553*	7.00000*	2.99798	3.27083
ความมั่นคงใน	พนักงานบริษัทเอกชน	32.50				-	1.57042	3.80303*	2.43750	-1.56452	-1.29167
ชีวิตทางด้าน	ค้าขาย	30.92					-	2.23261	.86708	-3.13494	-2.86209
เศรษฐกิจ	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	28.69						-	-1.36553	-5.36755*	-5.09470*
	เกษตรกร	30.06							-	-4.00202	-3.72917
	รับจ้าง	34.06								-	.27285
	อื่น ๆ	33.79									-
ความมั่นคงใน	นักเรียน/นักศึกษา	24.76	-	1.26190	-1.48810	.81363	3.21261*	4.00433*	1.76190	-.81874	-.19643
ชีวิตทางด้าน	รับราชการ	23.50		-	-2.75000	-.44828	1.95070*	2.74242*	.50000	-2.08065	-1.45833
สุขภาพ	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	26.25			-	2.30172	4.70070*	5.49242*	3.25000	.66935	1.29167
	พนักงานบริษัทเอกชน	23.94				-	2.39898*	3.19070*	.94828	-1.63237	-1.01006
	ค้าขาย	21.54					-	.79172	-1.45070	-4.03135*	-3.40904*
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	20.75						-	-2.24242	-4.82307*	-4.20076*
	เกษตรกร	23.00							-	-2.58065	-1.95833
	รับจ้าง	25.58								-	.62231
	อื่น ๆ	24.95									-

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ความมั่นคงในชีวิต	อาชีพ	$\overline{X}$	อาชีพ									
			นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	ค้าขาย	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้าง	อื่นๆ
รวม	นักเรียน/นักศึกษา	76.14	-	2.71978	-2.23214	5.28079	8.62173*	11.20346*	6.26786	-.37327	1.43452
	รับราชการ	73.42		-	-4.95192	2.56101	5.90195*	8.48368*	3.54808	-3.09305	-1.28526
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	78.37			-	7.51293	10.85387*	13.43561*	8.50000	1.85887	3.66667
	พนักงานบริษัทเอกชน	70.86				-	3.34094	5.92268	.98707	-5.65406	-3.84626
	ค้าขาย	67.52					-	2.58173	-2.35387	-8.99500*	-7.18721*
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	64.93						-	-4.93561	-11.57674*	-9.76894*
	เกษตรกร	69.87							-	-6.64113	-4.83333
	รับจ้าง	76.51								-	1.80780
	อื่น ๆ	74.70									-

1.8 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปรากฏผลในตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F = 2.242, p = . 050) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว (F = 4.815, p = .000) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ (F = 1.953, p = .085) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ (F = .488, p = .785) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 28

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความต้องการความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความมั่นคงในชีวิต	ต่ำกว่า10,000 บาท (n=49)		10,001-20,000 บาท (n=100)		20,001-30,000 บาท (n=90)		30,001-40,000 บาท (n=60)		40,001-50,000 บาท (n=43)		มากกว่า 50,000 บาท (n=58)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	33.77	8.38	33.85	7.75	33.33	8.44	33.58	9.12	30.23	6.38	31.13	8.67
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	24.36	6.70	23.50	6.47	23.63	6.85	23.18	6.66	22.51	5.38	22.91	6.15
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	16.57	3.67	16.22	3.72	16.10	3.75	14.91	4.18	13.83	3.51	14.39	3.96
รวม	74.71	15.40	73.57	15.05	73.06	15.45	71.68	17.48	66.58	12.54	68.44	16.26

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	658.763	5	131.753	1.953	.085
	ภายในกลุ่ม	26574.435	394	67.448		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	102.213	5	20.443	.488	.785
	ภายในกลุ่ม	16489.584	394	41.852		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	350.257	5	70.051	4.815	.000*
	ภายในกลุ่ม	5731.583	394	14.547		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2697.137	5	539.427	2.242	.050*
	ภายในกลุ่ม	94817.903	394	240.655		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้วยวิธี LSD ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001–50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001–50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท และ ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต มากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวแตกต่างจาก

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท และผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001–30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001–50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตที่รายได้ต่อเดือน

20,001–30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาทรายละเอียด ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธี LSD

ความมั่นคงในชีวิต	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	$\overline{X}$	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					
			ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001-40,000 บาท	40,001-50,000 บาท	มากกว่า 50,000 บาท
ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ต่ำกว่า 10,000บาท	16.57	-	.35143	.47143	1.65476*	2.73422*	2.17488*
	10,001-20,000 บาท	16.22		-	.12000	1.30333*	2.38279*	1.82345*
	20,001-30,000 บาท	16.10			-		2.26279*	1.70345*
	30,001-40,000 บาท	14.91				-	1.07946	.52011
	มากกว่า 50,000 บาท	14.39						-
รวม	ต่ำกว่า 10,000บาท	74.71	-	1.14429	1.64762	3.03095	8.13289*	6.26601*
	10,001-20,000 บาท	73.57		-	.50333	1.88667	6.98860*	5.12172*
	20,001-30,000 บาท	73.06			-	1.38333	6.48527*	4.61839
	30,001-40,000 บาท	71.68				-	5.10194	3.23506
	40,001-50,000 บาท	66.58					-	-1.86688
	มากกว่า 50,000 บาท	68.44						-

สมมติฐานที่ 2 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ข้อมูลที่ได้จากจากแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ พบว่าผู้ทำประกันชีวิต ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มหลายแบบ จำนวน 183 คน รองลงมาคือกลุ่มนำสมัย จำนวน 74 คน กลุ่มอนุรักษ์นิยม จำนวน 71 คน กลุ่มครอบครัว จำนวน 38 คน และกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ จำนวน 34 คน ตามลำดับ รายละเอียด ปรากฏผลในตารางที่ 2 หน้า 53

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามวิถีชีวิต ปรากฏผลในตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในภาพรวม พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.045$, $p = .017$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ($F = 4.348$, $p = .002$) และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ($F = 2.415$, $p = .048$) ของผู้ทำประกันชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ($F = 1.952$, $p = .101$) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามวิถีชีวิต

ความมั่นคงในชีวิต	กลุ่มครอบครัว (n=28)		กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ (n=34)		กลุ่มนำสมัย (n=74)		กลุ่มอนุรักษ์นิยม (n=71)		กลุ่มหลากแบบ (n=183)	
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	29.31	9.65	33.73	7.13	34.98	7.27	30.95	8.54	33.40	8.11
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	22.60	7.24	25.00	6.18	24.43	5.87	21.70	7.45	23.50	6.0
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	16.15	4.11	16.85	3.79	15.81	3.71	15.33	4.16	15.09	3.80
รวม	68.07	16.68	75.58	12.83	75.22	14.25	68.00	17.14	72.00	15.45

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความมั่นคงในชีวิต จำแนกตามวิถีชีวิต

ความมั่นคงในชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	1148.433	4	287.108	4.348	.002*
	ภายในกลุ่ม	26084.764	395	66.037		
	รวม	27233.198	399			
2. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	396.019	4	99.005	2.415	.048*
	ภายในกลุ่ม	16195.778	395	410002		
	รวม	16591.798	399			
3. ความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	117.863	4	29.466	1.952	.101
	ภายในกลุ่ม	5963.977	395	15.099		
	รวม	6081.840	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2916.947	4	729.237	3.045	.017*
	ภายในกลุ่ม	94598.093	395	239.489		
	รวม	97515.040	399			

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความมั่นคงในชีวิต ด้วยวิธี LSD ในภาพรวม พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มครอบครัว มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ และกลุ่มนำสมัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ และกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มครอบครัว ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม และผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่า ผู้ที่ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มครอบครัว มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มหลายแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มหลากหลาย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางเศรษฐกิจมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มครอบครัว ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางเศรษฐกิจมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม และผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มหลายแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มหลายแบบมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางเศรษฐกิจมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม

ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางสุขภาพ มากกว่าผู้ที่ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจากผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม และผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพแตกต่างจาก ผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มหลายแบบ อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มหลายแบบมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางสุขภาพมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตกลุ่มอนุรักษ์นิยม รายละเอียด ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามวิถีชีวิต ด้วยวิธี LSD

ความมั่นคงในชีวิต	วิถีชีวิต	$\overline{X}$	วิถีชีวิต				
			กลุ่มครอบครัว	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	กลุ่มนำสมัย	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	กลุ่มหลากแบบ
ความมั่นคงในชีวิต	กลุ่มครอบครัว	29.31	-	-4.41950*	-5.67070*	-1.64196	-4.08858*
ทางด้านเศรษฐกิจ	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	33.73		-	-1.25119	2.77755	.33092
	กลุ่มนำสมัย	34.98			-	4.02874*	1.58211
	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	30.95				-	-2.44663*
	กลุ่มหลายแบบ	33.40					-
ความมั่นคงในชีวิต	กลุ่มครอบครัว	22.60	-	-2.39474	-1.82717	.90104	-.89747
ทางด้านสุขภาพ	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	25.00		-	.56757	3.29577*	1.49727
	กลุ่มนำสมัย	24.43			-	2.72821*	.92970
	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	21.70				-	-1.79851*
	กลุ่มหลายแบบ	23.50					-

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ความมั่นคงในชีวิต	วิถีชีวิต	$\overline{X}$	วิถีชีวิต				
			กลุ่มครอบครัว	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	กลุ่มนำสมัย	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	กลุ่มหลากแบบ
รวม	กลุ่มครอบครัว	68.07	-	-7.50929*	-7.15078*	.07895	-3.92105
	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	75.58		-	.35851	7.58824*	3.58824
	กลุ่มนำสมัย	75.22			-	7.22973*	3.22973
	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	68.00				-	-4.00000
	กลุ่มหลายแบบ	72.00					-

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ภาคผนวก ข)

2. การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. การเลือกผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 24 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี แบบลูกโซ่ (Snowball sampling) เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลอาศัยการแนะนำของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อ ๆ กัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณาวิเคราะห์ จากการจดบันทึก การถอดเทป จำแนกถ้อยคำ หรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป และเรียบเรียงเป็นลักษณะความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเชิงคุณภาพ ผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีดังนี้

1. วิถีชีวิต

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตกลุ่มหลายแบบโดยมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตเป็นแบบสบาย ๆ เรียบง่าย ทำทุกอย่างแล้วแต่สถานะการณ์ บางครั้งก็ทำตามกระแสบ้าง บางเรื่องก็ยังคงต้องปรึกษาหารือกับบุคลในครอบครัว บางครั้งก็อิสระทำอะไรตัดสินใจด้วยตนเอง และยังคงเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ทำตามกฎระเบียบของสังคม ในช่วงวันหยุดจะอยู่กับครอบครัว หรือออกไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังคงใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ๆ ทางเฟสบุ๊ค ไลน์ ติดตามข่าวสารบ้านเมือง ดารา นักร้อง ชมภาพยนต์ ผ่านทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น

2. การประกันชีวิต

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ มีกรมธรรม์ประกันชีวิต ตั้งแต่ 1 ฉบับขึ้นไป หรือบางคนทำประกันชีวิตให้กับตนเองและบุคคลในครอบครัว ระยะเวลาในการทำประกันชีวิตส่วนใหญ่ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป เหตุผลในการทำประกันชีวิตเพราะเห็นว่าการทำประกันชีวิตให้ความคุ้มครองในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เงินชดเชยในขณะที่พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล เป็นเงินออมไว้ใช้ในอนาคต หากตนเองเสียชีวิตก่อนที่กรมธรรม์ประกันชีวิตยังมีการคุ้มครองอยู่ครอบครัวจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิต และมีความรู้สึกดีต่อการทำประกันชีวิต

3. ความต้องการความมั่นคงในชีวิต

3.1 ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่เริ่มทำประกันชีวิต ครั้งแรก ในช่วงเริ่มต้นทำงาน เพราะยังไม่มีภาระรับผิดชอบในเรื่องของครอบครัว และมีรายได้ไม่สูงมากนัก เหตุผลที่ทำประกันชีวิต คือต้องการออมเงิน เพื่อใช้ในอนาคตเมื่อตนเองมีอายุมากขึ้น และการทำประกันชีวิตเป็นการบังคับให้เก็บเงินส่วนหนึ่งไว้สำหรับส่งเบี้ยประกันชีวิต กรมธรรม์ประกันชีวิตที่ทำเป็นแบบสะสมทรัพย์ มีเงินปันผล และเมื่อครบกำหนดของสัญญาจะได้รับเงินคืน ผู้ทำประกันชีวิตบางรายได้รับเงินคืนบ้างแล้ว และได้กล่าวไว้ว่า มีความรู้สึกดีเพราะได้รับเงินเป็นก้อน

3.2 ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ตนเองนั้นมีอายุเริ่มสูงขึ้นโรคภัยต่าง ๆ เริ่มเข้ามา เป็นช่วงที่ต้องคำนึงถึงเรื่องสุขภาพ และเกรงว่าหากเจ็บป่วยขึ้นมาต้องใช้เงินจำนวนมาก ซึ่งทางครอบครัว ไม่มีเงินสำรองไว้สำหรับเรื่องนี้จึงได้ทำประกันชีวิตเพิ่มโดยเน้นไปทางด้านการประกันชีวิตเพื่อสุขภาพและอุบัติเหตุ โดยกล่าวไว้ว่า หากตนเองเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุต้องเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลเพื่อไม่ให้เป็นภาระในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และยังได้รับเงินชดเชยรายวัน ทำให้ครอบครัวมีเงินไว้ใช้และธุรกิจที่ทำอยู่ไม่หยุดชะงักมีเงินหมุนเวียนไว้ใช้ในการประกอบธุรกิจ หรือถ้าเป็นโรคร้ายแรงตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินก้อนหนึ่งไว้สำหรับรักษาตัวและไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว

3.3 ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ว่า ครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่ต้องดูแล ถึงแม้จะเป็นคนโสด ยังไม่ได้แต่งงานหรือแต่งงานแล้วแต่ยังไม่มีบุตร ยังคงมีภาระที่ต้องรับผิดชอบบิดา และมารดา หากตนเองต้องเป็นอะไรไปอย่างน้อยบิดาและมารดาซึ่งมีอายุมาก จะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนก้อนหนึ่งไว้สำหรับดำรงชีพต่อไป ส่วนคนที่แต่งงานแล้วมีภาระต้องดูแลบุตรและบุคคลในครอบครัว ในระหว่างที่กรมธรรม์ยังไม่หมดอายุถ้าตนเองเสียชีวิตบริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้กับครอบครัว ซึ่งเงินส่วนนี้สามารถนำไปใช้ในการจัดงานศพของตนเองและนำไปชำระหนี้สินที่ยังคงค้างอยู่ ส่วนที่เหลือก็เป็นมรดกให้ไว้สำหรับครอบครัว เพื่อใช้เป็นทุนในการดำรงชีพ และเป็นทุนการศึกษาของบุตรจนจบการศึกษา

4. การประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

เป็นการศึกษาถึงการทำประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตตามแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ผู้ทำประกันชีวิตได้ทำไว้ จากการสัมภาษณ์ พบว่า

การทำประกันชีวิตของคนไทยในปัจจุบันผู้ทำประกันชีวิตมีความรู้และความเข้าใจในแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ตนเองได้ทำไว้ โดยได้รับการแนะนำจากตัวแทนประกันชีวิต

และศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการประกันชีวิตด้วยตนเอง หรือตามแนะนำของบุคคลใกล้ชิด เช่น เพื่อน คนรู้จัก ญาติพี่น้อง เป็นต้น จึงทำให้ผู้ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่เลือกแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตนั้นสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้ทำประกันชีวิต และสามารถตอบสนองต่อความมั่นคงในชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัวได้อย่างแท้จริง

ผู้ทำประกันชีวิตเลือกแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตโดยคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อครอบครัว หรือบุคคลที่ตนเองต้องดูแล รวมทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำประกันชีวิต ประกอบกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ของบริษัทประกันชีวิตในปัจจุบันเป็นการออกผลิตภัณฑ์ กรมธรรม์สำเร็จรูปโดยมีการผสมผสานความคุ้มครองเพื่อครอบคลุมตามความต้องการของผู้ทำประกันชีวิต หรือผู้ทำประกันชีวิตสามารถเลือกทำประกันชีวิตในแบบชนิดใดชนิดหนึ่งตามความต้องการของผู้ทำประกันชีวิต เช่น เลือกซื้อกรมธรรม์แบบที่เบี้ยประกันชีวิตไม่สูงมากนักแต่ให้ผลตอบแทนที่สูงเป็นกรมธรรม์หลัก และซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ เป็นต้น

5. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า การทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์นั้นเป็นการออมเงินไว้ใช้ในอนาคต เมื่อกรมธรรม์ประกันชีวิตครบกำหนดสัญญาจะได้รับเงินเป็นก้อนไว้ใช้ หรือถ้าตนเองเสียชีวิตบริษัทประกันชีวิตจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับครอบครัว หรือในกรณีที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ และยังมีเงินชดเชยในขณะที่ไม่สามารถทำงานได้อีกด้วย

6. การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า การทำประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ค่าเบี้ยประกันชีวิตไม่สูง และสามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ ถ้าหากตนเองเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลพร้อมทั้งได้รับเงินชดเชยรายได้ หรือถ้าเสียชีวิตครอบครัวจะได้รับเงินก้อนทำให้มีความมั่นใจว่าครอบครัวที่อยู่ข้างหลังจะไม่ลำบาก

7. การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ได้กล่าวไว้ว่า การทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ค่าเบี้ยประกันชีวิตไม่สูง แต่ได้รับความคุ้มครองการเสียชีวิตสูง ถ้าหากตนเองเสียชีวิต

ครอบครัวที่อยู่ข้างหลังสามารถนำเงินจำนวนนี้ไปใช้หนี้สินที่ยังค้างอยู่ ทำให้ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและเงินที่เหลือก็สามารถนำไปเป็นทุนการศึกษาสำหรับบุตร

8. การประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ได้กล่าวไว้ว่า การทำประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ ผู้ทำประกันชีวิตต้องการนำเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตไปลดหย่อนภาษี ซึ่งสามารถลดหย่อยภาษีได้ถึง 300,000 บาท นอกจากนี้การประกันชีวิตแบบบำนาญ สามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ และเป็นเงินออมไว้ใช้หลังเกษียณอายุ นอกจากนี้ ถ้าตนเองเสียชีวิตไปก่อนที่จะได้เงินครบตามจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญา ครอบครัวญาติพี่น้องก็ยังมีสิทธิได้รับเงินเพื่อนำเงินไปจัดงานศพให้กับตนเอง

จากการสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการความมั่นคงในชีวิต โดยผู้ทำประกันชีวิตเลือกทำประกันชีวิตตามแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ทำประกันชีวิต ซึ่งทำให้การประกันชีวิตนั้นสามารถสร้างความมั่นคงให้กับผู้ทำประกันชีวิตได้อย่างแท้จริง

บทที่ 5
สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย โดยผู้วิจัยได้แบ่งการสรุปข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 สรุปผลกการวิจัยเชิงปริมาณ และส่วนที่ 2 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์

การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 มีอายุระหว่าง 25-37 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 มีสถานภาพ สมรส (มีบุตร) จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 มีอาชีพรับราชการ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และมีรายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

2. วิถีชีวิต

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มวิถีชีวิตออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มอนุรักษ์นิยม โดยข้อมูลที่ได้รับจากการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ พบว่า ผู้ทำประกันชีวิต ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มหลายแบบ จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา คือกลุ่มนำสมัย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 กลุ่มอนุรักษ์นิยม จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 กลุ่มครอบครัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50

วิถีชีวิตแบบกลุ่มนำสมัย จำนวน 74 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ติดตามข่าวสาร ชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังวิทยุ ผ่านสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ติดตามความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อดูสินค้ารุ่นใหม่ ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทางสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ เปิดรับแนวความคิด เทคโนโลยี และวัฒนธรรม

ใหม่ ๆ จากต่างประเทศ ถ่ายภาพของตนเองตามอิริยาบถต่าง ๆ (เซลฟี่ Selfie) แล้วนำไปแชร์ศในเครือข่ายสังคมออนไลน์ แต่งกายทันสมัยตามแฟชั่นนิยม เลียนแบบ ดารา นักร้อง ฯลฯ และสั่งจองหรือต่อคิว เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ก่อนที่สินค้าจะเปิดตัว

วิถีชีวิตแบบกลุ่มอนุรักษ์นิยม จำนวน 71 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จะทำสิ่งใดนึกถึงเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวเป็นสำคัญ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ดูแลให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุในครอบครัว เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ และใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สงบสุข

วิถีชีวิตแบบกลุ่มครอบครัว จำนวน 38 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว เมื่อมีปัญหาจะปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว เยี่ยมญาติผู้ใหญ่ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ และทำงานบ้าน ดูทีวี ชมภาพยนตร์ร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัวในช่วงวันหยุด

วิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ จำนวน 34 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีอิสระทางความคิดที่เป็นของตนเองในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ไม่ชอบการผูกมัดหรือยึดติดกับใครมีชีวิตเป็นของตนเอง เมื่อมีเวลาว่างจะทำงานอดิเรกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฯลฯ ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทำกิจกรรมที่เสี่ยงและท้าทายต่อความสามารถของตนเอง

3. การประกันชีวิต

การประกันชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่ มีกรมธรรม์ประกันชีวิต 1 ฉบับ จำนวน 252คนคิดเป็นร้อยละ 63.00 เป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 45.56 ผลประโยชน์ความคุ้มครองอื่น ๆ ที่ซื้อเพิ่มเติมนอกเหนือจากกรมธรรม์หลัก ได้แก่ เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 30.66 เหตุผลในการทำประกันชีวิต ส่วนใหญ่เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิต จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 ทำประกันชีวิตมาแล้วเป็นเวลา 4 ปีขึ้นไป จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 และส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิต จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.75

4. ความมั่นคงในชีวิต

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว และความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านสุขภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมาก ได้แก่เจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ แบบกะทันหันเพียงแค่ยื่นเอกสารการประกันชีวิตก็สามารถเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนได้ในทันที หากตนเองต้องพิการ หรือทุพพลภาพอันมีสาเหตุมาจากอาการเจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุทำงานไม่ได้ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ ช่วงเวลาที่รักษาตัวที่โรงพยาบาลและทำงานไม่ได้ ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าอาการเจ็บป่วยจะหายดี เจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ไม่สบาย ไปหาหมอที่คลีนิค หรือโรงพยาบาลเอกชนสามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ และโรงพยาบาลออกใบรับรองแพทย์เพื่อให้พักผ่อนและรักษาต่อที่บ้านทำงานไม่ได้ขาดรายได้บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านครอบครัว พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย และความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมาก ได้แก่ เพื่อเป็นทุนสำหรับครอบครัวเพื่อยังชีพหรือเพื่อการศึกษาของบุตรในกรณีที่ตนเองเสียชีวิตหรือล้มป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ เป็นเงินมรดกเพื่อจูงใจให้ ลูก หลาน ญาติ พี่น้อง ดูแลตนเองเมื่อเข้าสู่วัยชรา และเป็นเงินสำหรับครอบครัวเพื่อนำไปใช้หนี้ที่ค้างชำระไว้เมื่อตนเองเสียชีวิตไปแล้ว

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับมาก ได้แก่ บริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา และได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิงความต้องการความมั่นคงในชีวิต ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีโบนัสพิเศษอื่น ๆ กรณีที่ไม่เคยเบิกค่ารักษาพยาบาลหรืออุบัติเหตุเลย นำไปลดหย่อนภาษี ได้รับเงินคืนประจำทุกปีและความต้องการความ

มั่นคงในชีวิต ในระดับน้อย ได้แก่ นำกรมธรรม์ประกันชีวิตมากู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตในยามฉุกเฉิน และนำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปใช้ประกอบการกู้เงินจากสถาบันการเงิน

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน พบว่า

ตารางที่ 33 ผลสรุปสมมติฐานที่ 1 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ความมั่นคงในชีวิต	คุณลักษณะทางประชากร							
	ที่พักอาศัย	เพศ	อายุ	สถานภาพ	บุคคลในอุปการะ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ในภาพรวม	X	X	√	X	√	X	√	√
1. ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ	X	X	√	X	X	X	√	X
2. ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ	X	X	X	X	√	X	√	X
3. ความมั่นคงทางด้านครอบครัว	√	X	√	√	√	√	X	√

หมายเหตุ √ พบความแตกต่าง

X ไม่พบความแตกต่าง

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในอำเภอรอบนอก จังหวัดขอนแก่น

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกันในภาพรวม มีความแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่ำกว่า 49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุมากกว่า 49 ปี เมื่อพิจารณเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุต่ำกว่า 49 ปี มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านครอบครัว มากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอายุสูงกว่า 49 ปี

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่สถานภาพสมรส (มีบุตร) มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว มากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีสถานภาพโสด

ผู้ทำประกันชีวิตตามบุคคลในอุปการะต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีบุคคลในอุปการะ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ที่ทำประกันชีวิตที่มีบุคคลในอุปการะ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ และทางด้านครอบครัว มากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว มากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีระดับการศึกาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย และประกอบธุรกิจส่วนตัว เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ มากกว่าผู้ทำประกัน

ชีวิตที่มีอาชีพค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกรรม และผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ มากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีอาชีพค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านครอบครัวมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท

ตารางที่ 34 ผลสรุปสมมติฐานที่ 2 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกันมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่างกัน

ความมั่นคงในชีวิต	วิถีชีวิต				
	กลุ่มครอบครัว	กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ	กลุ่มนำสมัย	กลุ่มอนุรักษ์นิยม	กลุ่มหลายแบบ
ในภาพรวม	√	√	√	√	X
1. ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ	√	√	√	√	√
2. ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ	X	√	√	√	√
3. ความมั่นคงทางด้านครอบครัว	X	X	X	X	X

หมายเหตุ √พบความแตกต่าง

X ไม่พบความแตกต่าง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตแตกต่าง

การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มหลายแบบ รองลงมาคือกลุ่มนำสมัย กลุ่มอนุรักษ์นิยม กลุ่มครอบครัว และกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ

ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตต่างกัน มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต แตกต่างกันในภาพรวม มีความแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระและกลุ่มนำสมัย มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตในภาพรวมมากกว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มครอบครัว และกลุ่มอนุรักษ์นิยม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มหลายแบบ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มครอบครัวและกลุ่มอนุรักษ์นิยม และผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัยและกลุ่มหลายแบบ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพมากกว่าผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มอนุรักษ์นิยม ส่วนความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัวไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ มีดังนี้

วิถีชีวิต

ผู้ทำประกันชีวิตที่เป็นผู้ให้ข้อมูล มีวิถีชีวิตแบบหลายแบบ โดยมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตเป็นแบบสบาย ๆ ทำทุกอย่างแล้วแต่สถานะการณ์

การประกันชีวิต

ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์มีกรมธรรม์ประกันชีวิต ตั้งแต่ 1 ฉบับขึ้นไป มีระยะเวลาในการทำประกันชีวิตตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป เหตุผลในการทำประกันชีวิตเพราะเห็นว่าการทำประกันชีวิตให้ความคุ้มครองในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เงินชดเชยในขณะที่พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล เป็นเงินออมไว้ใช้ในอนาคต หากตนเองเสียชีวิตในระหว่างที่กรมธรรม์ยังไม่หมดอายุ ครอบครัวจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิต

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต

ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ต้องการออมทรัพย์ไว้ใช้ในอนาคตเมื่อกรมธรรม์ประกันชีวิตครบสัญญาจะได้รับเงินคืน และในระหว่างที่ยังไม่ครบกำหนดสัญญาก็ได้รับเงินปันผล

ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า หากตนเองเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุต้องเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลเพื่อไม่ให้เป็นภาระในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล หรือถ้าเป็นโรคร้ายแรงตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์บริษัทประกันชีวิต

จะจ่ายเงินก้อนหนึ่งไว้สำหรับรักษาตัว และยังได้รับเงินชดเชยรายวัน

ความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านครอบครัว ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า หากมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดทำให้ตนเองต้องเสียชีวิต บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้กับครอบครัว ซึ่งเงินส่วนนี้สามารถนำไปใช้ในการจัดงานศพของตนเองและนำไปชำระหนี้สินที่ยังคงค้างอยู่ ส่วนที่เหลือก็เป็นมรดกให้ไว้สำหรับครอบครัว เพื่อใช้เป็นทุนในการดำรงชีพและเป็นทุนการศึกษาของบุตรจนจบการศึกษา

การประกันชีวิตมีสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

ผลที่ได้รับจากการการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูล เลือกแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตโดยคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อครอบครัว หรือบุคคลที่ตนเองต้องดูแล รวมทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำประกันชีวิต

การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ต้องการเป็นเงินออมไว้ใช้ในอนาคต หรือถ้าตนเองเสียชีวิตบริษัทประกันชีวิตจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับครอบครัว หรือในกรณีที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยก็สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ และยังมีเงินชดเชยในขณะที่ไม่สามารถทำงานได้อีกด้วย

การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าไว้ว่า ค่าเบี้ยประกันชีวิตไม่สูง และสามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ

การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าไว้ว่า ค่าเบี้ยประกันชีวิตไม่สูง แต่ได้รับความคุ้มครองการเสียชีวิตสูง ถ้าหากตนเองเสียชีวิต ครอบครัวที่อยู่ข้างหลังสามารถนำเงินจำนวนนี้ไปใช้หนี้สินที่ยังค้างอยู่ ทำให้ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและเงินที่เหลือก็สามารถนำไปเป็นทุนการศึกษาสำหรับบุตร

การประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวาว่า ต้องการนำเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตไปลดหย่อนภาษี ซึ่งสามารถลดหย่อนภาษีได้ถึง 300,000 บาท และยังสามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ และเป็นเงินออมไว้ใช้หลังเกษียณอายุ หากตนเองเสียชีวิตไปก่อนที่จะได้เงินครบตามจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญา ครอบครัวญาติพี่น้องก็ยังมีสิทธิได้รับเงิน

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัย เรื่องวิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย ด้วยการวิจัยรูปแบบเชิงผสมผสาน ในครั้งนี้มีประเด็นต่าง ๆ ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ทำประกันชีวิต

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีอายุต่ำกว่า 49 ปี สถานภาพสมรส (มีบุตร) มีบุคคลในอุปการะ การศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างและอาชีพอื่น ๆ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านครอบครัว ผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการพิจารณาถึงความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ในที่นี้ ได้แก่ บริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา ได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิง เป็นความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ ในระดับมาก ส่วนความต้องการความมั่นคงทางด้านครอบครัว ได้แก่ ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย มีระดับของความต้องการทางด้านครอบครัว ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ตนเองเพิ่งเริ่มทำงาน เงินเดือนยังน้อย และไม่สามารถเก็บเงินได้ ประกอบกับได้รับคำแนะนำจากตัวแทนประกันชีวิต ว่าทำประกันชีวิต ในระหว่างที่กรมธรรม์ประกันชีวิตยังไม่ครบสัญญาจะมีเงินคืนให้จำนวนหนึ่ง เมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดของสัญญา จะได้รับเงินก้อน หรือถ้าตนเองเสียชีวิตไปก่อนที่จะครบกำหนดของสัญญา ครอบครัวจะได้รับเงิน ซึ่งตนเองเห็นว่าวิธีการนี้น่าจะเป็นวิธีที่ดีสำหรับการออมเงิน หรือถ้ามีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นเป็นเหตุให้ตนเองต้องเสียชีวิต หนี้สินที่ตนเองมีอยู่ครอบครัวจะได้นำเงินจำนวนนี้ไปใช้หนี้ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ (ณัฐภร อินทุยศ, 2556, หน้า 109-131) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Early adulthood) อายุประมาณ 21-45 ปี เป็นวัยของการเริ่มต้นสร้างฐานะของชีวิต มีอาชีพที่มั่นคง เพื่อวางรากฐานของอนาคต มีการสร้างครอบครัว และรับผิดชอบมากขึ้นทั้งในเรื่องของการงาน ครอบครัว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินทร์ เหลือวิชชเจริญ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการจำแนกกลุ่มเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต: กรณีศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อ

กรมธรรม์ประกันชีวิตที่เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำประกันชีวิตเป็นการออมทรัพย์รูปแบบหนึ่ง การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิตเป็นเรื่องยุ่งยากไม่สะดวก และมีความล่าช้า

ผู้ทำประกันชีวิต ที่มีบุคคลในอุปการะ มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการพิจารณาถึงความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ได้แก่ หากตนเองต้องเจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ไม่สบาย หรือเกิดอุบัติเหตุแบบกระทันหันเพียงแค่ยืนเอกสารก็สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนได้ในทันที และสามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าจะหาย หรือหากตนเองต้องพักรักษาตัวด้วยอาการเจ็บป่วย หรือ พิการ ทุพพลภาพอันเนื่องมาจากอาการเจ็บป่วย/ เกิดอุบัติเหตุ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้ เป็นความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านสุขภาพ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ตนเอง และสามีประกอบอาชีพรับจ้าง และมีบุคคลที่อยู่ในการดูแล ซึ่งประกอบไปด้วยลูก และพนักงานที่ต้องดูแลเป็นจำนวนมาก หากตนเองและสามีเกิดเจ็บป่วยต้องเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลไม่สามารถทำงานได้บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล และเงินชดเชยให้ ซึ่งเงินที่ได้รับจากการชดเชยการเจ็บป่วยนี้ จะได้นำไปใช้จ่ายในครอบครัวและในกิจการที่ทำอยู่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมภพ มณีรัตน์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของแรงงานสตรีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการทำประกันชีวิต พบว่า เมื่อทำประกันชีวิตแล้วจะได้รับความคุ้มครองในกรณีที่เกิดการสูญเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ ได้รับอุบัติเหตุ เจ็บไข้ได้ป่วย โดยจะได้รับค่าชดเชยต่าง ๆ และค่ารักษาพยาบาลตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันชีวิต

2. ความต้องการความมั่นคงในชีวิตจำแนกตามวิถีชีวิต

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มหลายแบบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบหลายแบบ โดยมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตเป็นแบบสบาย ๆ เรียบง่าย ทำทุกอย่างแล้วแต่สถานะการณ์ บางครั้งก็ทำตามกระแสบ้าง บางเรื่องก็ยังคงต้องปรึกษาหารือกับบุคคลในครอบครัว บางครั้งก็อิสระทำอะไรตัดสินใจด้วยตนเอง และยังคงเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาทำตามกฎระเบียบของสังคม และสอดคล้องกับคำอธิบายของ เยาวลักษณ์ โพธิดารา (2554, หน้า 62) ได้อธิบายไว้ว่า เนื่องจากในสังคมไทยประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความหลากหลาย

ทั้งเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ประสบการณ์ สถานภาพทางสังคม หรือที่มาของแต่ละบุคคล เป็นต้น จึงทำให้คนไทยมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย และณัฐภร อินทุยศ (2556, หน้า 27) ได้อธิบายไว้ว่า พัฒนาการ และวุฒิภาวะ เป็นลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีผลต่อพฤติกรรม ในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา โดยแบ่งวัยของมนุษย์ตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงวัยของแต่ละบุคคลและยังสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2543 อ้างถึงใน กนก จันทร์ขจร, 2544, หน้า 172-174) ที่อธิบายไว้ว่า เมื่อยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปแม้ว่าวิถีชีวิตของคนในชนบทจะเปลี่ยนไปแต่ก็ยังพบว่าคำสั่งสอนที่สืบทอดกันมาในเรื่องกิริยามารยาทและคุณธรรมยังคงฝังแน่นอยู่ในจิตใจของคนในชนบทไทยอย่างไม่เสื่อมคลาย แม้แต่ในสังคมเมืองก็ยังได้รับการส่งเสริมให้รักษาไว้ซึ่งความเชื่อ และค่านิยม ความสุภาพเรียบร้อย ความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการี และผู้มีพระคุณ

ความต้องการความมั่นคงในชีวิต พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตที่มีวิถีชีวิตแบบกลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย และกลุ่มหลายแบบ มีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านสุขภาพ และเมื่อพิจารณาจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ พบว่า ส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตในแบบสะสมทรัพย์ มีความต้องการความมั่นคงทางด้านสุขภาพ และได้ซื้อความคุ้มครองเพิ่มเติมจากกรมธรรม์หลัก ได้แก่การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุฒชงฆ์ นิจบรรณ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทีมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตประเภทสามัญ แบบสะสมทรัพย์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต มากที่สุดคือ เพื่อการออมทรัพย์ และสอดคล้องความต้องการของมนุษย์ลำดับขั้นที่ 2 ของ Maslow (1970 อ้างใน สนอง ปัจโจปการี, 2553, หน้า 12-1122) คือ ความต้องการความปลอดภัย และความมั่นคง (Safety, Security needs) คนเราปรารถนาที่จะอยู่ห่างจากสิ่งที่เป็นภัยอันตรายทั้งปวงต่อชีวิตไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ รวมจนถึงความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดังนั้นบุคคลและองค์การจึงสนใจในหลักประกันบางอย่าง นั่นคือถ้าเป็นไปได้ก็จะเลี่ยงความหายนะต่าง ๆ เหล่านั้น จะเห็นได้ว่าหลายองค์การจึงจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยนี้ ได้แก่ การประกันภัยในรูปต่าง ๆ เช่น ในด้านสุขภาพ อุบัติเหตุและชีวิต เป็นต้น

3. การประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตเลือกแบบกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยคำนึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อครอบครัว หรือบุคคลที่ตนเองต้องดูแล และคุณสมบัติส่วน

บุคคลของผู้ทำประกันชีวิต เมื่อพิจารณาจากแบบของการประกันชีวิต พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ทำประกันแบบสะสมทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ ที่พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อกรมธรรม์ประกันชีวิตครบกำหนดสัญญาจะได้รับเงินเป็นก้อนเป็นเงินออมไว้ใช้ในอนาคต และในกรณีที่ได้รับอุบัติเหตุ เจ็บป่วย สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ มีเงินชดเชยในขณะที่ไม่สามารถทำงานได้ หรือถ้าตนเองเสียชีวิต บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับครอบครัว

การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ และการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ซึ่งการประกันชีวิตทั้งสองแบบนี้ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า การชำระค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ไม่สูง และยังสามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาล ค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ หรือถ้าเสียชีวิตครอบครัวจะได้รับเงินก้อนทำให้มีความมั่นใจว่าครอบครัวที่อยู่ข้างหลังจะไม่ลำบาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pope (2012) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศญี่ปุ่น พบว่า คนญี่ปุ่นมีความต้องการซื้อประกันชีวิตเพียงเท่าที่จำเป็นโดยจะซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตหลักในวงเงินจำกัด เพื่อให้สามารถซื้อความคุ้มครองอื่น ๆ นอกเหนือจากกรมธรรม์หลัก เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในกรณีเจ็บป่วย และการสูญเสียรายได้ เนื่องจากการออกจากงานในวัยเกษียณอายุ โดยผู้ทำประกันชีวิตชาวญี่ปุ่นจะเลือกทำกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีราคาไม่สูงนัก ส่วนของความต้องการความมั่นคงในชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าตนเองเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิต ทำให้มีความมั่นใจว่าครอบครัวที่อยู่ข้างหลังจะไม่ลำบาก และความต้องการความมั่นคงในชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าหากตนเองเสียชีวิตครอบครัวที่อยู่ข้างหลัง จะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันชีวิต และสามารถนำเงินที่ได้รับไปใช้หนี้สินที่ตนเองค้างชำระอยู่ ทำให้ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว และเงินในส่วนที่เหลือก็สามารถนำไปเป็นทุนการศึกษาสำหรับบุตร

การประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวไว้ว่า ตนเองต้องการนำเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตไปลดหย่อนภาษี ซึ่งสามารถลดหย่อนภาษีได้ถึง 300,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chambers, Schlagenhauf, & Young (2011) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมในการเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ทำประกันชีวิตชาวอเมริกัน มีจุดมุ่งหมายในการทำประกันชีวิตเพื่อการคุ้มครองการเสียชีวิต และเลือกซื้อผลประโยชน์ในด้านการลงทุนมากกว่าการคุ้มครองชีวิต และ

การทำประกันชีวิตแบบรายปีหรือแบบบำนาญ จากการสัมภาษณ์ ยังพบว่า ผู้ทำประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ เป็นผู้ที่มีรายได้สูง เช่น แพทย์ เจ้าของกิจการ เช่น ธุรกิจเอสเอ็มอีSME เจ้าของโรงสี ฯลฯ และข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงมีรายได้สูง โดยจุดประสงค์ที่สำคัญต้องการนำเงินไปลดหย่อนภาษี และส่วนของเงินที่ได้รับจากบริษัทประกันชีวิตนั้นถือว่าเป็นเงินพิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำที่ได้รับอยู่แล้ว และยังสามารถซื้อความคุ้มครองตามสัญญาแนบท้าย เช่น การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายได้ในขณะรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือค่าชดเชยกรณีป่วยเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลยังกล่าวไว้ว่า ถ้าหากตนเองเกิดเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล ตนเองต้องการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเอกชนเพราะได้รับความสะดวกสบายมากกว่าการใช้สวัสดิการของรัฐที่ตนเองมีสิทธิได้รับอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักของการประกันชีวิตที่ อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล และคณะ (2545, หน้า 204-219) ได้อธิบายไว้ว่า การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เป็นการประกันชีวิตที่มีลักษณะแบบผสมผสานกันระหว่างการคุ้มครองการเสียชีวิต และการออมทรัพย์ การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ เป็นการประกันชีวิตที่เน้นการให้ประโยชน์ด้านความคุ้มครองชีวิตเป็นหลัก โดยมีผลประโยชน์ด้านการออมทรัพย์รวมอยู่ด้วย การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาเป็นการประกันชีวิต ที่ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตเพียงอย่างเดียวและการประกันชีวิตแบบเงินรายปีหรือแบบบำนาญ เป็นการประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองรายได้ในวัยชรา หรือเมื่อเกษียณอายุ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

จากผลที่ได้รับจากการวิจัยทำให้ทราบว่า การทำประกันชีวิตของคนไทย สิ่งที่ผู้ทำประกันชีวิตคำนึงถึงเป็นประการแรก คือ ตนเอง และหน้าที่ความรับผิดชอบ ความรักความห่วงใยที่มีต่อครอบครัว

แม้ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของสังคมโลก ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักของคนไทยจากเดิมเป็นครอบครัวขยายมีบุคคลหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกัน มาเป็นครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อครอบครัวมีขนาดเล็กจึงส่งผลไปยังส่วนต่าง ๆ ของสังคม เช่น ความสัมพันธ์ทางเครือญาติเริ่มห่างเหินความรักความเอื้ออาทรกันในวงแคบ ๆ แค่พ่อ แม่ ลูก

แต่ด้วยอุปนิสัยของคนไทย แม้ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไป แต่วิถีชีวิตของคนในสังคมชนบท และคนในสังคมเมือง ยังคงมีความเชื่อในเรื่องที่เหนือธรรมชาติ บาป บุญคุณโทษ ยังคง

ฝังแน่นอยู่ในจิตใจของคนไทยทำให้คนไทยยังคงมีค่านิยมในเรื่องของความกตัญญูกตเวที ต่อบุพการีและผู้มีพระคุณ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้คนไทยยังคงมีความรักความเอื้ออาทรความห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว บุพการี ลูก หลาน ด้วยความรักความห่วงใยนี้เองผู้ทำประกันชีวิตจึงต้องการให้บุคคลเหล่านี้ มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต หากตนเองตนเสียชีวิตไปก่อนวัยอันควรหรือโชคร้ายกลายเป็นบุคคลทุพพลภาพ พิการ หรือสูงอายุทำงานไม่ได้ขาดรายได้ ใครจะมาเป็นผู้ดูแลตนเองและครอบครัว

การทำประกันชีวิตเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมาเพื่อมาเป็นสิ่งที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นและเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถสร้างความมั่งคงให้กับชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตและครอบครัวได้ การที่ผู้ทำประกันชีวิต ทำประกันชีวิตแล้วสามารถสนองตอบต่อความต้องการความมั่นคงในชีวิตได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของความต้องการว่าผู้ทำประกันชีวิตมีความต้องการความมั่นคงในชีวิตทางด้านใดเป็นสิ่งที่เรียกว่า การเสนอ และบริษัทประกันชีวิตเป็น ผู้สนอง การเสนอ และการสนอง จะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างแท้จริง การทำประกันชีวิตสามารถสนองตอบความต้องการของผู้ทำประกันชีวิตได้ผู้ทำประกันชีวิตต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแบบของการประกันชีวิตและผู้ที่สามารถสนองตอบต่อความรู้ในเรื่องแบบของการประกันชีวิตได้ก็คือ ตัวแทนของบริษัทประกันชีวิต ที่จะต้องเสนอแบบของการประกันชีวิตที่สอดคล้องต่อความต้องการ ดังนั้นบริษัทประกันชีวิตควรมีการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในธุรกิจประกันชีวิตทั้งในส่วนของนายหน้าประกันชีวิตและตัวแทนประกันชีวิต ให้มีความรู้และความเข้าใจเรื่องแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อที่จะได้แนะนำการทำประกันชีวิตให้กับผู้ทำประกันชีวิต ผู้ที่ต้องการทำประกันชีวิตและประชาชนทั่วไปได้อย่างถูกต้อง ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อสร้างความประทับใจ ลดอคติที่ไม่ดีต่อการทำประกันชีวิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำประกันชีวิตควรมีการปรับปรุงเงื่อนไข และแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน นอกจากการปรับปรุงในเรื่องของตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต และการปรับปรุงแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตให้สนองตอบต่อความต้องการความมั่นคงในชีวิต แล้วสิ่งหนึ่งก็ คือ ตัวของผู้ทำประกันชีวิต หรือผู้ที่ต้องการทำประกันชีวิต และประชาชนทั่วไปควรมีความรู้ในเรื่องของการประกันชีวิต ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันชีวิตทั้งภาครัฐ และเอกชน ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ฯลฯ เพื่อนำวิชาที่เกี่ยวกับการประกันชีวิตเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับ

การประกันชีวิตให้กับนักเรียน นักศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันชีวิต เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำประกันชีวิต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยในเรื่องวิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย ในพื้นที่จังหวัดอื่นที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือพื้นที่จังหวัดในเขตภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ อันจะทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์ และนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนา เพื่อให้ได้แบบของกรมธรรม์ประกันชีวิตสามารถตอบสนองต่อความต้องการความมั่นคงในชีวิตของคนไทยได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กนก จันทร์ขจร. (2544). *คู่มือวัฒนธรรม วิถีชีวิตไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิศิษฐการพิมพ์.

กมลวรรณ จันทรโชติ. (2551). *ความมั่นคงในชีวิตของผู้ประกอบอาชีพอิสระแผงลอยเสื้อผ้าสำเร็จรูปตลาดนัดจตุจักร.* วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). *รายงานการศึกษาเรื่องทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสย์.

กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, ไกรชิต สุตะเมือง, เฉลิมพร เย็นเยือก, และเรวดี อ้นนันนัม. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สยามบุ๊คส์.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป.* กรุงเทพฯ: ส.เอเซียเพรส (1989).

ชิศากัญญ์ เล่าชู. (2551). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการประกันภัย.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ณัฐกานต์ บุญนนท์. (2550). *รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทาง อินเตอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ณัฐภร อินทุยศ. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป.* กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).

เทศบาลนครในประเทศไทย. (2556). เข้าถึงได้จาก http://th.wikipedia.org/wiki/

เที่ยวหัวใจใหม่เมืองไทยยั่งยืน. (2556). *ข้อมูลจังหวัด.* เข้าถึงได้จาก http://thai.tourismthailand.org

ธรรมรัตน์ อยู่พรต. (2556). ค่านิยมในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของเจนเนอเรชั่นต่าง ๆ. *วารสารบริหารธุรกิจ, 36*(138), 40-62.

เบญจวรรณ เขมะศักดิ์ชัย. (2536). *การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เอาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์.* วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุษรา อึ๊งภากรณ์. (2546). *การประกันภัย.* กรุงเทพฯ: บิ๊กโฟร์ เพรส.

ปรัชญา เวชสารัชช์. (2555). กระแสโลกาภิวัตน์กับสภาพปัญหาในสังคมไทย ใน *ไทยกับสังคมโลก* (หน้า 292) (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปัณฉัตร หมอยาดี, วารุณี โอสถารมย์, และนิศากร บุตรงามดี. (2555). แนวคิดของวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยว ใน *วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยว* (หน้า 6-7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปาริชาติ อินนุพัฒน์. (2552). *รูปแบบการดำเนินชีวิตกับการเปิดรับสื่อวิทยุในกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิยนุช รัตนกุล. (2553). *การวิเคราะห์การกระจายอายุและแนวโน้มกลุ่มอายุและของบุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยมหิดล.* กรุงเทพฯ: งานยุทธศาสตร์และบริหารทรัพยากรบุคคล กองทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยมหิดล.

พนิดา หอมบุญยงค์. (2552). *รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสดในกรุงเทพมหานคร.* การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิภพ อุดร.(2556). *Human vision: 2013 and beyond. วารสาร HR intelligence, 8*(1), 6-8.

พิสิษฐ์ ศุขะวณิช. (2521). *ประวัติศาสตร์ประกันชีวิต.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พุฒชงฆ์ นิจบรรณ. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต.* ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มัลลิกา มัสอูดี. (2554). อาณาจักรธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น ใน *ประวัติศาสตร์ไทย* (หน้า 25-28). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มัลลิกา มัสอูดี. (2554*)*. การปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน *ไทยกับการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย* (หน้า 1-45) (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เลิศหญิง หิรัญโร. (2550). *รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการโฆษณา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวลักษณ์ โพธิดารา. (2554). การจัดการศึกษาทางการพยาบาล: สำหรับนักศึกษา Generation Y. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ, 34*(2), 61-69.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วรางคณา มาตา. (2547).*รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ชายวัยทำงาน ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่*. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิไลเลขา ถาวรธนสาร. (2552). *พื้นฐานวัฒนธรรมไทยตอนที่ 2 ลักษณะสังคมของไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. (2554). *ประวัติศาสตร์ไทย หน่วยที่ 4 อาณาจักรอยุธยา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สนอง ปัจโจปการี. (2553). *มนุษย์กับสังคม*. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริ้นท์.

สมภพ มณีรัตน์. (2545). *ทัศนคติของแรงงานสตรีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อการทำประกันชีวิต*. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์กร ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สากล ธนสัตยาวิบูล. (2535). *หลักการประกันภัย*. กรุงเทพฯ: แผนกพัสดุ สำนักการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สิรินทร์ เหลืองวิชชเจริญ. (2553). *การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจำแนกกลุ่มเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต: กรณีศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุธรรม พงศ์สำราญ, พึงใจ พึ่งพานิช และวิรัช ณ สงขลา. (2542). *หลักการประกันชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนส์สโตร์.

โสพัส ศิริไสย์. (2541). *หนังสือชุดสืบสานวัฒนธรรมไทยสู่สุขภาพที่ยืนยาว 1 วิถีชีวิตไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. (2551). *การประกันชีวิต*. กรุงเทพฯ: เอส.พี.วี.การพิมพ์.

สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัย. (2546). *คู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครประกันภัย*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).

อภิรักษ์ ไทพัฒนกุล, บรรเลง ทับเที่ยง, และสวัสดิ์ นฤวรวงศ์. (2545). การประกันชีวิต ใน *หลักการประกันภัย* (หน้า 191-219) (พิมพ์ครั้งที่ 4).นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Chambers, M. S., Schlagenhauf, D. E., & Young, E. R. (2011). *Why aren't more families buying life insurance?.* Retrieve form http://crr.bc.edu/wp-content/uploads/2011/03/wp_2011-7_508.pdf

Khan, S. (2013). Attaining customer satisfaction! the role of customer value and relation base marketing a study of policy holders of Peshawar Pakistan. *International Journal of Managing Value and Supply Chains (IJMVSC), 4*(1), 11-24.

Kulbok, P. P., Earls, F. J., & Montgomery, A. C. (1988). Life style and patterns of health and social behavior in high-risk adolescents. *Advances in Nursing Science Journal, 11*(1), 22-35.

Mitchell, A. (1983). *The nine American lifestyles.* New York: Macmillan.

Mohamad Idham Md Razak. (2014). An overview of demand for life insurance in Malaysia. *International Journal of Humanities and Social Science, 4*(4), 224-250.

Pope, N. (2002). Japanese consumers' demand for cash value life insurance: A case of mistaken Identity. *Journal of Insurance Issues, 25*(1), 85-91.

Shultz, C. M. (1984). Lifestyle assessment: A tool for practice. *Nursing Clinics of North America, 19*(2), 271–281.

Tremblay, J. (2008). *Research paper -life insurance costing and risk analysis.* Cannada: Task Force on Life and Health Insurance Costing Products.

Walker, S. N., Sechrist, K. R., & Pender, N. J. (1978). The health-promoting lifestyle profile: Development and psychometric characteristics. *Nursing Research, 36*(2), 76-81.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
เรื่อง
วิถีชีวิตกับการประกันชีวิตของคนไทย

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับวิถีชีวิต การทำประกันชีวิต และความมั่นคงในชีวิต กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อตัวท่านและส่วนรวมในอนาคต โดยการนำคำตอบที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข และพัฒนาการประกันชีวิตให้เป็นไปตามความจำเป็น และความต้องการตรงตามลักษณะวิถีชีวิตของคนไทยได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์
ตอนที่ 2 วิถีชีวิต
ตอนที่ 3 การประกันชีวิต
ตอนที่ 4 ความมั่นคงในชีวิต

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่ตรงกับคำตอบของท่านเพียงคำตอบเดียว

1. อาศัยอยู่ที่
   - ☐ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
   - ☐ อำเภอซุมแพ/ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
2. เพศ
   - ☐ ชาย ☐ หญิง
3. อายุ
   - ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 38-49 ปี
   - ☐ 25-37 ปี ☐มากกว่า 49 ปี

4. สถานภาพ

☐ โสด ☐ หย่าร้า /หม้าย (มีบุตร)

☐ สมรส (มีบุตร) ☐ หย่าร้าง /หม้าย (ไม่มีบุตร)

☐ สมรส (ไม่มีบุตร)

5. บุคคลในอุปการะ

☐ ไม่มีบุคคลในการอุปการะ ☐ มีบุคคลในการอุปการะ

6. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา ☐ ปริญญาตรี

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ ปริญญาโท/ ปริญญาเอก

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

7. อาชีพ

☐ นักเรียน/ นักศึกษา ☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว โปรดระบุ.....

☐ รับราชการ ☐ เกษตรกร โปรดระบุ.....

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง

☐ พนักงานบริษัทเอกชน ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ……

☐ ค้าขาย

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 30,001-40,000 บาท

☐ 10,001-20,000 บาท ☐ 40,001-50,000 บาท

☐ 20,001-30,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 วิถีชีวิต

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

วิถีชีวิต	ระดับของการกระทำ				
	ทำเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	นานๆ ทำที	ไม่ทำเลย
1. ทำงานบ้าน ดูทีวี ชมภาพยนตร์ร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัวในช่วงวันหยุด					
2. เยี่ยมญาติผู้ใหญ่ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ					
3. ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว					
4. ให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก					
5. เมื่อมีปัญหาจะปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว					
6. ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฯลฯ					
7. ท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ					
8. ทำกิจกรรมที่เสี่ยงและท้าทายต่อความสามารถของตนเอง					

วิถีชีวิต	ระดับของการกระทำ				
	ทำเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	นาน ๆ ทำที	ไม่ทำเลย
9. เมื่อมีเวลาว่างจะทำงานอดิเรกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง					
10. มีอิสระทางความคิดที่เป็นของตนเองในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น					
11. ไม่ชอบการผูกมัดหรือยึดติดกับใครมีชีวิตเป็นของตนเอง					
12. ติดตามความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อดูสินค้ารุ่นใหม่					
13. แต่งกายทันสมัยตามแฟชั่นนิยม เลียนแบบดารา นักร้อง ฯลฯ					
14. ติดตามข่าวสาร ชมภาพยนตร์โทรทัศน์ ฟังวิทยุผ่านสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต					
15. ถ่ายภาพของตนเองตามอิริยาบถต่าง ๆ (เซลฟี่ Selfie) แล้วนำไปแชร์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์					

วิถีชีวิต	ระดับของการกระทำ				
	ทำเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	นาน ๆ ทำที	ไม่ทำเลย
16. ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนทางสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ					
17. เปิดรับแนวความคิด เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศ					
18. สั่งจอง หรือต่อคิวเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ก่อนที่สินค้าจะเปิดตัว					
19. ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สงบสุข					
20. ดูแลให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุในครอบครัว					
21. จะทำสิ่งใดนึกถึงเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวเป็นสำคัญ					
22. เห็นถึงคุณค่าทางศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ					
23. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม					

ตอนที่ 3 การประกันชีวิต

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย √ ในช่อง ☐ ที่ตรงกับคำตอบของท่าน

1. มีกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน .....ฉบับ และกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นแบบใด

☐ **แบบสะสมทรัพย์** (เป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ และครอบครัว ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตอยู่จนครบสัญญาจะได้รับเงินคืน ได้รับการลดหย่อนภาษี ค่ารักษาพยาบาล และค่าชดเชยการเข้ารับการรักษาพยาบาล หรือเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงิน)

☐ **แบบตลอดชีพ** (เป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ และครอบครัว ถ้าผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตอยู่จนถึงอายุ 99 ปี จะได้รับเงินคืน หรือเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงิน)

☐ **แบบชั่วระยะเวลา** (เป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านครอบครัวหากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ครอบครัวจะได้รับเงิน)

☐ **แบบเงินรายปี หรือแบบบำนาญ** (เป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้ทำประกันชีวิตทุกเดือนนับตั้งแต่เกษียณอายุ หากผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตและยังเหลือเงินสะสมอยู่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้กับครอบครัว)

2. ผลประโยชน์ความคุ้มครองอื่น ๆ ที่ซื้อเพิ่มเติมนอกเหนือจากกรมธรรม์หลักตามข้อ 1 ได้แก่

☐ ค่ารักษาพยาบาล

☐ รับเงินชดเชยจากการเข้าพักรักษาพยาบาล

☐ เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

☐ ได้รับการยกเว้นการชำระเบี้ยประกันชีวิตในกรณีที่ตกเป็นบุคคลทุพพลภาพ

3. เหตุผลในการทำประกันชีวิต

☐ เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิต

☐ ถูกตัวแทนประกันชีวิตติดต่อตามขายประกันชีวิตบ่อยครั้ง

☐ โดนบังคับตามเงื่อนไขของสถาบันการเงิน

☐ พ่อ แม่ หรือญาติ เป็นผู้ทำประกันชีวิตให้

☐ คู่ชีวิต เป็นผู้ทำประกันชีวิตให้

☐ บุตรเป็นผู้ทำประกันชีวิตให้

☐ เพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้ทำประกันชีวิต

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ทำประกันชีวิตมาแล้วเป็นเวลา

☐ 1 ปี ☐ 3 ปี

☐2 ปี ☐ 4 ปี ขึ้นไป

5. เคยได้รับผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิตหรือไม่

☐ ไม่เคยได้รับ

☐ เคยได้รับ

มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต

.....

.....

6. เมื่อทำประกันชีวิตแล้ว คิดว่ากรมธรรม์ประกันชีวิต จะเป็นหลักประกันให้เกิดความมั่นคงในชีวิตของท่านและครอบครัวได้อย่างแท้จริงหรือไม่

.....

.....

7. ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

ตอนที่ 4 ความมั่นคงในชีวิต

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย √ ในช่อง ☐ ที่ตรงกับคำตอบของท่าน

ความมั่นคงในชีวิต	ระดับของความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ					
1. เป็นเงินออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน					
2. นำกรมธรรม์ประกันชีวิตไปใช้ประกอบการกู้เงินจากสถาบันการเงิน					

ความมั่นคงในชีวิต	ระดับของความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)					
3. นำกรมธรรม์ประกันชีวิตมากู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตในยามฉุกเฉิน					
4. ได้รับเงินคืนประจำทุกปี					
5. ได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา					
6. มีเงินไว้ใช้ในวัยเกษียณ/ สูงอายุ					
7. นำไปลดหย่อนภาษี					
8. ได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายในอนาคตกรณีที่ตนเองทุพพลภาพแบบถาวรสิ้นเชิง					
9. มีโบนัสพิเศษอื่น ๆ กรณีที่ไม่เคยเบิกค่ารักษาพยาบาลหรืออุบัติเหตุเลย					
10. บริษัทประกันชีวิตต้องไม่ตั้งเงื่อนไขปฏิเสธการจ่ายค่าสินไหมทดแทน					
ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ					
1. เจ็บป่วย / เกิดอุบัติเหตุ แบบกะทันหัน เพียงแค่ยื่นเอกสารการประกันชีวิตก็สามารถเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนได้ในทันที					
2. เจ็บป่วยเป็นไข้เล็ก ๆ น้อยๆ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นไข้ ไม่สบาย ไปหาหมอที่คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชนสามารถเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้					

ความมั่นคงในชีวิต	ระดับของความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ (ต่อ)					
3. เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ต่อเนื่องจนกว่าอาการเจ็บป่วยจะหายดี					
4. ช่วงเวลาที่รักษาตัวที่โรงพยาบาลและทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้					
5. โรงพยาบาลออกใบรับรองแพทย์เพื่อให้พักผ่อนและรักษาต่อที่บ้าน ทำงานไม่ได้ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้					
6. หากตนเองต้องพิการหรือทุพพลภาพอันมีสาเหตุมาจากอาการเจ็บป่วย/เกิดอุบัติเหตุ ทำงานไม่ได้ ขาดรายได้ บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินชดเชยให้					
ความมั่นคงทางด้านครอบครัว					
1. ทำให้บุคคลในครอบครัวมีความมั่นคงปลอดภัย					
2. เพื่อเป็นทุนสำหรับครอบครัวเพื่อยังชีพหรือเพื่อการศึกษาของบุตรในกรณีที่ตนเองเสียชีวิตหรือล้มป่วยจนไม่สามารถทำงานได้					
3. เป็นเงินมรดกเพื่อจูงใจให้ลูก หลาน ญาติ พี่ น้องดูแลตนเองเมื่อเข้าสู่วัยชรา					
4. เป็นเงินสำหรับครอบครัวเพื่อนำไปใช้หนี้ที่ค้างชำระไว้เมื่อตนเองเสียชีวิตไปแล้ว					

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

การเริ่มสนทนา

ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัวและบอกถึงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้และขออนุญาตในการบันทึกเสียง

คำถาม ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ในการถามคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ผู้วิจัยได้ใช้ประเด็นคำถามโดยอ้างอิงจากแบบสอบถามใน (ภาคผนวก ก) ตอนที่ 1 โดยผู้วิจัยได้พูดคุยและถามเกี่ยวกับคำถามทั่วไป ๆ เกี่ยวกับตัวผู้ให้ข้อมูลและพยายามสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองเพื่อผู้ให้ข้อมูลได้คุ้นเคยกับผู้วิจัยและสามารถตอบคำถามในช่วงต่อ ๆ ไปได้อย่างเป็นกันเอง

คำถาม วิถีชีวิต

โดยผู้วิจัยฟังข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลเล่าให้ฟังและจับประเด็นของคำตอบที่ตรงประเด็นกับสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการและถามบางประเด็นที่ต่อเนื่องกับคำตอบของผู้ให้ข้อมูลเป็นราย ๆ ไปเพื่อให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ทราบว่าผู้ให้ข้อมูลมีวิถีชีวิตแบบใด

1. ขอทราบชื่อด้วยค่ะ.....
2. พักอาศัยอยู่ที่ไหนค่ะ.....
3. อายุเท่าไรค่ะ.....
4. สถานภาพของครอบครัวเป็นโสดหรือแต่งงานแล้วค่ะ.....แต่งงานแล้วมีบุตรกี่คน.....บุตรมีอายุเท่าไรค่ะ.....กำลังศึกษาอยู่หรือทำงานแล้ว.....
5. มีบุคคลที่อยู่ในความดูแล อุปการะ หรือไม่ เช่น บิดา/มารดา ภรรยา/สามี บุตร ฯลฯ .....
6. จบการศึกษาในระดับอะไรค่ะ.....
7. ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไร.....และมีรายได้ประมาณเดือนละเท่าไรค่ะ.....

คำถามวิถีชีวิต

1. ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยค่ะว่า เช้าตื่นนอนกี่โมงค่ะ.....และทำอะไรบ้าง..... ไปเรียนหรือทำงานอย่างไรค่ะไปเองหรือมีใครไปส่งค่ะ.....

2. ช่วงพักกลางวันไปทานข้าวกับใครค่ะ.....หรือเอาข้าวมาทานเอง.....

3. เย็นกลับจากเรียนหรือทำงานทำอะไรบ้าง.....ทำอาหารกินเองหรือซื้อกลับเข้าบ้านค่ะ.....

4. ก่อนนอนทำอะไรบ้างค่ะ.....อ่านหนังสือหรือดูทีวีค่ะ.....ถ้าดูทีวีชอบดูรายการอะไรค่ะ.....และดูกับใคร.....

5. วันหยุดสุดสัปดาห์ทำอะไรบ้างค่ะ.....และมีงานอดิเรกอะไรทำบ้างหรือเปล่าค่ะ.....

6. ช่วงวันสำคัญ ๆ เช่นวันเกิดของบุคคลในครอบครัว วันปีใหม่ วันพ่อ วันแม่ มีการเลี้ยงฉลองกันที่บ้านหรือออกไปหาอะไรพิเศษ ๆ ทานกันค่ะ.....

7. ออกกำลังกายบ้างหรือเปล่าค่ะ.....ออกกำลังกายด้วยวิธีไหนค่ะ.....แล้วไปกับใครบ้างค่ะ.....ออกกำลังกายบ่อยไหมค่ะ.....

8. ชอบไปเที่ยวไหมค่ะ.....ถ้าไปเที่ยวชอบไปกับใครบ้าง.....และชอบเที่ยวแบบไหน.....

9. ได้เล่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ หรือเปล่าค่ะ..... และเล่นกับใครค่ะ.....

10. เคยสั่งซื้อสินค้าทาง ออนไลน์บ้างหรือเปล่าค่ะ.....และสินค้าที่ซื้อเป็นอะไรบ้างค่ะ.....

11. ชอบแต่งตัวแบบไหนค่ะ.....

12. เวลาที่โดนผู้ใหญ่หรือบุคคลในครอบครัวต่อว่าหรือสั่งสอนท่านฯมีความรู้สึกอย่างไรค่ะ.....

13. ถ้ามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องงาน เรื่องเรียน ฯลฯ จะตัดสินใจปัญหาอย่างไรหรือปรึกษาใครบ้างค่ะ.....

14. วันพระหรือวันสำคัญทางศาสนาไปไหว้พระหรือทำบุญที่วัดบ่อยไหมค่ะ.....

15. เคยไปปฏิบัติธรรมบ้างหรือเปล่าค่ะ.....

16. ขับรถเองหรือเปล่าค่ะ.....และเคยทำผิดกฎจราจรแล้วจะต้องเสียค่าปรับบ้างหรือเปล่าค่ะ.....

เมื่อได้คำตอบจากผู้ให้ข้อมูลแล้วผู้วิจัยจะนำประเด็นต่าง ๆ มาสรุปโดยดูจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในคำนิยามศัพท์และแบ่งกลุ่มวิถีชีวิตตามแบบของผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ โดยแบ่งกลุ่มวิถีชีวิตดังนี้ กลุ่มรักครอบครัว กลุ่มใช้ชีวิตอิสระ กลุ่มนำสมัย กลุ่มอนุรักษ์นิยม และกลุ่มหลายแบบ

คำถาม แบบของการทำประกันชีวิตและความมั่นคงในชีวิต

1. ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยค่ะท่านมีกรมธรรม์ประกันชีวิตทั้งหมดกี่กรมธรรม์ค่ะ .....และกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นแบบไหน.....ถ้าไม่ทราบช่วยบอกได้ไหมว่ากรมธรรม์ประกันชีวิตฉบับที่ทำอยู่นี้ทำแล้วเขาให้อะไรบ้าง เช่น

1.1 กรมธรรม์มีระยะเวลาในการคุ้มครองเป็นอย่างไรค่ะ ปีต่อปี หรือจ่ายเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตแค่ 5 ปี คุ้มครองไปถึง 10 ปี หรือ คุ้มครองไปตลอดชีวิตถ้าเสียชีวิตลูกหลานได้เงินค่ะ.....

1.2 กรมธรรม์ประกันชีวิตสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้หรือเปล่าค่ะ..... ถ้าได้จำนวนที่ได้ลดหย่อนภาษีเท่าไรค่ะ.....และได้ทำประกันชีวิตแบบบำนาญด้วยหรือเปล่าค่ะ.....

1.3 เวลาเจ็บป่วยต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลบริษัทประกันชีวิตจ่ายค่ารักษาพยาบาลและจ่ายเงินชดเชยให้หรือเปล่าค่ะ……..

1.7 เกิดอุบัติเหตุ เช่น ตกบันได หกล้ม ฯลฯ เบิกค่ารักษาพยาบาลได้หรือเปล่าค่ะ .....

จากคำตอบที่ได้จากคำถามดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจะนำประเด็นต่าง ๆ มาสรุปว่าผู้ที่ให้ข้อมูลทำประกันชีวิตแบบใด.....

2. เล่าให้ฟังหน่อยค่ะว่าทำไมถึงได้ทำประกันชีวิตค่ะ.....

3. เมื่อกรมธรรม์ครบสัญญาและได้รับเงินจากบริษัทประกันชีวิตท่านจะนำเงินที่ได้รับไปทำอะไรบ้างค่ะ.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะหรือความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการประกันชีวิตช่วยเล่าให้ฟังหน่อยค่ะ……..

เมื่อจบการสนทนาผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ให้ข้อมูล

ภาคผนวก ค

ข้อมูลสถิติการทำประกันชีวิตในประเทศไทย

ข้อมูลสถิตการทำประกันชีวิตในประเทศไทย ตั้งแต่ ปี 2548 - 2557

ปี พ.ศ.	กรมธรรม์ประกันภัยประเภทสามัญ				กรมธรรม์ ประเภท อุตสาหกรรม	กรมธรรม์ ประเภทกลุ่ม	อุบัติเหตุ ส่วนบุคคล	รวม
	ตลอดชีพ	สะสมทรัพย์	ชั่วระยะเวลา/ เฉพาะกาล	เงินได้รายปี/ บำนาญ/อื่น ๆ				
2548	2,936,332	5,294,701	437,070	2,612	2,498,157	14,885	1,479,910	12,663,667
2549	3,343,671	5,778,403	519,097	221	2,426,024	16,150	1,741,990	13,825,556
2550	3,678,913	6,383,131	630,664	240	2,381,806	17,265	1,889,638	14,981,657
2551	4,018,991	7,011,791	756,088	276	2,368,727	18,528	2,004,169	16,178,570
2552	4,401,405	7,630,975	861,199	269	2,274,950	20,087	1,954,026	17,142,911
2553	4,923,411	8,243,636	953,319	1,373	2,149,856	24,255	1,932,165	18,228,015
2554	5,468,109	8,890,500	1,018,968	3,398	2,055,601	28,048	2,034,664	19,499,288
2555	6,246,528	9,547,831	1,110,727	6,947	1,928,637	32,887	2,133,479	21,007,036
2556	6,922,041	10,076,944	1,257,569	10,770	1,843,623	37,238	2,254,365	22,402,550
2557	7,529,115	10,578,549	1,340,052	19,724	1,745,065	58,665	3,264,015	24,535,185

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

ภาคผนวก ง

รายละเอียดเขตการปกครองและจำนวนประชากรในจังหวัดขอนแก่น

เขตการปกครองและจำนวนประชากรในจังหวัดขอนแก่น

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)
1. อำเภอเมืองขอนแก่น	391,698
2. อำเภอบ้านฝาง	54,232
3. อำเภอพระยืน	34,483
4. อำเภอหนองเรือ	93,241
5. อำเภอชุมแพ	122,940
6. อำเภอสีชมพู	78,304
7. อำเภอน้ำพอง	113,361
8. อำเภออุบลรัตน์	44,351
9. อำเภอกระนวน	78,790
10. อำเภอบ้านไผ่	101,270
11. อำเภอเปือยน้อย	19,907
12. อำเภอพล	87,414
13. อำเภอแวงใหญ่	29,537
14. อำเภอแวงน้อย	42,094
15. อำเภอหนองสองห้อง	78,013
16. อำเภอมัญจาคีรี	71,768
17. อำเภอชนบท	48,810
18. อำเภอเขาสวนกวาง	38,001
19. อำเภอภูผาม่าน	22,711
20. อำเภอซำสูง	23,708
21. อำเภอโคกโพธิ์ไชย	25,551
22. อำเภอหนองนาคำ	23,707

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)
23. อำเภอบ้านแฮด	32,685
24. อำเภอโนนศิลา	26,431
25. อำเภอเวียงเก่า	19,837
26. อำเภอภูเวียง	71,972
จำนวนประชากรทั้งสิ้น	1,774,816

แหล่งที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ.วันที่ 31 ธันวาคม 2555

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ชื่อ-นามสกุล	พันเอกหญิงมุกดา ชื่อมาก
ตำแหน่ง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สังกัด	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม
2. ชื่อ-นามสกุล	นายวัชระ อิ่มพิทักษ์
ตำแหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษอาวุโส
สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ) กระทรวงการคลัง
3. ชื่อ-นามสกุล	นายสวัสดิ์ นฤวรวงศ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
สังกัด	บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)